

Urząd Statystyczny w Gdańsku   Statistical Office in Gdańsk

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
W 2013 R.**

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF POMORSKIE VOIVODSHIP IN 2013**

Maj 2014 May

Zespół redakcyjny:
Editorial board:

Przewodniczący
President

Jerzy Auksztol

Redaktor główny
Editor-in-chief

Małgorzata Buńko

Członkowie
Members

Gabriela Adamska-Szreder, Beata Bojarska,
Anna Borkowska, Katarzyna Cieślewicz, Sylwia Czajka,
Katarzyna Iljaszczuk, Urszula Kędzior,
Zofia Kopaczyńska, Justyna Kulewska,
Mirosława Lindenberg, Elżbieta Metelska,
Anna Mistrzak, Magdalena Mrozińska,
Dorota Piotrowska, Magdalena Poleszuk,
Małgorzata Poszumska, Aleksandra Sarnowska,
Andrzej Sirocki, Alicja Smoleń, Magdalena Wojdyńska

Tłumaczenie
Translation

Małgorzata Kruszewska

Skład komputerowy
Typesetting

Agnieszka Sągolewska

Projekt okładki
Cover design

Lidia Motrenko-Makuch

Wydawca
Editor

Urząd Statystyczny w Gdańsku
Statistical Office in Gdańsk
ul. Danusi 4, 80-434 Gdańsk
tel. 58 768-31-00, 58 768-31-30, fax 58 768-32-70
e-mail: SekretariatUSGDK@stat.gov.pl

Druk
Printing

Urząd Statystyczny w Olsztynie
Statistical Office in Olsztyn
10-959 Olsztyn, ul. Kościuszki 78/82

ISSN 2084-7068

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła
When publishing SO data please indicate source

Publikacja dostępna w Internecie <http://gdansk.stat.gov.pl>
Publication available at website

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Gdańsku przekazuje Państwu *Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego w 2013 r.* Jest to kolejna edycja tej publikacji prezentującej procesy zachodzące w gospodarce na terenie województwa i uwzględnia zjawiska istotne z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.

Opracowanie składa się przede wszystkim z komentarzy analitycznych ilustrowanych graficznie za pomocą map i wykresów przedstawiających tendencje na przestrzeni kilku lat. Opatrzono je tablicami przekrojowymi obrazującymi poziom zjawiska w kraju i województwie oraz szczegółowymi dla województwa. Opis niezbędnych definicji wskaźników i pojęć stosowanych w analizie i tablicach statystycznych znajduje się w uwagach ogólnych. Podstawowe wyjaśnienia metodyczne znajdują się również w tekście analitycznym. Zakres tematyczny obejmuje najważniejsze działy statystyki publicznej, m.in. ludność, rynek pracy, wynagrodzenia, ceny, rolnictwo, przemysł, budownictwo, wyniki finansowe przedsiębiorstw i nakłady inwestycyjne.

Analizowane dane przedstawione zostały w ujęciu dynamicznym od 2010 r., a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju oraz innych województw.

Mam nadzieję, że niniejsze opracowanie będzie dla Państwa użytecznym źródłem wiedzy w zakresie przedstawianych zagadnień. Problematyka dotycząca bieżących zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zawarta jest także w innych wydawnictwach Urzędu (dostępnych m.in. na naszej stronie internetowej <http://gdansk.stat.gov.pl>), do zapoznania których ogromnie Państwa zachęcam.

Jerzy Auksztol

Dyrektor Urzędu Statystycznego
w Gdańsku

Gdańsk, maj 2014 r.

PREFACE

The Statistical Office in Gdańsk presents the Report on the socio-economic situation of Pomorskie Voivodship in 2013. It is a successive edition of the publication featuring the economic processes occurring in Pomorskie Voivodship, including phenomena relevant to the socio-economic development of the region.

The report consists mainly of analytical commentaries illustrated with maps and graphs showing trends observed during the past few years, enriched with review tables showing the phenomenon both countrywide and in the voivodship, as well as with detailed tables for the voivodship. Definitions of indicators and concepts used in the analysis and statistical tables are described in the general notes. Basic methodological explanations can also be found in the analytical part of the publication. The subject scope covers the most important sections of official statistics, including population, labour market, wages and salaries, prices, agriculture, industry, construction, financial results of enterprises and investment outlays.

The analysed data have been shown in dynamic terms since 2010, as well as in relation to average national and regional (other voivodships) aggregates.

I trust that this publication will be a useful source of knowledge in the scope of the presented issues. The issues connected with current changes in the socio-economic situation of the voivodship are also presented in other Statistical Office publications (available on our website <http://gdansk.stat.gov.pl>), which I highly recommend to the Readers.

Jerzy Auksztol

*Director of Statistical Office
in Gdańsk*

Gdańsk, May 2014

SPIS TREŚCI

Przedmowa .....
Uwagi ogólne .....
Znaki umowne. Ważniejsze skróty .....
PODSTAWOWE TENDENCJE .....
WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU .....
WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW .....
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA .....
LUDNOŚĆ .....
RYNEK PRACY .....
WYNAGRODZENIA .....
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE .....
CENY .....
ROLNICTWO .....
PRZEMYSŁ .....
BUDOWNICTWO .....
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE .....
RYNEK WEWNĘTRZNY .....
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NAKLADY INWESTYCYJNE .....
GOSPODARKA MORSKA .....

SPIS TABLIC

Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódz- kie w 2013 r. ....
Ludność na podstawie bilansów .....
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności w okresie I–XII .....
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsię- biorstw .....
Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sek- torze przedsiębiorstw w województwie pomorskim .....
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bez- robocia .....
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bez- robocia w województwie pomorskim .....
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale .....
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw .....

CONTENTS

	Str. <u>Page</u>
<i>Preface</i>	3
<i>General notes</i>	10
<i>Symbols. Major abbreviations</i>	13
<i>BASIC TRENDS</i>	14
<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY</i>	18
<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS</i>	19
<i>DIVISION AND AREA OF THE VOIVODSHIP</i> ...	22
<i>POPULATION</i>	23
<i>LABOUR MARKET</i>	28
<i>WAGES AND SALARIES</i>	42
<i>SOCIAL BENEFITS</i>	45
<i>PRICES</i>	49
<i>AGRICULTURE</i>	54
<i>INDUSTRY</i>	64
<i>CONSTRUCTION</i>	69
<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	72
<i>INTERNAL MARKET</i>	77
<i>FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES</i>	80
<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	83
<i>MARITIME ECONOMY</i>	86

LIST OF TABLES

	Nr <u>No.</u>	Str. <u>Page</u>
<i>Selected data for voivodship and Poland in 2013</i>	1	18
<i>Population based on balances</i>	2	23
<i>Vital statistics and net migration per 1000 population in the period I–XII</i>	3	26
<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	4	28
<i>Average monthly paid employment in enter- prise sector in Pomorskie Voivodship</i>	5	29
<i>Registered unemployed persons and unem- ployment rate</i>	6	30
<i>Registered unemployed persons and unem- ployment rate in Pomorskie Voivodship</i>	7	34
<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	8	37
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	9	42

		Nr No.	Str. Page
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in Pomorskie Voivodship .....</i>	10	43
Świadczenia społeczne	<i>Social benefits .....</i>	11	45
Świadczenia społeczne w województwie pomorskim	<i>Social benefits in Pomorskie Voivodship .....</i>	12	46
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services .....</i>	13	49
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie pomorskim	<i>Price indices of consumer goods and services in Pomorskie Voivodship .....</i>	14	51
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December .....</i>	15	52
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture .....</i>	16	55
Przemysł	<i>Industry .....</i>	17	64
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim (ceny stałe)	<i>Indices of sold production of industry in Pomorskie Voivodship (constant prices) .....</i>	18	66
Budownictwo	<i>Construction .....</i>	19	69
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie pomorskim (ceny bieżące)	<i>Indices of construction and assembly production in Pomorskie Voivodship (current prices) .....</i>	20	70
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction .....</i>	21	72
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie pomorskim	<i>Dwellings completed in Pomorskie Voivodship .....</i>	22	74
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie pomorskim	<i>Dwellings for which permits have been issued in Pomorskie Voivodship .....</i>	23	76
Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)	<i>Indices of retail sale (current prices) .....</i>	24	77
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie pomorskim (ceny bieżące)	<i>Indices of retail sale in Pomorskie Voivodship (current prices) .....</i>	25	78
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises .....</i>	26	82
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)	<i>Investment outlays (current prices) .....</i>	27	83
Obroty ładunkowe w portach morskich według grup ładunkowych	<i>Cargo turnover in seaports by cargo groups .....</i>	28	87

SPIS WYKRESÓW

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2013 r. ....
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2013 r. ....
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2013 r. ....
Stopa bezrobocia według BAEL w 2013 r. ....
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2013 r. ....
Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2013 r. ....
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2013 r. ....
Mieszkania oddane do użytkowania w 2013 r. ....
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2013 r. ....

LIST OF GRAPHS

<i>Natural increase per 1000 population in 2013</i>	1	19
<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2013 .....</i>	2	19
<i>Employment rate by the LFS in 2013 .....</i>	3	19
<i>Unemployment rate by the LFS in 2013 .....</i>	4	20
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2013 .....</i>	5	20
<i>Increase of prices of consumer goods and services in 2013 .....</i>	6	20
<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha of agricultural land in 2013 .....</i>	7	20
<i>Dwellings completed in 2013 .....</i>	8	21
<i>Net turnover profitability rate in non-financial enterprises in 2013 .....</i>	9	21

		Nr No.	Str. Page
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2013 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2013</i>	10	21
Przyrost naturalny na 1000 ludności w okresie I–XII	<i>Vital statistics per 1000 population in the period I–XII</i>	11	25
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2013 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in Pomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2013</i>	12	25
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w okresie I–XII	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in the period I–XII</i>	13	26
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2013 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in Pomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2013</i>	14	27
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector</i>	15	28
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007	<i>Structure of average paid employment by NACE Rev. 2 sections</i>	16	29
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku	<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	17	32
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	18	32
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	19	33
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Registered unemployment rate</i>	20	34
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2013 r.	<i>Registered unemployment rate in Pomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2013</i>	21	35
Współczynnik aktywności zawodowej	<i>Activity rate</i>	22	37
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status on the labour market in the 4th quarter</i>	23	38
Struktura pracujących według wieku w województwie pomorskim w IV kwartale	<i>Structure of employed persons by age in Pomorskie Voivodship in the 4th quarter</i>	24	39
Wskaźnik zatrudnienia	<i>Employment rate</i>	25	39
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie pomorskim w IV kwartale	<i>Structure of unemployed persons by age in Pomorskie Voivodship in the 4th quarter</i>	26	40
Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2013 r.	<i>Structure of unemployed persons by duration of unemployment in the 4th quarter of 2013</i>	27	40
Stopa bezrobocia	<i>Unemployment rate</i>	28	41
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących	<i>Number of unemployed persons per 1000 employed persons</i>	29	41
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	30	42
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach PKD 2007 w 2013 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in selected NACE Rev. 2 sections in 2013</i>	31	43

		Nr No.	Str. Page
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners .....</i>	32	47
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	<i>Indices of average monthly gross retirement pay and pension .....</i>	33	48
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services .....</i>	34	50
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie pomorskim w 2013 r.	<i>Annual changes in prices of selected consumer goods and services in Pomorskie Voivodship in 2013 .....</i>	35	52
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	<i>Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha .....</i>	36	57
Plony ziemniaków z 1 ha	<i>Potatoes yields per 1 ha .....</i>	37	58
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	<i>Cattle density per 100 ha of agricultural land .....</i>	38	58
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	<i>Pigs density per 100 ha agricultural land .....</i>	39	59
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)	<i>Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed) .....</i>	40	60
Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)	<i>Indices of procurement of total animals for slaughter (in live weight) .....</i>	41	60
Dynamika skupu mleka krowiego	<i>Indices of procurement of cows' milk .....</i>	42	60
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	<i>Procurement and market place prices of agricultural products .....</i>	43	61
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	<i>Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley .....</i>	44	62
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)	<i>Indices of sold production of industry (constant prices) .....</i>	45	65
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2013 r. (ceny bieżące)	<i>Structure of sold production of industry by NACE Rev. 2 sections in 2013 (current prices) .....</i>	46	65
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	<i>Indices of average paid employment in industry .....</i>	47	67
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2013 r.	<i>Structure of average paid employment in industry by NACE Rev. 2 sections in 2013 .....</i>	48	68
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)	<i>Indices of sold production of construction (current prices) .....</i>	49	70
Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)	<i>Indices of construction and assembly production (current prices) .....</i>	50	70
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007 (ceny bieżące)	<i>Structure of construction and assembly production by NACE Rev. 2 divisions (current prices) .....</i>	51	71
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction .....</i>	52	71
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Indices of dwellings completed .....</i>	53	73

		Nr No.	Str. Page
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	<i>Dwellings completed per 1000 population .....</i>	54	73
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction .....</i>	55	73
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2013 r.	<i>Dwellings completed in Pomorskie Voivodship by subregions and powiats in 2013 .....</i>	56	74
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	<i>Average usable floor space of dwelling completed .....</i>	57	75
Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań	<i>Indices of number of permits issued for dwellings .....</i>	58	75
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started .....</i>	59	76
Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)	<i>Indices of retail sale (current prices) .....</i>	60	78
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	<i>Share of companies showing net profit in the total number of surveyed entities .....</i>	61	80
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	<i>Share of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity .....</i>	62	80
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator .....</i>	63	81
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate .....</i>	64	81
Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem (ceny bieżące)	<i>Indices of total investment outlays (current prices) .....</i>	65	83
Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące)	<i>Structure of investments outlays for fixed assets (current prices) .....</i>	66	85
Dynamika obrotów ładunkowych w portach morskich	<i>Indices of cargo turnover in seaports .....</i>	67	86
Struktura obrotów ładunkowych w portach morskich według grup ładunkowych	<i>Structure of cargo turnover in seaports by cargo groups .....</i>	68	88
ANEKS			
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM	<i>SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP .....</i>	I	89
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY ...	<i>SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS .....</i>	II	93
APPENDIX			

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2013 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późniejszymi zmianami), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raportcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego w 2013 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową), na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

- 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

GENERAL NOTES

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In descriptions of voivodships information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 31 XII 2013.

2. Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments) to replace the formerly applied PKD 2004 / NACE Rev. 1.1.

In the publication “The Information on Socio-economic Situation of Pomorskie Voivodship in 2013” the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. The item “**Industry**” was introduced as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

4. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions as well as to administrative division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. The term **economic entities** is understood as entities conducting production and service activity (production and service), on their own account in order to earn a profit.

8. Data presented in the publication cover entities of the national economy regardless of the ownership.

9. In the publication, data in regard to:

- 1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 2) **sold production of industry and construction** concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

3) **wyników finansowych przedsiębiorstw nie-finansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do sektora przedsiębiorstw prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Prezentowane dane o powierzchni użytków rolnych od 2012 r. nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. Dane za lata 2010-2011 zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach i podano w warunkach porównywalnych z danymi za lata 2012-2013.

12. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2012 r. – z lat 2011 i 2012;

3) **financial results of non-financial enterprises as well as investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the enterprise sector is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15 III 1993 on the statistical units for the purpose of observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and may be a sole legal unit or a group of legal units. The enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. The presented data since 2012 on the area of agricultural land have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. Data for the years 2010-2011 were changed in relation to data published in previous editions, and have been given in terms comparable with the data for the years 2012-2013.

12. Constant prices were adopted as follows:

1) agricultural output – current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2012 – the prices from 2011 and 2012, are assumed;

- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.) w 2005 r.,
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006-2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

13. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

14. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności faktycznie zamieszkałej według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

15. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót   *abbreviation*

sekcje

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja

Handel; naprawa pojazdów samochodowych

Trade; repair of motor vehicles

Zakwaterowanie i gastronomia

Accommodation and catering

Obsługa rynku nieruchomości

Administrowanie i działalność wspierająca

działy

Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny

Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker

Produkcja wyrobów z metali

Manufacture of metal products

Produkcja maszyn i urządzeń

Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep

Gospodarka odpadami; odzysk surowców

Budowa budynków

Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej

- 2) *sold production of industry:*

- *2000 constant prices (2000 average current prices) in 2005,*

- *2005 constant prices (2005 average current prices) in 2006-2010,*

- *2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.*

13. Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision those that presented in the tables.

14. When computing data *per capita* (1000 population, etc.) as of the end of the year, the actually living population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI.

15. Some data are provisional and may change in subsequent editions of the publication.

16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

17. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

pełna nazwa   *full name*

sekcje

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją

Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle

Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles

Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi

Accommodation and food service activities

Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

divisions

Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania

Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials

Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń

Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment

Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana

Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli

Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców

Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków

Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

18. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych Głównego Urzędu Statystycznego.

18. *Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.*

ZNAKI UMOWNE

SYMBOLS

- Kreska (-) – zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Zero: (0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;
- (0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
- Kropka (•) – zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych.
data not available or not reliable.
- Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.
- Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do publikacji, ust. 17 na str. 12.
categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the publication, item 17 on page 12.
- „W tym”
„Of which” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
indicates that not all elements of the sum are given.
- Znak * – dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
data revised.
- Comma (,) – used in figures represents the decimal point.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

MAJOR ABBREVIATIONS

zł	– złoty	ha	– hektar
zł	<i>zloty</i>		<i>hectare</i>
tys.	– tysiąc	m ²	– metr kwadratowy
thous.	<i>thousand</i>		<i>square metre</i>
mln	– milion	m ³	– metr sześcienny
	<i>million</i>		<i>cubic metre</i>
g	– gram	km ²	– kilometr kwadratowy
	<i>gram</i>		<i>square kilometre</i>
kg	– kilogram	kpl.	– komplet
	<i>kilogram</i>		
t	– tona	szt.	– sztuka
	<i>tonne</i>	pcs	<i>piece</i>
dt	– decytona	p.proc.	– punkt procentowy
	<i>deciton</i>		
l	– litr	Dz. U.	– Dziennik Ustaw
	<i>litre</i>		
		PKD	– Polska Klasyfikacja Działalności
			<i>NACE classification</i>

PODSTAWOWE TENDENCJE

W 2013 r. zaobserwowano po raz kolejny (począwszy od 2000 r.) wzrost **liczby ludności** województwa, która na koniec grudnia wyniosła 2296 tys. **Liczba urodzeń** była większa niż **liczba zgonów**, co przełożyło się na utrzymanie dodatniego **przyrostu naturalnego**. W badanym okresie przyrost naturalny na 1000 ludności był najwyższy w kraju.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2013 r., podobnie jak w 2012 r., ukształtowało się na poziomie niższym niż przed rokiem, a największy spadek odnotowano w obsłudze rynku nieruchomości oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych.

W 2013 r. w porównaniu z 2012 r. liczba zgłoszonych ofert pracy oraz liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** zmniejszyła się. Wśród osób bezrobotnych, biorąc pod uwagę wiek, najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 25-34 lata. **Stopa bezrobocia** w skali roku zmniejszyła się i ukształtowała na poziomie niższym niż ogólnokrajowy, natomiast w porównaniu z 2010 r. odnotowano jej wzrost.

Wyniki **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** za IV kwartał 2013 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, wskazują na zmniejszenie liczby pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej, spadek obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi oraz zmniejszenie liczby osób biernych zawodowo i bezrobotnych.

W 2013 r. odnotowano zwiększenie tempa wzrostu **przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** w stosunku do poprzedniego roku, a największy wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto odnotowano m.in. w sekcjach: obsługa rynku nieruchomości oraz informacja i komunikacja.

W 2013 r. w województwie pomorskim **przeciętna liczba emerytów i rencistów** ukształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej. **Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto** wzrosła zarówno w stosunku do 2012 r., jak i 2010 r., przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane rolnikom indywidualnym, niż wypłacane przez ZUS.

W 2013 r. zaobserwowano w skali roku wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** m.in. w grupach: żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe, mieszkanie, zdrowie oraz rekreacja i kultura. Spadek cen odnotowano m.in. w grupach: odzież i obuwie, transport oraz edukacja.

W 2013 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost **produkcji zbóż podstawowych z mieszankami oraz rzepaku i rzepiku**. Mniejsza niż przed rokiem była **produkcja ziemniaków i buraków cukrowych**. W zakresie **pogłowia głównych gatunków zwierząt gospodarskich** nastąpił wzrost pogłowia bydła oraz spadek pogłowia trzody chlewnej, owiec i drobiu. W skali roku odnotowano wzrost **skupu** żyta, żywca rzeźnego, mleka i ziemniaków ogółem. Natomiast mniej niż przed rokiem skupiono pszenicy.

Dynamika **produkcji sprzedanej przemysłu w cenach stałych** była wyższa zarówno w stosunku do 2012 r., jak i 2010 r. W skali roku, wzrosła także wydajność pracy w przemyśle, przy utrzymującym się spadku przeciętnego zatrudnienia.

Produkcja sprzedana budownictwa w cenach bieżących była niższa w porównaniu z 2012 r., przy jednoczesnym zwiększeniu wydajności pracy i spadku przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji. Niższa niż rok wcześniej była również wartość produkcji budowlano-montażowej.

W 2013 r. odnotowano mniejszą niż rok wcześniej liczbę **mieszkań oddanych do użytkowania**, miały one jednak większą **przeciętną powierzchnię użytkową**. Liczba **mieszkań**, na których **budowę wydano pozwolenia** zmniejszyła się w skali roku, podobnie jak liczba **mieszkań**, których **budowę rozpoczęto**.

W odniesieniu do 2012 r. wzrosła **sprzedaż detaliczna (w cenach bieżących)**, w tym w największym stopniu m.in. wśród jednostek realizujących sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli, części oraz w jednostkach zgrupowanych w kategorii: włókno, odzież, obuwie oraz w grupie pozostałe.

W 2013 r. w porównaniu z 2012 r. w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych województwa pomorskiego odnotowano poprawę **wskaźnika poziomu kosztów**. Wzrósł zarówno **wskaźnik rentowności obrotu brutto**, jak i **netto** oraz zwiększył się udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw niefinansowych. Zmniejszył się natomiast **wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów** oraz **wskaźniki płynności I i II stopnia**.

W 2013 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost **nakładów inwestycyjnych**. W strukturze nakładów inwestycyjnych ogółem nadal przeważały nakłady na budynki i budowle. W porównaniu z poprzednim rokiem niższa była wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych przy jednoczesnym wzroście liczby nowych inwestycji.

W 2013 r. **obroty ładunkowe** w portach województwa pomorskiego były wyższe zarówno od zanotowanych w roku poprzednim, jak i w stosunku do 2010 r. W województwie notowano od 2010 r. systematyczny wzrost przeładunków kontenerów.

BASIC TRENDS

*In 2013, a further (since 2000) increase in the **population** of the voivodship was observed, which at the end of December amounted to 2296 thousand people. The **number of births** was higher than the **number of deaths**, which resulted in the positive **natural increase**. During the reported period the natural increase per 1,000 population was the highest in the country.*

***Average paid employment in enterprise sector** in 2013, like in 2012, was lower than a year earlier. The biggest decrease was recorded in real estate activities and in trade; repair of motor vehicles.*

*In 2013, in comparison with 2012, fewer job vacancies were reported. The number of **registered unemployed persons** also decreased. Considering the age of unemployed persons, 25-34 year olds were the largest group. The annual **unemployment rate** decreased to the level below the national rate. However, it was higher than nationwide in comparison with 2010.*

*The results of the **Labour Force Survey (LFS)** for the fourth quarter of 2013, compared to the same period of the previous year, show a decrease in the employees' share in the total population aged 15 or more, a decreased burden of the non-working on working people and a decrease in the number of economically inactive people and unemployed persons.*

*In 2013, an increase in growth rate of **average monthly gross wages and salaries in enterprise sector** was recorded in comparison with the previous year. The average monthly gross wages and salaries increased the most in sections: real estate activities and information and communication.*

*In Pomorskie Voivodship in 2013, the **average number of retirees and pensioners** was smaller than a year earlier. There was an increase in **average monthly gross pensions**, both in relation to 2012 and 2010. Benefits paid out to individual farmers were characterized by higher growth than those paid by Social Insurance Institution.*

*In 2013, an increase in **prices of consumer goods and services** per year was recorded i.a. in the following groups: food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages and tobacco, dwelling, health and recreation and culture. A decrease was recorded i.a. in groups: clothing and footwear, transport and education.*

*In 2013, in comparison with the previous year, there was an increase in **production of basic cereals with mixtures as well as rape and turnip rape**. However, a decrease was recorded in **production of potatoes and sugar beets**. In the **population of major livestock species**, there was an increase in cattle and a decrease in the number of pigs, sheep and poultry. There was an increase in **procurement** of rye, animals for slaughter, milk and potatoes and a decrease in procurement of wheat.*

*The dynamics of **sold production of industry in constant prices** was up on both 2012 and 2010. Productivity in industry also increased, although the average paid employment continued to decline.*

***Sold production of construction in current prices** was lower than in 2012. Productivity increased, while the average paid employment in this section declined. Sales value of sold production of construction was also lower than in 2012.*

*In 2013, fewer **dwellings** were **completed**, yet their **average usable floor space** was bigger. Fewer **permits for dwelling construction** were issued in 2013 than in the previous year. Likewise, fewer **dwelling constructions** began.*

***Retail sales (in current prices)** increased with respect to 2012, mainly i.a. in units dealing in the sales of vehicles and motorcycles, parts as well as in the group: fibre, clothes and footwear and in the "others" group.*

*In 2013, the **cost level indicator** in the surveyed non-financial enterprises of Pomorskie Voivodship improved in comparison with 2012. There was an increase in both **gross and net turnover profitability rate** as well as in the share of enterprises showing net profit in the total number of surveyed non-financial enterprises. However, a decrease was recorded in both the **sales profitability rate** and the **financial liquidity ratio of the first and second degree**.*

*In 2013, in comparison with the previous year, there was an increase in **investment outlays**. Layouts on buildings and constructions predominated in the structure of total investments outlays. The estimated value of initiated investments was smaller than in the previous year, whereas the number of new investments increased.*

*In 2013, **cargo turnover** at the seaports of Pomorskie Voivodship was higher both in relation to the previous year and to 2010. Since 2010, a systematic increase in the turnover of containers has been recorded in the voivodship.*

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

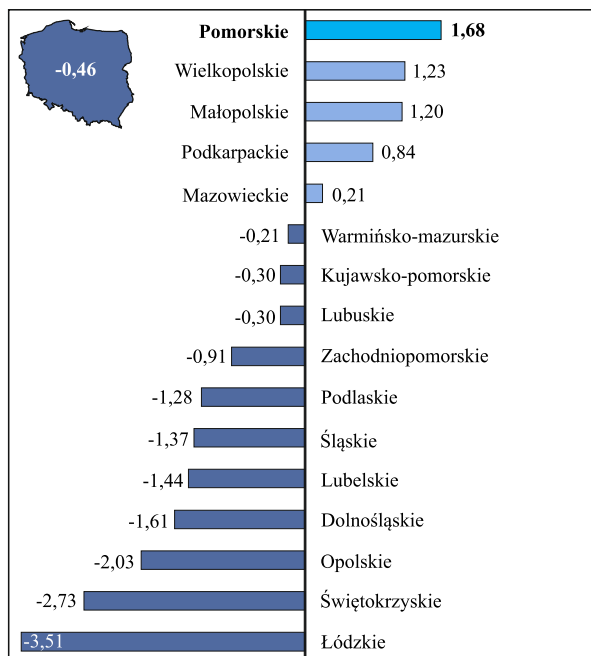
Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2013 r.

Wyszczególnienie	Polska	Woj. pomorskie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	125
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,46	1,68
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,52	0,81
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w %	55,9	55,8
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w %	50,2	50,2
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w %	10,3	10,1
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	3837,20	3814,94
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1855,52	1840,80
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1121,52	1126,00
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (2012 = 100) w %	100,9	100,9
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym ^b w ha	10,1	18,2
Obsada bydła ^c na 100 ha użytków rolnych w szt.	38,8	26,8
Obsada trzody chlewnej ^d na 100 ha użytków rolnych w szt.	76,3	98,4
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł	469716	602173
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł	377676	325376
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,8	5,2
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1057	1184
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	21	20
Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w %	79,8	82,7
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	95,5	95,3
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (2012 = 100, ceny bieżące) w %	104,4	104,8
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2011 r. w zł	39665	37822

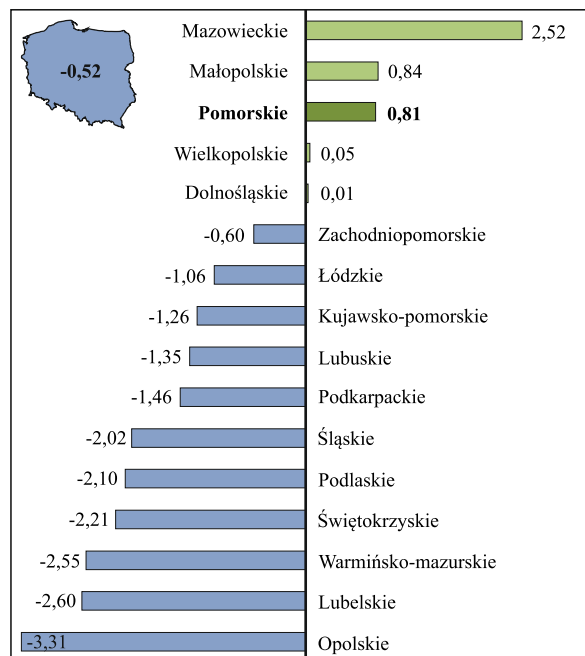
^a Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 r. ^b Dane wstępne. ^c Stan w grudniu. ^d Stan w końcu listopada.

WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

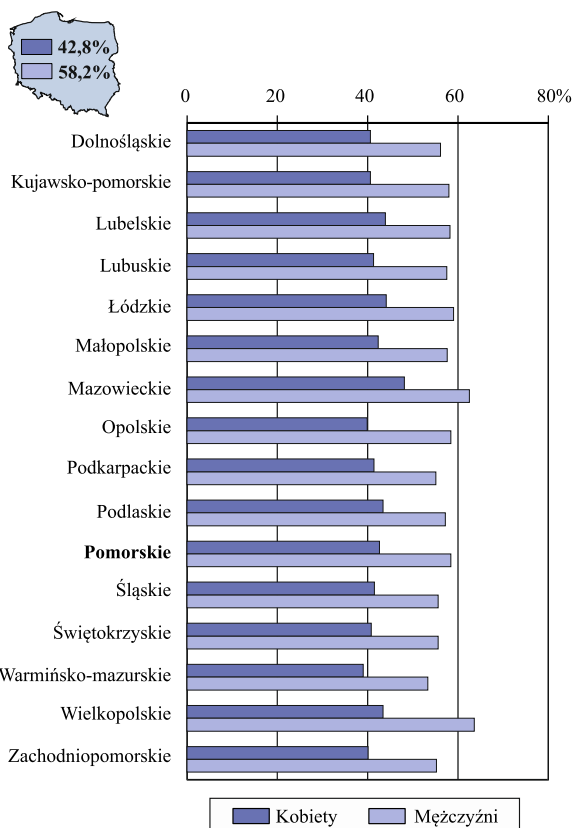
Wyk. 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2013 r.

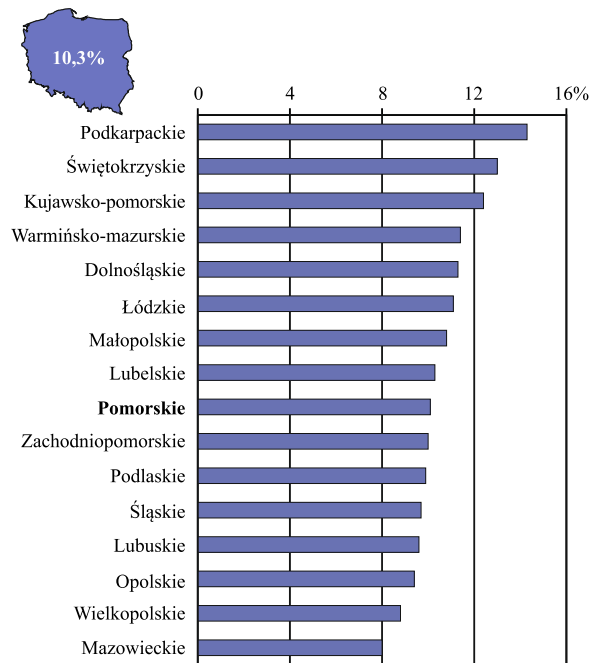
Wyk. 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2013 r.

Wyk. 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2013 r.

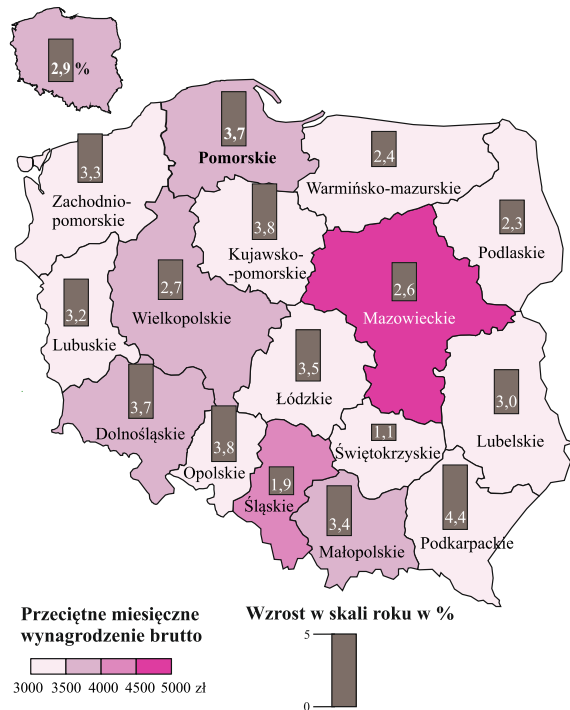

Wyk. 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2013 r.

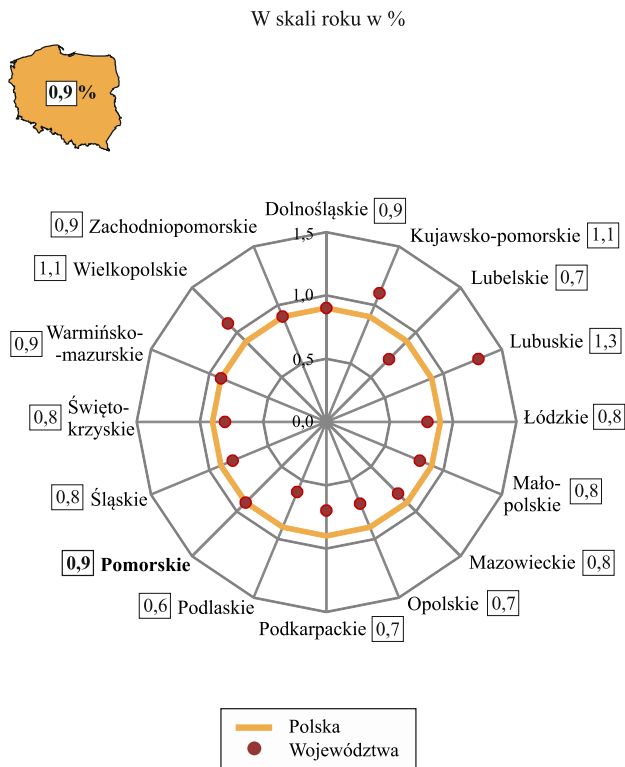

a Przeciętna w roku.

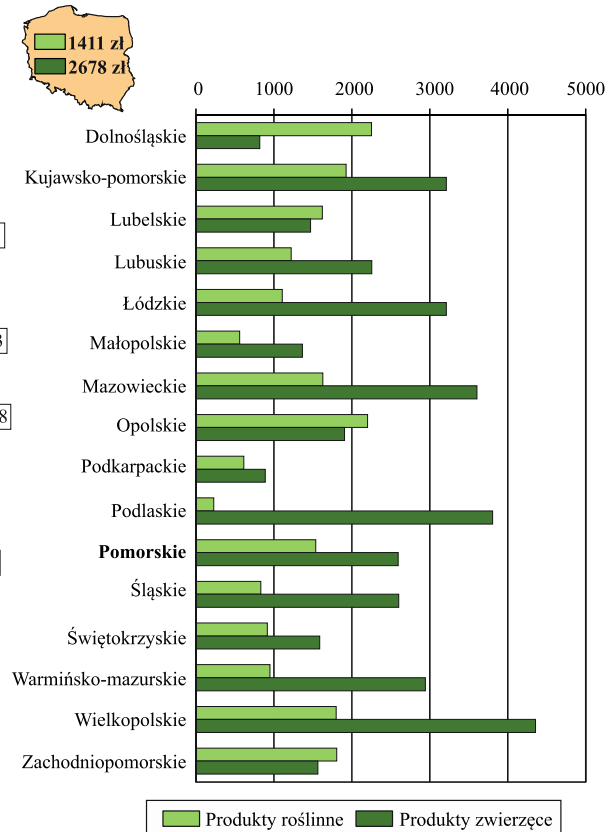
Wyk. 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2013 r.

Wyk. 6. Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2013 r.

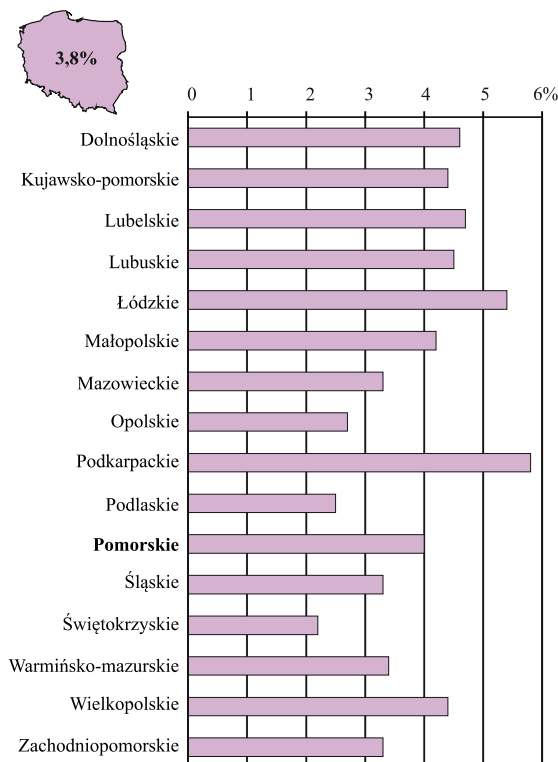
Wyk. 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2013 r.

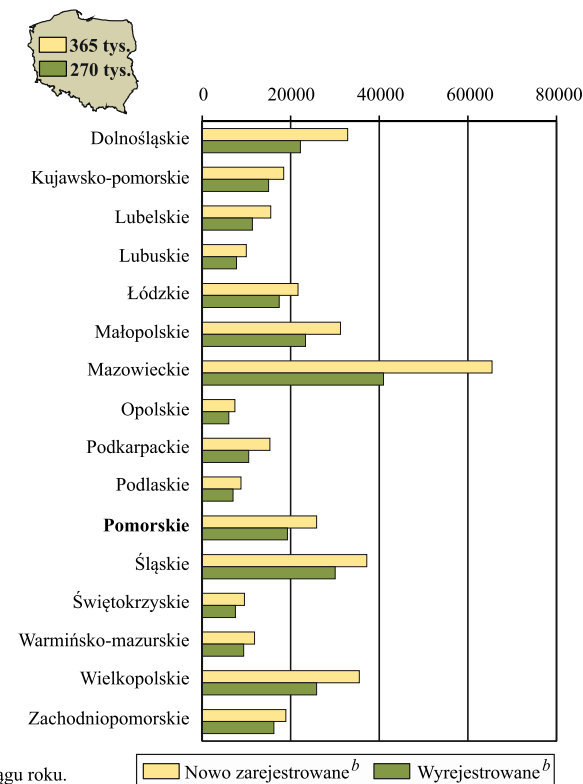
Wyk. 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2013 r.

Wyk. 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2013 r.

Wyk. 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2013 r. Stan w dniu 31 XII

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W ciągu roku.

LUDNOŚĆ

W województwie pomorskim od 2000 r. liczba ludności systematycznie wzrasta. Mimo obserwowanego spadku urodzeń żywych, przyrost naturalny w województwie nadal był dodatni, a liczony na 1000 ludności utrzymuje się od ponad dekady na najwyższym poziomie w kraju. Saldo migracji ludności na pobyt stały w 2013 r. było dodatnie, natomiast saldo migracji zagranicznych, podobnie jak w roku poprzednim, było ujemne.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2013 r. ludność województwa pomorskiego liczyła 2295811 osób, tj. o 5741 osób więcej niż przed rokiem. Populacja województwa w końcu grudnia 2013 r. stanowiła 6,0% ogólnej liczby ludności Polski (o 0,1 p.proc. więcej niż w poprzednim roku). Gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) wyniosła w województwie 125 osób i kształtowała się na takim samym poziomie, jak w 2012 r. W Polsce w latach 2012-2013 gęstość zaludnienia również pozostała na niezmiennym poziomie i wyniosła 123 osoby. Wskaźnik gęstości zaludnienia wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa – nadal najniższy notowano w powiatach bytowskim i człuchowskim.

U w a g a.

Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzypisowych sporządza się **metodą bilansową**, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie.

Prezentowane dane dotyczą ludności **faktycznie zamieszkałej** w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

Tabl. 2. Ludność na podstawie bilansów

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013
POLSKA				
Stan w dniu 30 VI w tys.	38516,7	38525,7	38533,8	38502,4
w tym kobiety	19869,1	19875,6	19882,3	19868,0
Miasta	23448,5	23404,9	23360,0	23291,5
Wieś	15068,2	15120,7	15173,8	15210,9
Stan w dniu 31 XII:				
w tys.	38529,9	38538,4	38533,3	38495,7
na 1 km ²	123	123	123	123
w tym kobiety:				
w tys.	19876,7	19883,9	19884,0	19866,1
na 100 mężczyzn	107	107	107	107

Tabl. 2. Ludność na podstawie bilansów (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013
POLSKA (dok.)				
Stan w dniu 31 XII (dok.):				
Miasta: w tys.	23429,1	23385,8	23336,3*	23257,9
w %	60,8	60,7	60,6	60,4
Wieś: w tys.	15100,8	15152,6	15197,0*	15237,8
w %	39,2	39,3	39,4	39,6
WOJ. POMORSKIE				
Stan w dniu 30 VI w tys.	2270,7	2279,2	2286,7	2292,5
w tym kobiety	1163,3	1167,6	1171,6	1174,7
Miasta	1499,0	1499,1	1497,7	1496,2
Wieś	771,7	780,2	789,0	796,2
Stan w dniu 31 XII:				
w tys.	2275,5	2283,5	2290,1	2295,8
na 1 km ²	124	125	125	125
w tym kobiety:				
w tys.	1165,8	1170,0	1173,5	1176,4
na 100 mężczyzn	105	105	105	105
Miasta: w tys.	1499,2	1498,4	1497,5	1495,4
w %	65,9	65,6	65,4	65,1
Wieś: w tys.	776,3	785,1	792,6	800,4
w %	34,1	34,4	34,6	34,9

Struktura ludności według płci w województwie pomorskim od kilku lat nie ulega większym zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców nieznacznie przeważają kobiety, których odsetek w końcu grudnia 2013 r., podobnie jak przed rokiem, wyniósł 51,2%. W Polsce tendencja jest podobna – kobiety w 2013 r. stanowiły 51,6% ludności ogółem. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) w województwie ukształtował się na poziomie analogicznym jak rok wcześniej, osiągając wartość 105, natomiast w Polsce wyniósł on 107.

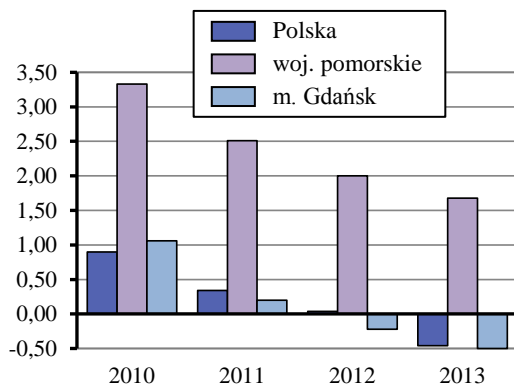
Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

W województwie pomorskim w okresie styczeń-grudzień 2013 r. zarejestrowano 23938 urodzeń żywych, tj. o 1114 mniej niż przed rokiem i o 1121 mniej niż w analogicznym okresie 2011 r. **Współczynnik urodzeń żywych** wyniósł 10,44‰ i był niewiele niższy w stosunku do notowanego w 2012 r. (10,96‰) i w 2011 r. (10,99‰). W 2013 r. współczynnik ten był na drugiej pozycji w kraju po województwie wielkopolskim (w 2012 r. był najwyższy).

W 2013 r. w województwie zmarły 20084 osoby, tj. o 389 osób mniej niż przed rokiem i o 752 więcej niż w 2011 r. W badanych latach ogólny **współczynnik zgonów** kształtował się na zbliżonym poziomie i w 2013 r. wyniósł 8,76‰, podczas gdy rok wcześniej – 8,95‰, a w 2011 r. – 8,48‰. W porównaniu z innymi województwami wskaźnik ten w 2013 r. był jednym z najniższych w kraju – druga lokata po województwie podkarpackim (w 2012 r. taka sama pozycja). W stosunku do 2012 r. nieznacznie zmniejszyła się umieralność niemowląt. **Współczynnik zgonów niemowląt** (liczony na 1000 urodzeń żywych) przyjął wartość 4,30‰ w 2013 r. wobec 4,35‰ w 2012 r. Wskaźnik ten był niższy niż ogólnopolski (w Polsce w 2013 r. wyniósł 4,56‰).

Wyk. 11. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w okresie I-XII**

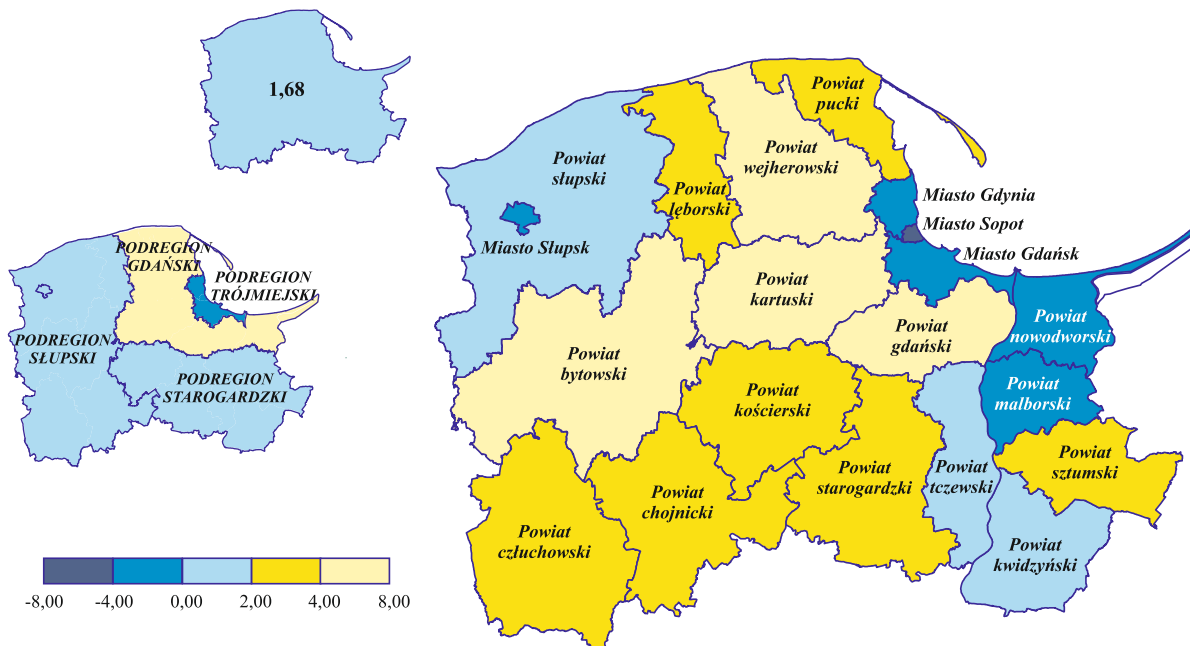

Dla Polski omawiany wskaźnik przyjmował znacznie niższe wartości we wszystkich analizowanych latach, a w 2013 r., po raz pierwszy od kilku lat, ukształtował się na ujemnym poziomie – minus 0,46%.

W województwie pomorskim w końcu grudnia 2013 r. ponownie zanotowano dodatni przyrost naturalny, chociaż był on niższy niż w poprzednich latach. Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów wyniosła 3854, podczas gdy rok wcześniej 4579, a w 2011 r. – 5727. Mimo, że współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął wartość 1,68‰ i był niższy niż w 2012 r. (2,00‰) i w 2011 r. (2,51‰), to jednak osiągnął on najwyższą wartość w skali całego kraju.

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności faktycznie zamieszkałej (według stanu w dniu 30 VI).

Wyk. 12. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2013 r.**

W województwie pomorskim współczynnik przyrostu naturalnego przyjmował najwyższe wartości (dodatnie) w powiatach graniczących z Trójmiastem (poza powiatem nowodworskim). Najniższe (ujemne) współczynniki odnotowano w miastach na prawach powiatu oraz w powiecie malborskim i nowodworskim.

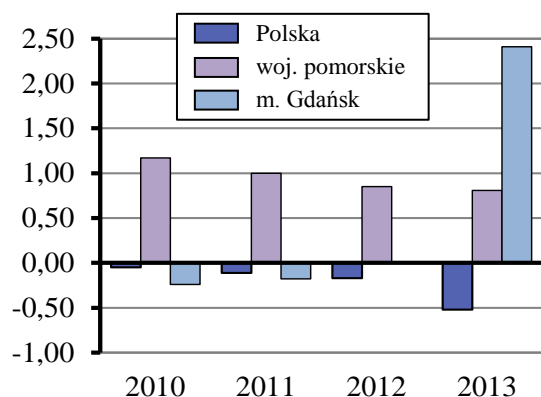
W pomorskich urzędach stanu cywilnego od stycznia do grudnia 2013 r. zarejestrowano 10724 nowo zawarte małżeństwa, tj. o 1348 mniej niż przed rokiem i o 1627 mniej niż w 2011 r. Niższy był również **współczynnik małżeństw**, który w omawianym okresie osiągnął poziom 4,68‰ (wobec 5,28‰ w 2012 r. i 5,42‰ w 2011 r.). W analizowanych latach liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności w województwie była zbliżona do notowanych w Polsce.

Tabl. 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności w okresie I-XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013
POLSKA				
Małżeństwa	5,93	5,36	5,29	4,69
Urodzenia żywe	10,73	10,08	10,02	9,60
Zgony	9,83	9,75	9,99	10,06
w tym niemowląt ^a	4,98	4,73	4,64	4,56
Przyrost naturalny ^b	0,90	0,34	0,04	-0,46
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-0,05	-0,11	-0,17	-0,52
w tym zagranicznych	-0,05	-0,11	-0,17	-0,52
WOJ. POMORSKIE				
Małżeństwa	5,99	5,42	5,28	4,68
Urodzenia żywe	11,84	10,99	10,96	10,44
Zgony	8,51	8,48	8,95	8,76
w tym niemowląt ^a	4,54	4,11	4,35	4,30
Przyrost naturalny ^b	3,33	2,51	2,00	1,68
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	1,17	1,00	0,85	0,81
w tym zagranicznych	-0,04	-0,15	-0,21	-0,60
M. GDAŃSK				
Małżeństwa	5,43	4,89	4,59	4,32
Urodzenia żywe	10,52	9,60	9,80	9,62
Zgony	9,46	9,41	10,02	10,12
w tym niemowląt ^a	4,96	2,94	4,65	3,16
Przyrost naturalny ^b	1,06	0,20	-0,22	-0,50
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-0,24	-0,18	x	2,41
w tym zagranicznych	x	-0,41	-0,30	-0,27

a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Wyk. 13. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w okresie I-XII

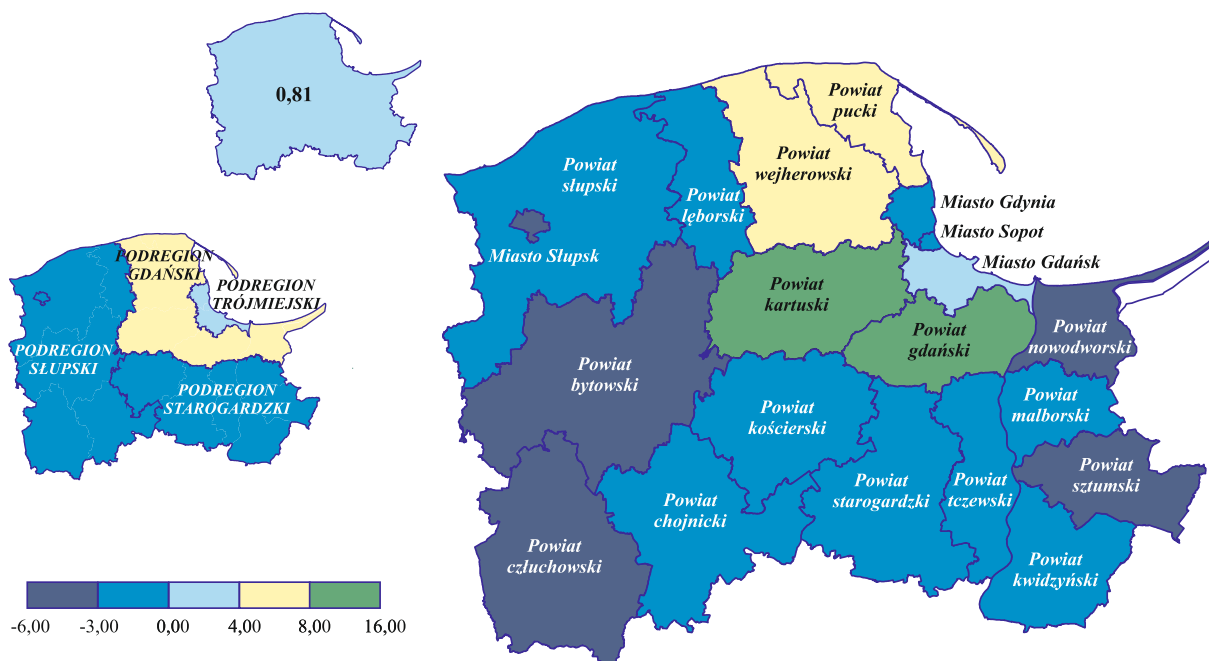
(pomorskie zajęło 3 pozycję). Dla Polski wskaźnik ten był ujemny i wyniósł minus 0,52%.

W województwie pomorskim w latach 2007-2009 (w Polsce – w latach 2007-2010) obserwowano spadek liczby wyjazdów Polaków za granicę na pobyt stały. Po tym okresie liczba emigrantów zaczęła powoli rosnać.

W 2013 r. w województwie pomorskim, podobnie jak w roku poprzednim i w 2011 r., **saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych** ludności na pobyt stały było dodatnie. Oznacza to, że liczba osób zameldowanych na pobyt stały w ciągu omawianego okresu przekroczyła liczbę osób wymeldowanych z pobytu stałego w tym czasie (w 2013 r. – o 1863, w 2012 r. – o 1951, a w 2011 r. – o 2279).

W skali kraju w 2013 r. tylko 5 województw miało dodatnie saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności

Wyk. 14. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2013 r.

W latach 2010-2013 w Polsce liczba emigrantów przekraczała liczbę imigrantów. Podobną sytuację w analizowanych latach zaobserwowano w województwie pomorskim. W 2013 r. liczba osób, które wymeldowały się z pobytu stałego w województwie pomorskim w związku z wyjazdem poza granice kraju przekroczyła o 1377 liczbę tych, którzy powrócili z zagranicy i zameldowali się na pobyt stały w województwie pomorskim.

Analizując saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w województwie pomorskim według powiatów w 2013 r. zaobserwowano (podobnie jak w poprzednim roku) jego dodatnie wartości tylko w 5 powiatach, tj.: gdańskim, kartuskim, puckim, wejherowskim i w Gdańsku.

Dane prezentujące ludność w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Stan i ruch naturalny ludności w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie pomorskim” – publikacja dostępna co roku (również w wersji książkowej),

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

RYNEK PRACY

▪ PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

Rok 2013 był drugim z kolei, w którym odnotowano zmniejszenie przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim. W kolejnych kwartalnych okresach narastających dynamika przeciętnego zatrudnienia nie uległa zasadniczym zmianom.

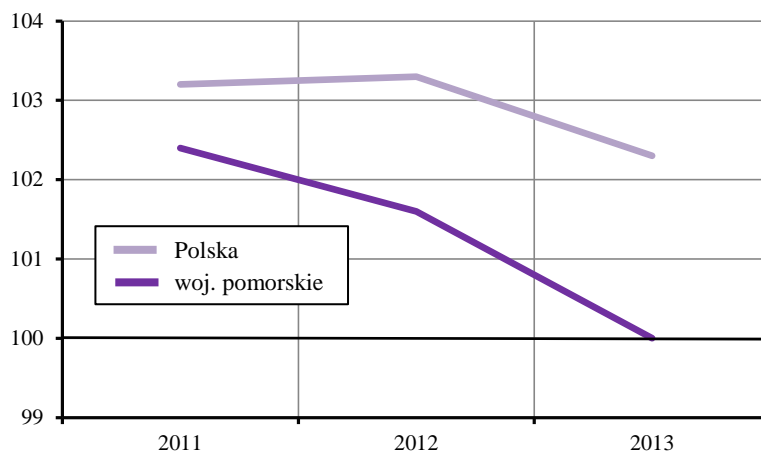
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim w 2013 r. ukształtowało się na poziomie 277,8 tys. osób, tj. o 1,6% niższym w stosunku do poprzedniego roku. W skali kraju w tym czasie odnotowano zmniejszenie przeciętnego zatrudnienia o 1,0%.

Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

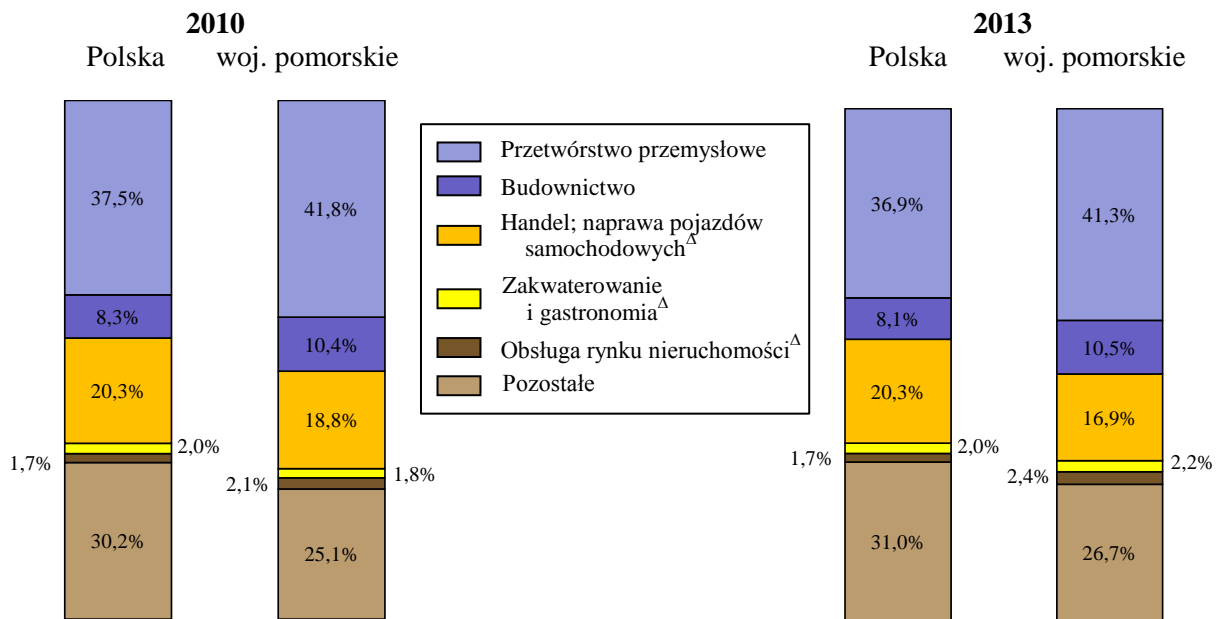
Tabl. 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013		
	w tys.			2010 = 100	2012 = 100
Polska	5372,6	5548,7	5494,5	102,3	99,0
Woj. pomorskie	277,8	282,3	277,8	100,0	98,4
M. Gdańsk	81,0	81,3	80,3	99,2	98,7

Wyk. 15. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**
2010 = 100

Wyk. 16. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

W województwie pomorskim w 2013 r. wśród prezentowanych sekcji najmniejsze przeciętne zatrudnienie odnotowano w zakwaterowaniu i gastronomii – 6,0 tys. osób (2,2% ogólnej przeciętnej liczby zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw), natomiast największe w przetwórstwie przemysłowym – 114,6 tys. osób (41,3%).

Tabl. 5. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim

Wyszczególnienie	2012	2013	2012				2013			
			I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
	w tys.		analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	282,3	277,8	100,9	100,2	100,0	99,2	98,3	98,7	98,4	98,4
w tym:										
Przemysł	128,3	128,2	97,4	97,1	97,3	97,3	100,1	100,9	100,2	99,9
w tym:										
przetwórstwo przemysłowe	112,1	114,6	98,2	98,4	99,1	99,2	102,2	102,5	102,8	102,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	6,1	6,3	102,1	102,5	102,2	102,0	103,6	104,1	103,4	102,3
Budownictwo	30,5	29,1	102,2	103,1	100,7	96,3	92,7	93,1	92,5	95,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	51,3	47,1	97,7	96,0	96,0	95,5	92,4	92,4	92,4	91,8
Transport i gospodarka magazynowa	20,8	21,5	108,8	108,3	108,2	106,3	104,2	104,0	103,5	103,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5,7	6,0	95,9	94,3	95,2	96,8	107,2	109,5	108,6	106,7
Informacja i komunikacja	8,7	9,0	124,7	125,8	126,7	121,5	104,9	104,1	105,3	103,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	7,9	6,8	107,6	107,0	106,7	107,6	87,4	86,4	85,9	85,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	13,4	13,8	116,7	112,0	115,5	112,7	99,2	100,5	101,1	102,9

Mniejsze niż w 2012 r. przeciętne zatrudnienie zanotowano m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 14,8%), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 8,2%) oraz w budownictwie (o 4,7%). Z kolei wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano m.in. w: zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,7%), informacji i komunikacji (o 3,7%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 3,1%).

▪ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W ujęciu rocznym zanotowano spadek ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych (największy wśród osób pozostających bez pracy do 3 miesięcy) oraz spadek stopy bezrobocia rejestrowanego.

W końcu grudnia 2013 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego wyniosła 114,1 tys. osób i była niższa od zanotowanej przed rokiem (o 0,5 tys. osób, tj. o 0,4%), a wyższa niż w 2010 r. (o 9,5 tys. osób, tj. o 9,0%). W skali kraju na koniec 2013 r. liczba bezrobotnych była o 1,0% wyższa niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 7,8% w 2012 r.), natomiast w stosunku do 2010 r. odnotowano wyższy niż w skali województwa wzrost, który wyniósł 10,4%.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 69, poz. 415, z późniejszymi zmianami).

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	1954,7	2136,8	2157,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	3042,0	2655,0	2709,4
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	2979,8	2500,8	2688,2
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy	83	92	70
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,4	13,4	13,4

^a W ciągu roku.

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
WOJ. POMORSKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	104,7	114,6	114,1
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	178,7	159,2	158,5
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	174,3	151,2	159,0
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy	63	102	69
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,3	13,4	13,3
M. GDAŃSK			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	10,9	13,1	13,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	24,1	21,2	20,6
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	22,7	19,2	19,8
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy	22	57	85
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	5,4	6,3	6,6

^a W ciągu roku.

W województwie pomorskim w końcu 2013 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano w 10 powiatach (najwyższy w powiecie kwidzińskim – o 12,2%, a najniższy w Gdyni – o 0,5%), natomiast największy wzrost liczby bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano w powiecie gdańskim (o 9,3%), a w powiecie kościerskim liczba bezrobotnych nie uległa zmianie w stosunku do 2012 r.

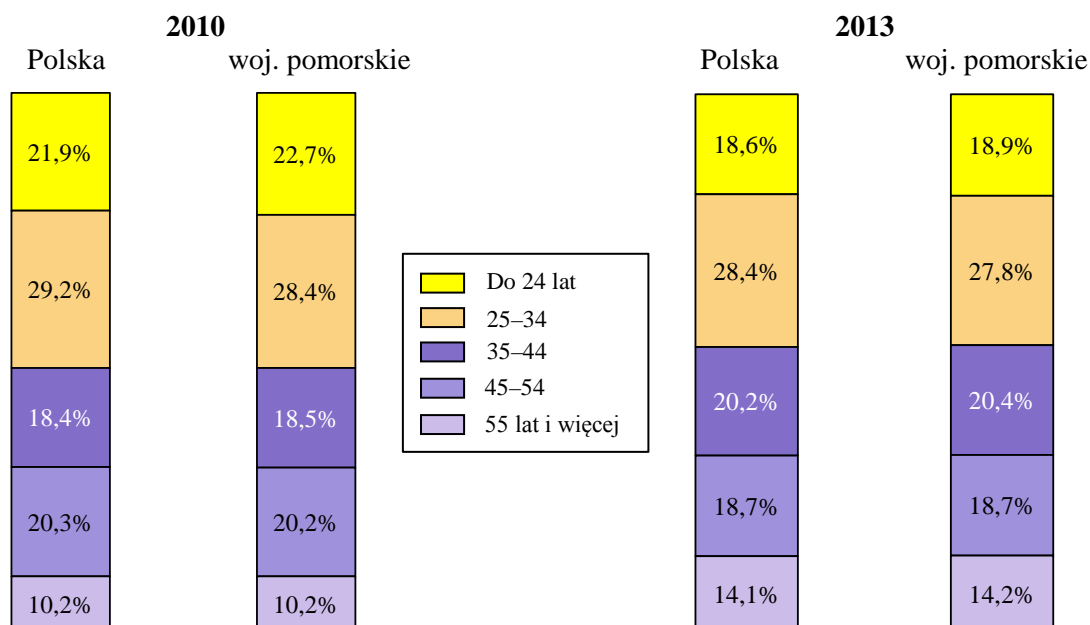
Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

W omawianym okresie 84,0% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w województwie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2012 r. – 80,8%), 85,6% stanowiły osoby wcześniej pracujące (w poprzednim roku – 85,5%), a 45,1% to mieszkańcy wsi (przed rokiem – 44,8%).

W końcu grudnia 2013 r. w województwie pomorskim, podobnie jak w kraju, wśród bezrobotnych zarejestrowanych przeważały kobiety. Stanowiły one 54,9% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (wzrost w ciągu roku o 0,1 p.proc.), a ich liczba była o 0,3% niższa niż rok wcześniej.

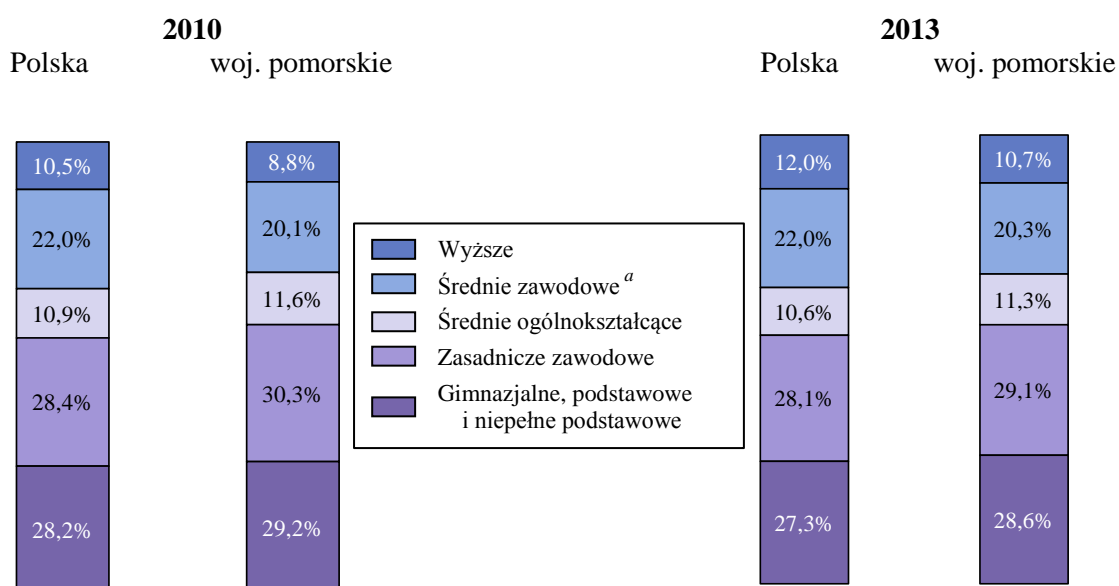
Biorąc pod uwagę wiek, bezrobocie rejestrowane nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2013 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych zarejestrowanych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (31,7 tys.), a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych zmniejszył się w porównaniu z poprzednim rokiem (o 1,0 p.proc. do 27,8%). Natomiast udział bezrobotnych osób w wieku 55 lat i więcej zwiększył się o 1,9 p.proc. i wyniósł 14,2%.

Wyk. 17. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku**
Stan w dniu 31 XII

Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy stanowiły osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy to osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (odpowiednio 29,1% i 28,6% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych). Coraz większe problemy na rynku pracy miały również osoby z wyższym wykształceniem, których udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych wzrósł w stosunku do 2012 r. o 0,6 p.proc.

Wyk. 18. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia**
Stan w dniu 31 XII

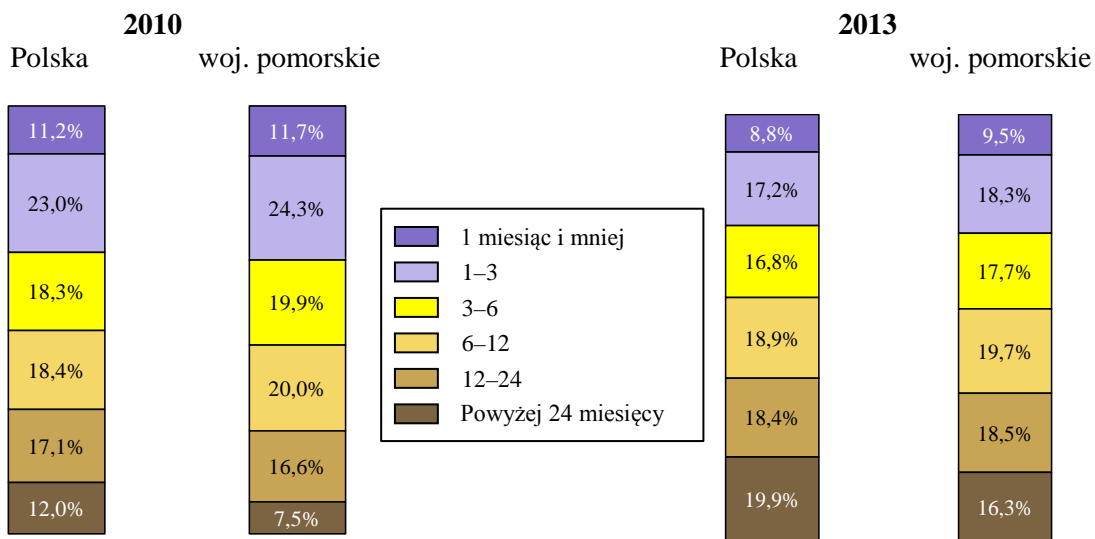

^a Łącznie z wykształceniem policealnym.

Spśród wszystkich kategorii bezrobotnych zarejestrowanych wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy największy wzrost (o 19,6%) w ujęciu rocznym odnotowano w przypadku osób pozostających bez pracy dłużej niż 24 miesiące (ich udział wzrósł o 2,7 p.proc., natomiast w stosunku do 2010 r. – o 8,8 p.proc.) w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych. Zmniejszył się natomiast w stosunku do 2012 r. udział osób pozostających bez pracy do 3 miesięcy – o 4,1 p.proc., a w porównaniu z 2010 r. o 8,2 p.proc.

Wyk. 19. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a**
Stan w dniu 31 XII

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Uwzględniając długość stażu, największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby ze stażem 1-5 lat oraz 10-20 lat, które łącznie stanowiły ponad 40% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych (odpowiednio 23,5% i 16,7%).

W województwie pomorskim w końcu grudnia 2013 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych większości kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy była wyższa niż rok wcześniej, w tym największy wzrost odnotowano w przypadku osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 9,7%), których odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych zwiększył się o 1,1 p.proc. do 11,7%. Najliczniejszą grupą bezrobotnych zarejestrowanych byli długotrwale bezrobotni, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych, w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r., zwiększył się o 3,9 p.proc. do poziomu 49,5%. Zanotowano także wzrost udziału osób powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych (o 1,9 p.proc. do 24,3%), osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,8 p.proc. do 31,4%) oraz osób niepełnosprawnych (o 0,1 p.proc. do 6,2%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 1,7 p.proc. do 18,9%).

Tabl. 7. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie pomorskim

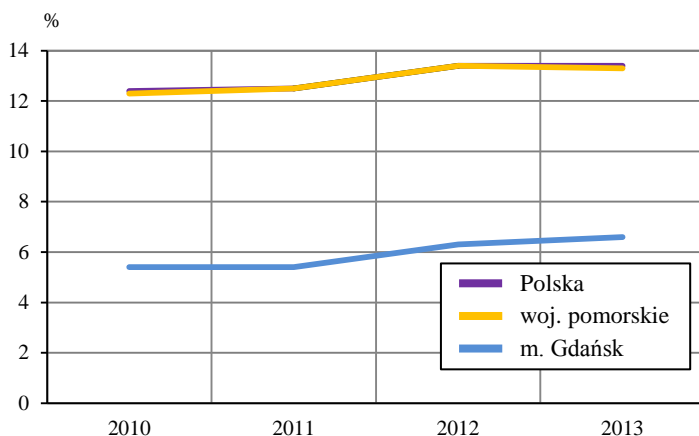
Wyszczególnienie	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu):								
w tys. osób	115,4	104,3	105,9	114,6	126,5	112,9	111,0	114,1
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	99,3	104,2	106,4	107,5	109,7	108,3	104,8	99,6
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ):								
w tys. osób	41,6	73,2	114,1	159,2	45,3	78,2	118,2	158,5
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	93,2	96,9	99,1	101,6	109,0	106,8	103,7	99,6
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ):								
w tys. osób	32,9	75,6	114,9	151,2	33,4	78,9	121,9	159,0
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	99,3	94,3	95,5	97,8	101,7	105,7	106,2	105,2
Płynność bezrobocia (napływ minus odpływ) w tys. osób	8,7	-2,4	-0,8	8,0	11,9	-0,7	-3,7	-0,5
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	13,4	12,3	12,4	13,4	14,5	13,2	13,0	13,3

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie w 2013 r. wzrastała w kolejnych miesiącach w porównaniu z odpowiednim okresem 2012 r. (poza grudniem). W końcu grudnia 2013 r. wskaźnik ogólnokrajowy wyniósł 13,4% i utrzymał się na poziomie z 2012 r., natomiast w porównaniu z 2010 r. był wyższy o 1,1 p.proc. W województwie w końcu 2013 r. stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 13,3% (6 lokata w kraju) i była o 0,1 p.proc. niższa niż rok wcześniej oraz o 1,0 p.proc. wyższa w stosunku do 2010 r.

Wyk. 20. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w dniu 31 XII

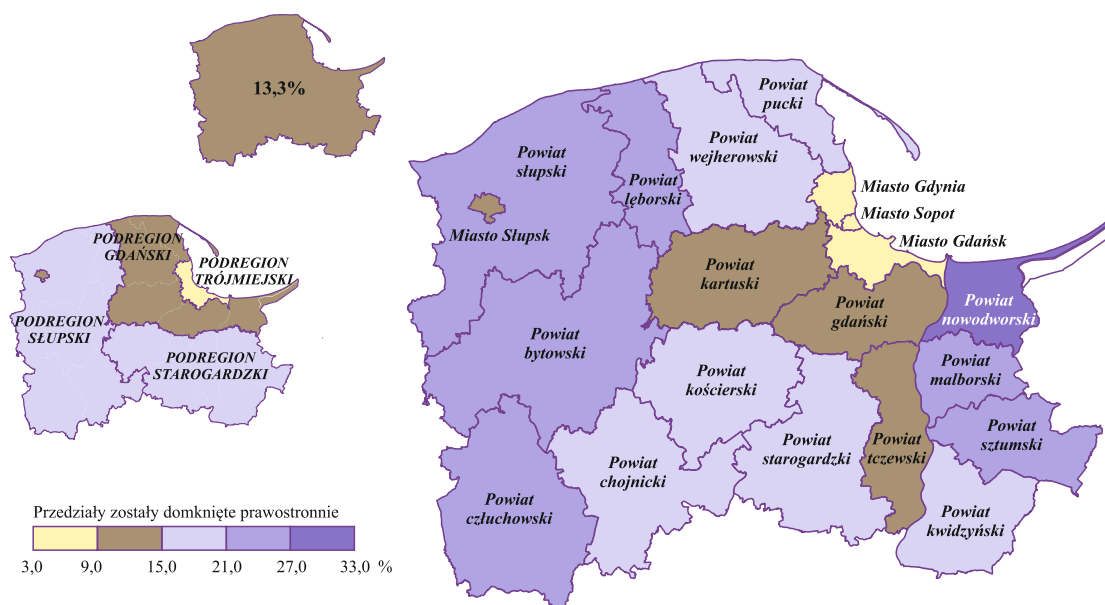

Spadek stopy bezrobocia rejestrowanego w skali roku odnotowano w 11 powiatach i wyniósł on od 2,1 p.proc. w powiecie kwidzyńskim do 0,1 p.proc. w powiecie kościerskim i Gdyni. Natomiast największy wzrost odnotowano w powiecie gdańskim (o 0,7 p.proc.) i malborskim (o 0,5 p.proc.). Nadal obserwowano dość duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość

między najniższą i najwyższą wartością wskaźnika w powiatach wyniosła 25,8 p.proc. i w skali roku zmniejszyła się o 0,5 p.proc. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: nowodworskim (30,7%), sztumskim (26,9%) oraz malborskim (25,6%), natomiast najniższą – w miastach na prawach powiatu: Sopocie (4,9%), Gdyni (6,4%) i Gdańsku (6,6%).

Wyk. 21. **Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2013 r.**

Stan w dniu 31 XII

W 2013 r. w województwie pomorskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 158,5 tys. osób i była niższa zarówno od zanotowanej przed rokiem (o 0,7 tys., tj. o 0,4%), jak i w porównaniu z 2010 r. (o 20,2 tys., tj. o 11,3%). Najliczniejszą grupę stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do 2012 r. wzrósł o 0,9 p.proc. i wyniósł 78,2%. W skali roku również wzrósł do 5,1% (o 0,8 p.proc.) odsetek osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy.

Z ewidencji bezrobotnych w województwie pomorskim w ciągu 2013 r. skreślono 159,0 tys. osób, tj. więcej niż przed rokiem (o 5,2%), a mniej niż w analogicznym okresie 2010 r. (o 8,8%). Główną przyczyną wyrejestrowania było podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 74,0 tys. osób (wobec 65,0 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 3,5 p.proc. do 46,5%. W strukturze osób wykreślonych z ewidencji zmiany odnotowano również w przypadku osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy (ich odsetek zmniejszył się do 30,0%, tj. o 2,3 p.proc.), a także osób, które rozpoczęły staż lub szkolenia u pracodawców (spadek do 8,8%, tj. o 0,2 p.proc.) oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (spadek do 4,9%, tj. o 0,8 p.proc.).

W 2013 r. w województwie pomorskim bilans bezrobotnych zarejestrowanych, w przeciwieństwie do lat wcześniejszych, kształtował się korzystnie. W ciągu roku zarejestrowano o 0,5 tys. osób mniej niż wyłączono z ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 99,7%, podczas gdy w Polsce wskaźnik ten wyniósł 100,8%.

Powiatowe urzędy pracy w województwie pomorskim w ciągu 2013 r. miały do dyspozycji 53,9 tys. ofert pracy, o 0,1% mniej niż rok wcześniej. W końcu grudnia 2013 r. na 1 ofertę pracy przypadało 69 bezrobotnych (wobec 102 przed rokiem) i wskaźnik ten był niższy niż w kraju. Najkorzystniejsza sytuacja pod tym względem miała miejsce w powiecie tczewskim (20 osób na 1 ofertę), Słupsku (32 osoby) i powiecie lęborskim (39 osób).

▪ BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2013 r. w województwie pomorskim wykazały w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- wzrost udziału pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej,
- spadek stopy bezrobocia,
- spadek liczby osób biernych zawodowo,
- spadek obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi.

Na podstawie wyników kwartalnego reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)¹, w IV kwartale 2013 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie pomorskim liczyła 1012 tys. osób i była o 2,1% mniejsza niż przed rokiem. Natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. wzrost liczby aktywnych zawodowo wyniósł 15,4%. W IV kwartale 2013 r. wśród osób aktywnych zawodowo większość stanowili mężczyźni (55,4%) oraz osoby mieszkające w miastach (65,5%).

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

¹ Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Ponadto uwzględniono zmiany metodologiczne wyłączając z zakresu badania osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy i więcej (dotychczas było to powyżej 3 miesięcy).

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

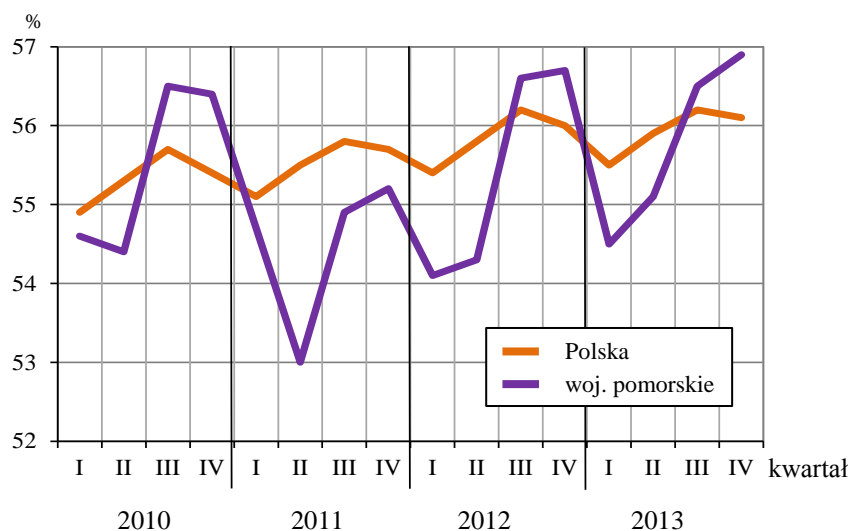
Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17153	17394	17414
pracujący	15557	15636	15713
bezrobotni	1597	1757	1700
Bierni zawodowo w tys.	13826	13656	13621
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,4	56,0	56,1
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,2	50,4	50,6
Stopa bezrobocia w %	9,3	10,1	9,8
WOJ. POMORSKIE			
Aktywni zawodowo w tys.	877	1034	1012
pracujący	792	930	914
bezrobotni	85	105	98
Bierni zawodowo w tys.	677	788	767
Współczynnik aktywności zawodowej w %	56,4	56,7	56,9
Wskaźnik zatrudnienia w %	51,0	51,0	51,4
Stopa bezrobocia w %	9,7	10,2	9,7

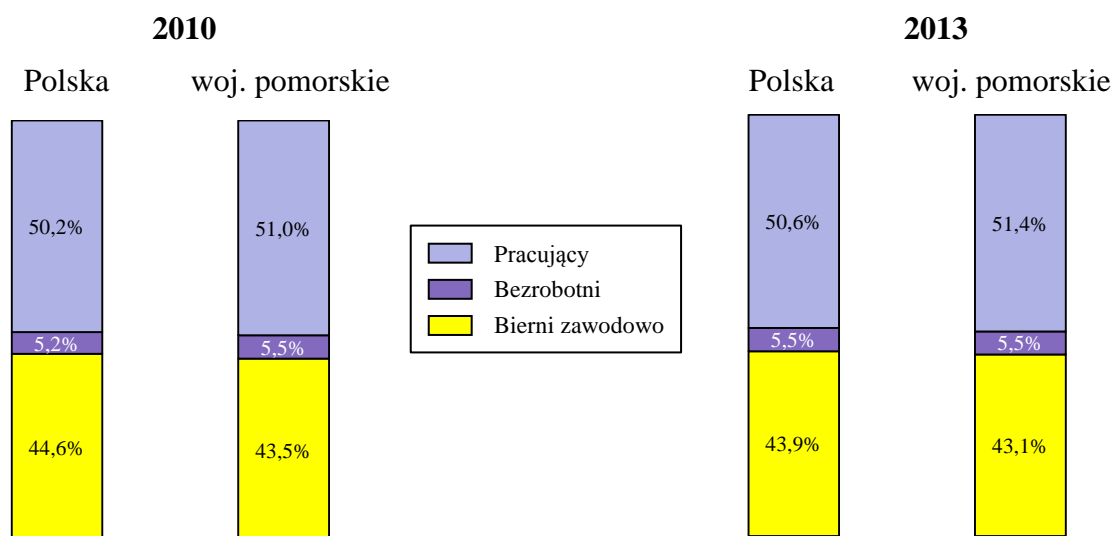
Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

W IV kwartale 2013 r. w województwie pomorskim współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 56,9% (jego wartość dla kraju wyniosła 56,1%), co oznacza w ujęciu rocznym wzrost o 0,2 p.proc., natomiast w odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r.

– wzrost o 0,5 p.proc. (w skali kraju odpowiednio wzrost o 0,1 p.proc. i o 0,7 p.proc.). W analizowanym okresie w województwie pomorskim wyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (65,5% wobec 49,0%).

Wyk. 22. Współczynnik aktywności zawodowej

Wyk. 23. **Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale**

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych) jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeśli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące prace nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

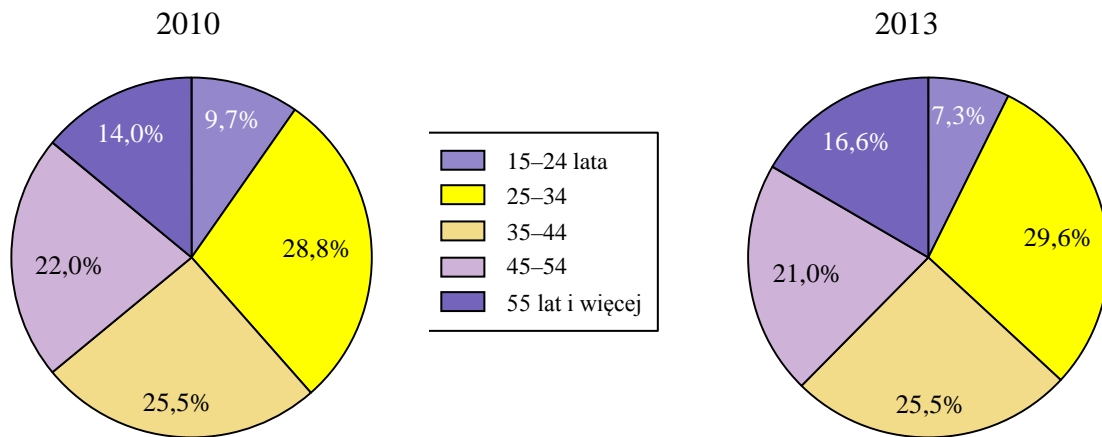
Ludność aktywną zawodowo tworzą pracujący i bezrobotni.

W IV kwartale 2013 r. w odniesieniu do analogicznego okresu 2012 r. udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej zwiększył się o 0,4 p.proc., a udział bezrobotnych zmniejszył się o 0,3 p.proc. Natomiast w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej wzrósł o 0,4 p.proc., a odsetek liczby bezrobotnych nie zmienił się.

W IV kwartale 2013 r. liczba osób pracujących wyniosła 914 tys. i zmniejszyła się o 1,7% w porównaniu z IV kwartałem 2012 r. Liczba pracujących kobiet wzrosła o 1,0%, a liczba pracujących mężczyzn zmniejszyła się o 3,6%. W stosunku do analogicznego okresu 2010 r. liczba pracujących zwiększyła się o 122 tys. osób, tj. o 15,4%, a obserwowany wzrost również dotyczył obydwu płci. W IV kwartale 2013 r. w populacji pracujących mniejszy udział miały kobiety (44,7%).

Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2013 r. najmniejszy udział w omawianej zbiorowości miały osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15-24 lata (7,3%) oraz 55 lat i więcej (16,6%).

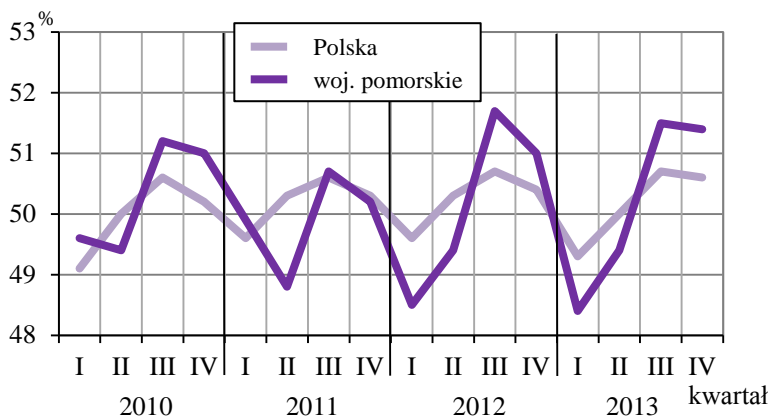
Wyk. 24. Struktura pracujących w województwie pomorskim według wieku w IV kwartale

Wskaźnik zatrudnienia w województwie pomorskim w IV kwartale 2013 r. wyniósł 51,4% (w kraju – 50,6%) i w odniesieniu do analogicznego kwartału 2012 r. i 2010 r. był wyższy o 0,4 p.proc. (w skali kraju odnotowano wzrost wskaźnika odpowiednio o 0,2 p.proc. i 0,4 p.proc.). W IV kwartale 2013 r. w odniesieniu do analogicznego okresu 2012 r. wystąpił wzrost wskaźnika w miastach (o 2,0 p.proc. do 53,2%), natomiast na wsi zanotowano spadek (o 2,5 p.proc. do 48,1%).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Wyk. 25. Wskaźnik zatrudnienia

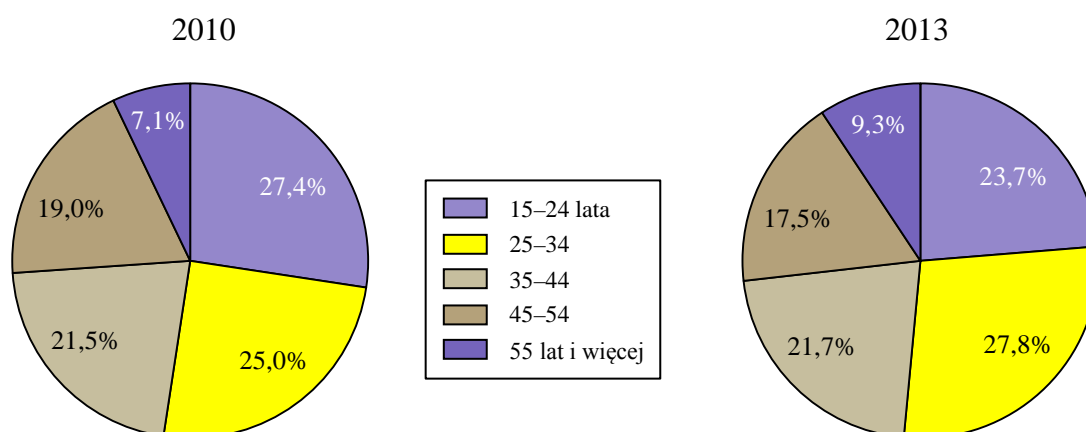
W IV kwartale 2013 r. liczba bezrobotnych w województwie pomorskim ukształtowała się na poziomie 98 tys. i w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 6,7%. Bezrobotni zarejestrowani stanowili 65,3% ogólnej liczby bezrobotnych. W województwie pomorskim odnotowano największy w kraju spadek liczby bezrobotnych kobiet (o 22,2%).

W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. liczba osób bezrobotnych była wyższa o 13 tys. (tj. o 15,3%). W IV kwartale 2013 r. wśród ogółu osób bezrobotnych w województwie większość (57,1%) stanowili mężczyźni.

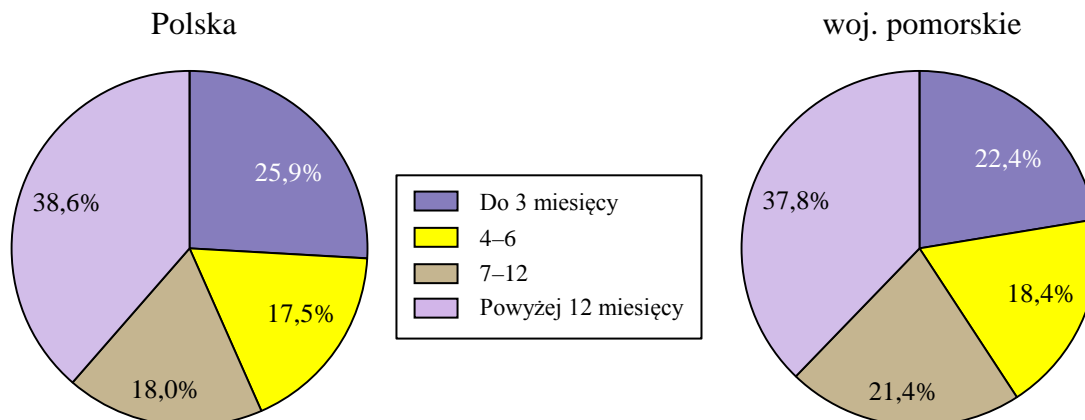
Analiza bezrobotnych pod względem wieku w województwie pomorskim w IV kwartale 2013 r. wykazała, że najliczniejsze grupy tworzyły osoby należące do przedziałów wiekowych

25-34 i 15-24 lata (odpowiednio 27,8% i 23,7% ogólnej liczby bezrobotnych), natomiast najmniejsza zbiorowość bezrobotnych obejmowała osoby w wieku 55 lat i więcej (9,3%).

Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Wyk. 26. **Struktura bezrobotnych w województwie pomorskim według wieku w IV kwartale**

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2013 r. w województwie pomorskim wyniósł 12,0 miesięcy (w kraju – 12,2 miesiąca). Na przestrzeni roku okres ten wydłużył się o 1,0 miesiąc (w Polsce – o 0,5 miesiąca). W analizowanym okresie w województwie pomorskim liczba osób długotrwale poszukujących pracy (tzn. dłużej niż rok) wyniosła 37 tys. i stanowiła 37,8% ogólnej liczby bezrobotnych w województwie (wobec 33,3% rok wcześniej). Natomiast w kraju odsetek ten wyniósł 38,6% i w porównaniu z zanotowanym przed rokiem zwiększył się o 2,9 p.proc.

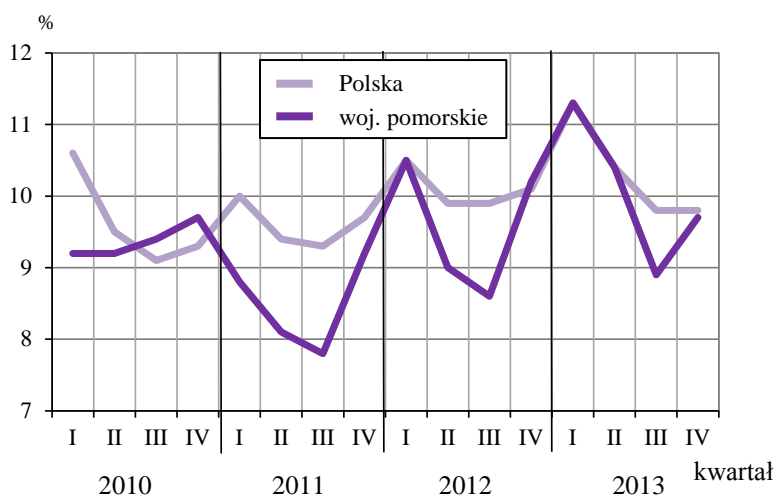
Wyk. 27. **Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2013 r.**

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2013 r. w województwie pomorskim ukształtowała się na poziomie 9,7% i była o 0,1 p.proc. niższa od wskaźnika ogólnokrajowego. W skali roku stopa bezrobocia w województwie zmniejszyła się o 0,5 p.proc. (w Polsce – o 0,3 p.proc.), natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. odnotowano taki sam poziom stopy bezrobocia (w kraju – wzrost o 0,5 p.proc.). W IV kwartale 2013 r. w województwie analizowany wskaźnik był niższy w miastach (8,1%) niż na wsi (12,6%), przy czym w miastach zmniejszył się w skali roku o 0,9 p.proc., a na wsi zwiększył się o 0,3 p.proc. Wzrost stopy bezrobocia odnotowano wśród mężczyzn (o 1,3 p.proc. do 10,0%), natomiast u kobiet nastąpił spadek (o 2,4 p.proc. do 9,3%).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

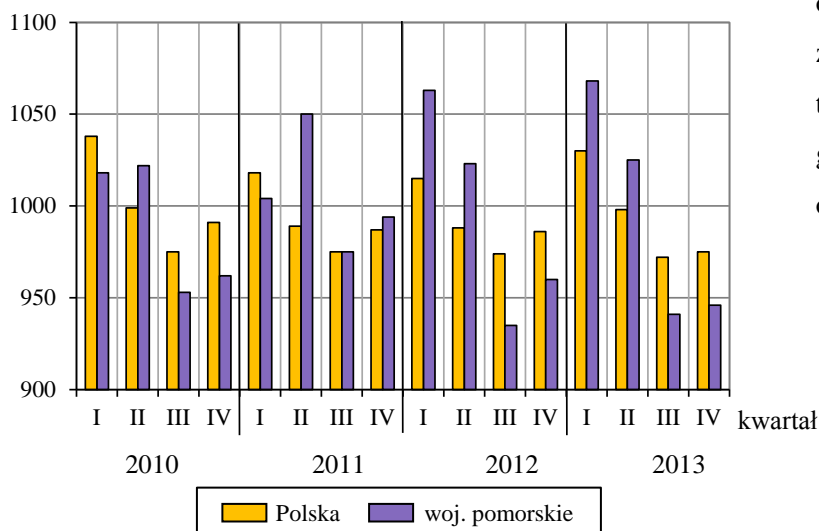

Wyk. 28. Stopa bezrobocia

W omawianym okresie w województwie pomorskim zbiorowość biernych zawodowo liczyła 767 tys. osób i stanowiła 43,1% ogólnej liczby mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej (w kraju odpowiednio 13621 tys. i 43,9%). Na przestrzeni roku liczba biernych zawodowo w województwie zmniejszyła się o 2,7%, przy jednoczesnym spadku liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 2,4%. Natomiast w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. liczba biernych zawodowo była wyższa o 13,3%. W skali kraju liczebność analizowanej populacji zmniejszyła się odpowiednio o 0,3% w skali roku i o 1,5% w stosunku do 2010 r. Większość osób biernych zawodowo w województwie to kobiety, których udział w IV kwartale 2013 r. wyniósł 61,3%.

Wyk. 29. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących

W IV kwartale 2013 r. na 1000 pracujących przypadało 946 osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Rok wcześniej było to 960 osób, natomiast w analogicznym okresie 2010 r. – 962 osoby.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał,
- „Bezrobocie rejestrowane w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co pół roku, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2013 r. w województwie pomorskim ukształtowało się na poziomie wyższym niż rok wcześniej, co było konsekwencją coraz większej dynamiki jego wzrostu w kolejnych okresach kwartalnych (narastających) omawianego roku dynamika jego wzrostu była coraz większa. Podobnie jak w 2012 r. w sektorze przedsiębiorstw skróceniu uległ czas przepracowany, natomiast wzrosło przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto.

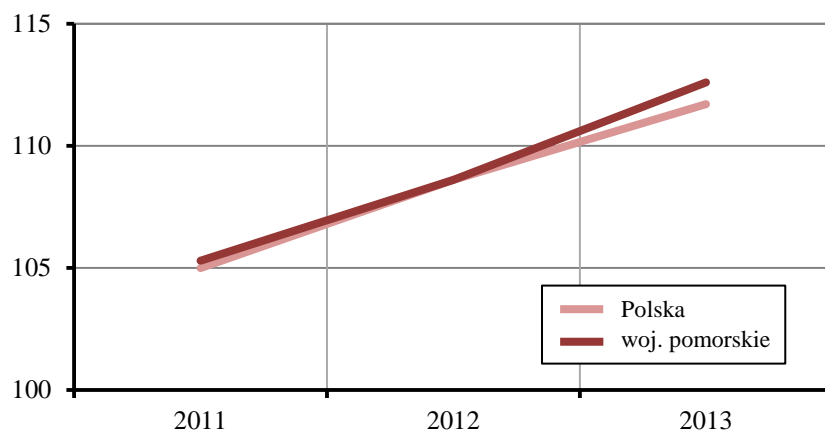
Tabl. 9. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013		
	w zł			2010 = 100	2012 = 100
Polska	3434,62	3728,36	3837,20	111,7	102,9
Woj. pomorskie	3388,40	3680,51	3814,94	112,6	103,7
M. Gdańsk	4289,57	4629,39	4741,17	110,5	102,4

W 2013 r. w województwie pomorskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 3814,94 zł i było wyższe niż w roku poprzednim o 3,7%. W kraju przeciętne wynagrodzenie brutto wyniosło 3837,20 zł, co oznacza wzrost o 2,9% w odniesieniu do zanotowanego przed rokiem. Pod względem wielkości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto województwo pomorskie uplasowało się na 4 miejscu w kraju po województwach mazowieckim, śląskim i dolnośląskim.

***Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie; po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.*

Wyk. 30. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**
przeciętne miesięczne 2010 = 100

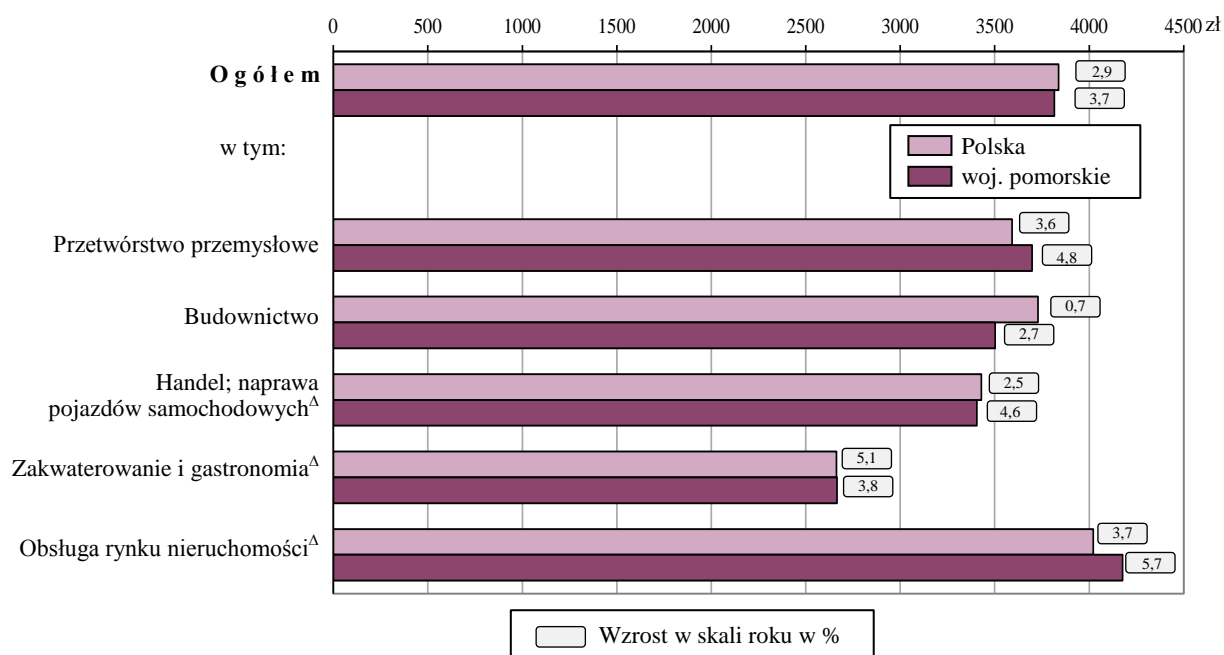

Tabl. 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim

Wyszczególnienie	2012	2013	2012				2013			
			I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	w zł		analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	3680,51	3814,94	107,4	104,4	103,4	103,1	103,4	103,5	103,7	103,7
w tym:										
Przemysł	3764,11	3885,08	108,6	104,2	103,4	103,2	102,8	103,2	103,0	103,2
w tym:										
przetwórstwo przemysłowe	3526,73	3697,18	105,9	104,6	104,2	104,3	104,8	104,6	104,8	104,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4053,78	4092,66	102,3	101,2	100,5	100,1	99,1	101,0	101,0	101,0
Budownictwo	3410,81	3502,66	100,8	98,6	98,1	100,0	104,6	103,2	104,0	102,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3256,95	3405,73	107,8	105,5	104,8	103,1	104,5	103,5	103,8	104,6
Transport i gospodarka magazynowa	4221,68	4293,29	104,5	103,2	103,4	103,5	102,4	103,2	102,6	101,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2568,52	2665,52	107,7	108,5	109,2	108,7	105,7	105,6	103,7	103,8
Informacja i komunikacja ...	5724,82	6024,32	100,5	95,6	95,3	95,8	98,1	102,7	104,4	105,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3953,36	4176,93	105,9	105,4	104,7	104,3	107,0	106,6	105,2	105,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2555,11	2594,75	113,5	122,4	115,5	115,7	106,7	102,7	103,1	101,6

W województwie pomorskim w stosunku do poprzedniego roku odnotowano wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto we wszystkich prezentowanych sekcjach sektora przedsiębiorstw, przy czym najwyższy w obsłudze rynku nieruchomości (o 5,7%) oraz w informacji i komunikacji (o 5,2%), a najmniejszy w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 1,0%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,6%).

Wyk. 31. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach PKD 2007 w 2013 r.

W omawianym okresie najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim zanotowano w sekcjach: informacja i komunikacja oraz transport i gospodarka magazynowa, gdzie przekroczyły one odpowiednio o 57,9% i o 12,5% średnią wojewódzką. Najniższe wynagrodzenia zaobserwowano natomiast w administrowaniu i działalności wspierającej oraz zakwaterowaniu i gastronomii (odpowiednio o 32,0% i o 30,1% niższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie).

W 2013 r. zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie przepracowali łącznie 493,1 mln godzin, tj. o 8,7 mln (o 1,7%) mniej niż przed rokiem.

Największą ilość godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 202,7 mln (41,1% ogólnej liczby przepracowanych godzin), handel; naprawa pojazdów samochodowych – 84,4 mln (17,1%) oraz budownictwo – 51,3 mln (10,4%).

W 2013 r. średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw wyniósł 148 godzin.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w tym okresie ukształtowało się na poziomie 25,79 zł. W porównaniu z 2012 r. zaobserwowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 3,8%. Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 43,33 zł, a najniższe w administrowaniu i działalności wspierającej – 17,52 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc,*
  - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,*
- jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).*
-
-

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W województwie pomorskim w 2013 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej. Zmniejszenie liczby świadczeniobiorców, zarówno ZUS jak i rolników indywidualnych, następowało systematycznie w kolejnych okresach narastających roku.

W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym świadczenia wypłacane rolnikom indywidualnym charakteryzowały się wyższą dynamiką, niż wypłacane przez ZUS.

W 2013 r. w województwie pomorskim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 449,4 tys. osób i była niższa od notowanej przed rokiem o 3,4 tys. osób, tj. o 0,8% oraz o 6,2 tys. osób, tj. o 1,4% w stosunku do 2010 r. W kraju w omawianym roku świadczenia otrzymywało przeciętnie 8552,7 tys. osób, tj. o 1,0% mniej niż w roku poprzednim.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2010	2012	2013		
	w liczbach bezwzględnych		2010 = 100	2012 = 100	
POLSKA ^a					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:					
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	7491,4	7350,7	7307,0	97,5	99,4
rolników indywidualnych	1374,7	1285,7	1245,7	90,6	96,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1588,95	1759,85	1855,52	116,8	105,4
w tym emerytura	1698,35	1872,32	1970,39	116,0	105,2
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	954,68	1054,61	1121,52	117,5	106,3
w tym emerytura	996,18	1097,75	1153,87	115,8	105,1

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2012	2013		
	w liczbach bezwzględnych		2010 = 100	2012 = 100	
WOJ. POMORSKIE					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	455,6	452,9	449,4	98,6	99,2
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	413,2	412,9	410,7	99,4	99,4
rolników indywidualnych	42,5	39,9	38,8	91,3	97,2
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1580,15	1746,98	1840,80	116,5	105,4
w tym emerytura	1686,89	1856,37	1949,49	115,6	105,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	955,08	1053,39	1126,00	117,9	106,9
w tym emerytura	1019,37	1119,78	1176,88	115,5	105,1

W 2013 r. udział osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w województwie pomorskim w ogólnej zbiorowości emerytów i rencistów wyniósł 5,3% (w 2012 r. – 5,2%). Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa pomorskiego stanowili 5,6% ogólnej ich liczby w Polsce, a pobierający wypłaty z KRUS – 3,1%.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i od 2009 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych – OFE.

W 2013 r. emerytury i renty z ZUS w województwie pomorskim otrzymywało 410,7 tys. osób, tj. o 0,6% mniej niż przed rokiem i w 2010 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się zarówno liczba osób pobierających renty rodzinne wypłacane przez ZUS, jak i przeciętna liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy odpowiednio o 1,1% i o 3,5%. Zwiększyła się natomiast liczba emery-

tów o 0,3%. W 2013 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (67,5% ogólnej liczby świadczeniobiorców ZUS), a najmniejszą – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (14,4%).

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie pomorskim

Wyszczególnienie	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	453,7	453,3	453,1	452,9	451,6	451,1	450,5	449,4
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	100,2	100,2	99,9	99,9	99,5	99,5	99,4	99,2
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	413,3	413,1	413,1	412,9	412,4	412,1	411,6	410,7
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	100,5	100,5	100,2	100,2	99,8	99,7	99,7	99,4

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie pomorskim (dok.)

Wyszczególnienie	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. (dok.):								
rolników indywidualnych	40,4	40,2	40,1	39,9	39,2	39,0	38,9	38,8
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	97,0	97,0	97,0	97,0	97,1	97,0	97,1	97,2
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1704,31	1731,79	1741,20	1746,98	1799,19	1822,93	1831,93	1840,80
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	104,7	105,2	105,2	105,2	105,6	105,3	105,2	105,4
rolników indywidualnych	1016,82	1041,29	1049,39	1053,39	1099,53	1117,09	1122,77	1126,00
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	104,5	106,0	106,5	106,8	108,1	107,3	107,0	106,9

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

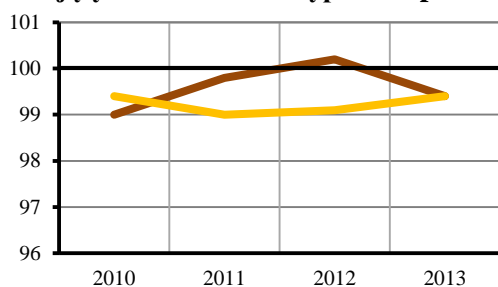
Odmienne kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych. W przypadku większości kategorii świadczeniobiorców zanotowano zmniejszenie ich zbiorowości w porównaniu z 2012 r. Emerytury i renty rolnicze w 2013 r. pobierało 38,8 tys. osób (o 2,8% mniej niż przed rokiem

i o 8,7% mniej w stosunku do 2010 r.). W ciągu ostatniego roku spadek liczby świadczeniobiorców (po 3,0%) zaobserwowano w przypadku osób pobierających emerytury i otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy. Wzrosła natomiast (o 1,5%) liczba osób korzystających z rent rodzinnych. Podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS, wśród rolników indywidualnych korzystających ze świadczeń społecznych dominowali emeryci – ich odsetek wyniósł 72,0%. Najniższy udział miały natomiast osoby pobierające renty rodzinne, które stanowiły 4,3% ogólnej liczby świadczeniobiorców KRUS.

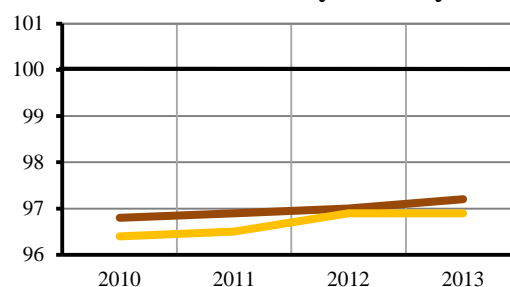
Wyk. 32. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów

rok poprzedni = 100

Pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS

Rolników indywidualnych

— Polska — woj. pomorskie

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

W 2013 r. w województwie pomorskim przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1840,80 zł i była wyższa o 5,4% w porównaniu z poprzednim rokiem (w kraju odpowiednio 1855,52 zł, wzrost o 5,4%). To samo świadczenie pobierane przez

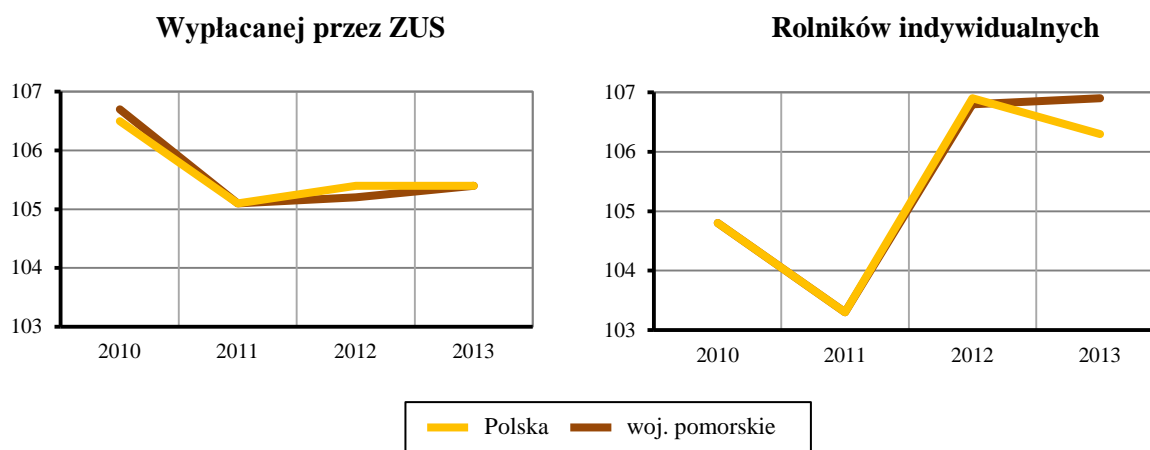
rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1126,00 zł, co oznacza wzrost o 6,9% w ciągu roku (w kraju odpowiednio 1121,52 zł, wzrost o 6,3%).

Tendencję wzrostową przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń, zarówno w województwie pomorskim, jak i w kraju.

W szybszym tempie rosła przeciętna miesięczna emerytura i renta wypłacana przez KRUS niż to samo świadczenie z ZUS (w ostatnim roku różnica wyniosła 1,5 p.proc. w województwie i 0,9 p.proc. w kraju). Rozpatrując natomiast poszczególne kategorie świadczeń, największy wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto w ciągu ostatniego roku, zarówno w województwie, jak i w kraju, odnotowano w przypadku renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacanej przez KRUS – odpowiednio o 14,7% i 14,5%.

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Wyk. 33. **Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**
rok poprzedni = 100

W 2013 r. wysokość świadczeń w województwie pomorskim była zbliżona do średniej krajowej. Pod względem wysokości przeciętnej emerytury i renty z ZUS województwo pomorskie plasowało się na czwartym miejscu w kraju i na siódmym pod względem wysokości przeciętnego świadczenia wypłacanego przez KRUS.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie pomorskim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

CENY

W województwie pomorskim w 2013 r. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był mniejszy od notowanego w 2012 r. (0,9% wobec 3,4%). Wzrosły ceny m.in. w grupach: żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe, mieszkanie, zdrowie oraz rekreacja i kultura. Niższe natomiast były ceny m.in. w grupach: edukacja, transport oraz odzież i obuwie.

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie pomorskim w 2013 r. w odniesieniu do roku poprzedniego wzrosły o 0,9% (podobnie jak w kraju). Wzrost cen dotyczył m.in. napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 3,7%), towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą (o 2,9%), towarów i usług dotyczących mieszkania (o 2,4%), żywności i napojów bezalkoholowych (o 1,8%) oraz opłat związanych ze

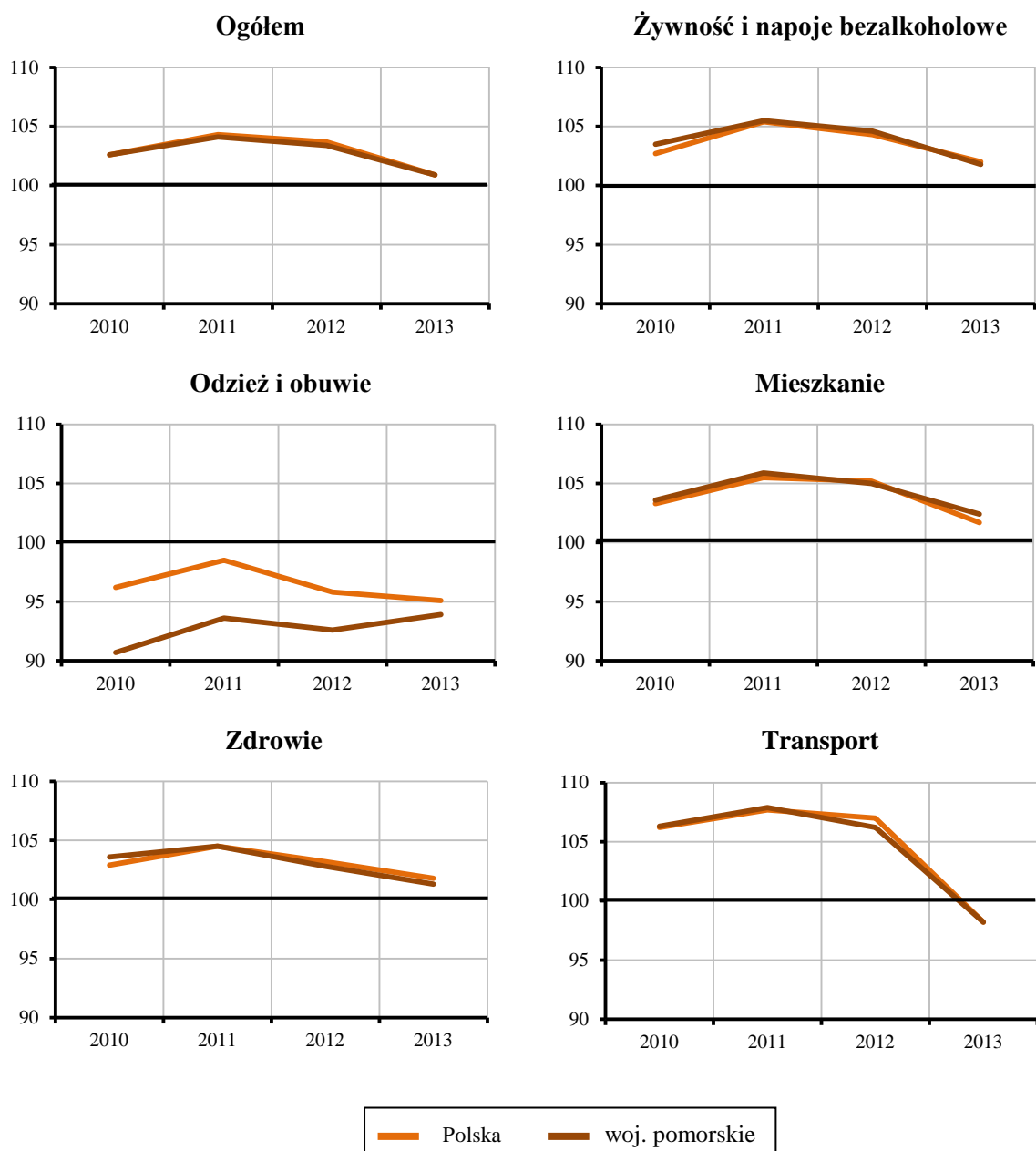
zdrowiem (o 1,3%). Natomiast mniej niż w poprzednim roku płacono m.in. za odzież i obuwie (o 6,1%), towary i usługi związane z transportem (o 1,8%) oraz opłaty z zakresu edukacji (o 0,9%).

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,6	103,7	100,9
w tym:			
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,7	104,3	102,0
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,3	104,1	103,5
Odzież i obuwie	96,2	95,8	95,1
Mieszkanie	103,3	105,2	101,7
Zdrowie	102,9	103,2	101,8
Transport	106,2	107,0	98,2
Rekreacja i kultura	99,7	101,1	102,8
Edukacja	102,7	104,2	99,7

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
	rok poprzedni = 100		
WOJ. POMORSKIE			
O g ó ł e m	102,6	103,4	100,9
w tym:			
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,5	104,6	101,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	106,0	103,1	103,7
Odzież i obuwie	90,7	92,6	93,9
Mieszkanie	103,6	105,0	102,4
Zdrowie	103,6	102,8	101,3
Transport	106,3	106,2	98,2
Rekreacja i kultura	99,7	100,8	102,9
Edukacja	101,4	103,5	99,1

Wyk. 34. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
rok poprzedni = 100

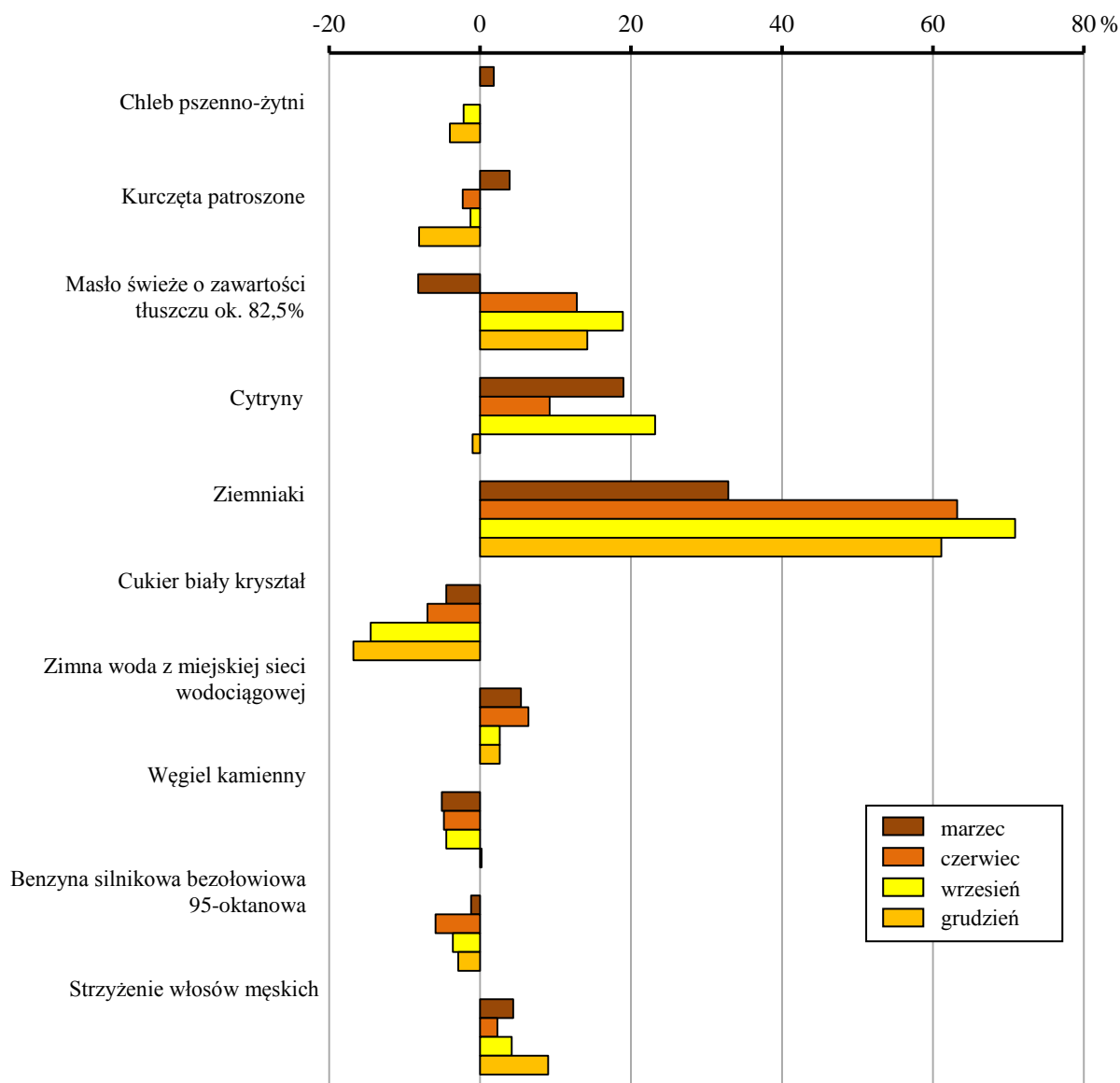
We wszystkich kwartałach 2013 r. wśród prezentowanych towarów i usług konsumpcyjnych wzrost cen utrzymał się w grupach: żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe, mieszkanie, zdrowie oraz rekreacja i kultura. Przez cztery kwartały zaobserwowano natomiast spadek cen towarów i usług związanych z transportem oraz w grupie odzież i obuwie. Jedynie ceny towarów i usług dotyczące edukacji w pierwszych dwóch kwartałach wykazały tendencję wzrostową, a w kolejnych dwóch odnotowano ich znaczny spadek.

Tabl. 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie pomorskim

Wyszczególnienie	2012				2013			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	103,7	103,7	103,7	102,6	101,3	100,6	101,1	100,8
w tym:								
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,4	104,2	105,5	104,2	102,6	101,1	101,8	101,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,8	103,8	102,8	103,2	103,3	103,6	104,0	104,0
Odzież i obuwie	93,8	92,8	92,0	91,8	92,5	93,4	95,2	94,4
Mieszkanie	105,4	105,6	104,9	104,3	102,4	101,9	102,8	102,4
Zdrowie	103,6	103,6	103,5	100,8	101,8	101,4	100,7	101,3
Transport	108,7	107,3	106,0	102,8	99,1	96,9	99,1	97,8
Rekreacja i kultura	100,4	101,0	101,3	100,6	100,7	103,5	103,4	103,9
Edukacja	102,9	102,6	103,5	104,7	104,3	104,5	99,2	88,7

W województwie pomorskim w grudniu 2013 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, w grupie badanych artykułów żywnościowych największy wzrost cen dotyczył m.in. ziemniaków (o 61,1%), cebuli (o 60,6%), sera dojrzewającego (o 16,9%), marchwi (o 15,2%), masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 14,2%), jabłek (o 11,8%), mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 2-2,5% (o 11,0%) i mleka spożywczego o zawartości tłuszczu 3-3,5% (o 10,1%). Zdecydowanie mniej niż przed rokiem płacono m.in. za cukier biały kryształ (o 16,8%), ryż (o 13,4%), jaja kurze świeże (o 12,5%), kawę naturalną mieloną (o 11,8%). W grupie artykułów nieżywnościowych i usług wzrosła m.in. cena za centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych (o 11,6%), strzyżenie włosów męskich (o 9,0%) oraz gazetę-dziennik lokalny (o 7,7%). Natomiast obniżyła się cena m.in. oleju napędowego (o 3,6%), benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej (o 2,9%) i pasty do zębów (o 2,9%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu.

Wyk. 35. **Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie pomorskim w 2013 r.**Tabl. 15. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013	
	w zł			XII 2012 = = 100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,08	2,25	2,22	98,7
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,68	15,96	15,51	97,2
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,96	7,18	6,94	96,7
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	21,65	23,88	24,51	102,6
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	2,67	2,73	2,93	107,3
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	4,27	4,29	4,74	110,5
Cebula – za 1 kg	2,25	1,48	2,16	146,0
Ziemniaki – za 1 kg	1,43	0,91	1,52	167,0

Tabl. 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2012	2013	
	w zł			XII 2012 = = 100
POLSKA (dok.)				
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,94	3,93	3,17	80,7
Sok jabłkowy – za 1 l	3,64	3,82	3,79	99,2
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny – za 1 kpl.	467,17	476,09	479,09	100,6
Półbuty skórzane męskie na podszwie nieskórzanej – za 1 parę	164,09	180,58	185,13	102,5
Ciepła woda – za 1 m ³	17,89	19,83	20,90	105,4
Proszek do prania – za 400 g	4,43	4,60	4,55	98,9
Wizyta u lekarza specjalisty	69,63	79,90	83,97	105,1
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	2,23	2,64	2,73	103,4
Bilet do kina	15,23	16,68	17,30	103,7
WOJ. POMORSKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,08	2,25	2,16	96,0
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	14,07	16,32	16,02	98,2
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,86	7,38	6,78	91,9
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	21,90	27,09	26,32	97,2
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	2,91	2,48	2,73	110,1
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	4,51	4,23	4,83	114,2
Cebula – za 1 kg	2,38	1,42	2,28	160,6
Ziemniaki – za 1 kg	1,38	0,90	1,45	161,1
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,99	3,86	3,21	83,2
Sok jabłkowy – za 1 l	3,85	3,69	3,56	96,5
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny – za 1 kpl.	413,01	420,05	410,77	97,8
Półbuty skórzane męskie na podszwie nieskórzanej – za 1 parę	154,96	173,31	169,54	97,8
Ciepła woda – za 1 m ³	17,71	19,50	20,39	104,6
Proszek do prania – za 400 g	4,28	4,41	4,50	102,0
Wizyta u lekarza specjalisty	71,15	78,46	80,77	102,9
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	2,18	2,56	2,58	100,8
Bilet do kina	16,09	17,76	19,00	107,0

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

ROLNICTWO

▪ WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Warunki termiczno-wilgotnościowe panujące na jesieni 2012 r. sprzyjały prowadzeniu przewidzianych w tym okresie prac polowych. Przebieg pogody w październiku i listopadzie stwarzał dobre warunki dla wzrostu i rozwoju upraw ozimych. Na początku grudnia 2012 r. odnotowano spadek temperatury powietrza, który przyczynił się do zahamowania procesów życiowych roślin. Dodatkowo temperatury utrzymujące się pod koniec 2012 r. i na początku 2013 r. nie spowodowały ruszenia wegetacji. Warunki atmosferyczne panujące w okresie styczeń-marzec 2013 r. nie stwarzały większych zagrożeń dla zimujących roślin. Oziminy znajdowały się w stanie spoczynku zimowego. Okresowo występujące duże spadki temperatury powietrza, dzięki zalegającej dość grubej pokrywie śnieżnej, nie spowodowały większych strat w oziminach.

Wznowienie wegetacji roślin ozimych w 2013 r. nastąpiło wyjątkowo późno, bo w połowie kwietnia. Do siewów zbóż jarych i sadzenia ziemniaków na wczesny zbiór przystąpiono w II dekadzie kwietnia (miesiąc później niż w latach poprzednich).

Przeprowadzone obserwacje polowe wykazały, że w 2013 r. uprawy ozime przetrzymały zdecydowanie lepiej niż w 2012 r. Na niektórych plantacjach zaobserwowano niewielkie uszkodzenia, których główną przyczyną była pleśń śniegowa i zastoiska wody na przedwiośniu, a w mniejszym stopniu silne mrozy, wahania temperatury i wiatry wysuszające.

W maju 2013 r. warunki agrometeorologiczne były zróżnicowane. Ciepła i słoneczna pogoda występująca w I i II dekadzie maja przyczyniła się do znacznego przyspieszenia tempa wzrostu i rozwoju roślin. Napływ chłodnego powietrza w III dekadzie miesiąca spowodował przejściowe zwolnienie tempa wzrostu i rozwoju upraw. W tym okresie odnotowano też lokalnie obfite opady deszczu.

Korzystne warunki pogodowe (wysoka temperatura i niewielkie opady atmosferyczne) występujące w czerwcu 2013 r. sprzyjały rozwojowi i dojrzewaniu upraw. Zboża jare znajdowały się w fazie początku kłoszenia, a zboża ozime w większości były już w pełni wykłoszone i przekwitnięte. Plantacje rzepaku ozimego również już przekwitły i weszły w fazę zawiązywania łuszczyn.

Początek lipca 2013 r. był ciepły. W II połowie miesiąca odnotowano znaczny wzrost temperatury. W tym okresie dokonano pierwszych zbiorów zbóż ozimych, głównie jęczmienia, a także w niewielkiej skali żyta i pszenżyta. Plantacje zbóż jarych znajdowały się w fazie od tworzenia ziarniaków do dojrzałości mleczej.

Sprzyjające warunki pogodowe (wysoka temperatura powietrza, nasłonecznienie oraz niewielkie sumy opadów) odnotowane w sierpniu wpłynęły na sprawne przeprowadzenie żniw w 2013 r. Na większości plantacji żniwa oraz siewy rzepaku zostały zakończone w sierpniu.

We wrześniu 2013 r. trwały prace związane z przedsięwzięciem nawożeniem mineralnym oraz siewem zbóż ozimych. Ciepła i słoneczna pogoda we wrześniu utrzymała się do drugiej dekady października i stworzyła dobre warunki do prowadzenia zbiorów ziemniaków, roślin okopowych i pastewnych.

Korzystne warunki atmosferyczne panujące w listopadzie i grudniu 2013 r. wpłynęły pozytywnie na ukształtowanie i rozwój roślin. Uprawy ozime przed wejściem w stan zimowego spoczynku były dostatecznie wyrosnięte i rozkrzewione.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożo- wymi	34,9	34,6	35,9
rzepak i rzepik	23,6	25,9*	28,1
ziemniaki	211	242	210
buraki cukrowe	483	582*	547
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych ^a w szt. (stan w czerwcu):			
bydło	38,8 ^b	38,6	40,7
trzoda chlewna (stan w końcu lipca)	102,8 ^b	77,4	77,5
owce	1,8 ^b	1,8	1,7
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	1043,3 ^b	757,7	857,0
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	59,84	89,34	79,67
ziarno żyta za 1 dt	42,12	74,23	55,36
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	50,86	44,97	64,45
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,56	6,40	6,20
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,89	5,40	5,39
mleko krowie za 1 l	1,07	1,20	1,36
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	64,91	94,65	97,50
ziarno żyta za 1 dt	48,58	80,85	72,89
ziemniaki jadalne późne za 1 dt	98,51 ^c	60,59*	100,22
prosię na chów za 1 szt.	130,20	173,57	169,56

^a Patrz uwagi ogólne ust. 11 na str. 11. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^c Przeciętna cena roczna – bez notowań cen ziemniaków wczesnych w lipcu i sierpniu.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
WOJ. POMORSKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożo- wymi	37,3	37,2	40,1
rzepak i rzepik	22,8	29,2	24,0
ziemniaki	246	255	238
buraki cukrowe	514	556*	504
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych ^a w szt. (stan w czerwcu):			
bydło	26,1 ^b	26,6	27,3
trzoda chlewna (stan w końcu lipca)	112,7 ^b	99,7	97,1
owce	2,3 ^b	2,3	1,9
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	981,5 ^b	571,2	524,5
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	59,49	91,37	81,50
ziarno żyta za 1 dt	44,88	74,10	56,16
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	37,64	44,98	55,76
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,50	6,74	6,19
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,97	5,22	5,36
mleko krowie za 1 l	1,04	1,20	1,38
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	63,73	98,55	99,05
ziarno żyta za 1 dt	69,06	97,94	79,94
ziemniaki jadalne późne za 1 dt	98,40 ^c	69,75*	103,33
prosię na chów za 1 szt.	141,59	146,47	156,19

^a Patrz uwagi ogólne ust. 11 na str. 11. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^c Przeciętna cena roczna – bez notowań cen ziemniaków wczesnych w lipcu i sierpniu.

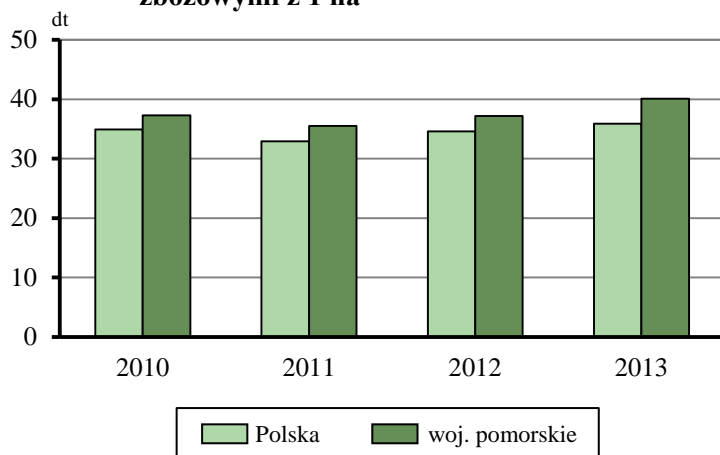
▪ PRODUKCJA ROŚLINNA

W 2013 r. w województwie pomorskim przy zmniejszonej powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, produkcja była większa w porównaniu z 2012 r. Zbiory rzepaku i rzepiku były wyższe w skali roku, głównie na skutek znacznego zwiększenia powierzchni uprawy. Zmniejszył się areal uprawy ziemniaków, niższe były również plony co spowodowało zmniejszenie zbiorów ziemniaków w stosunku do 2012 r.

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2013 r. wyniosła 376,7 tys. ha i była mniejsza zarówno w porównaniu z rokiem poprzednim, jak i z 2010 r. odpowiednio o 6,2% i 4,0%. W 2013 r. plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi osiągnęły poziom 40,1 dt z 1 ha i zwiększyły się o 7,8% w stosunku do uzyskanych w roku poprzednim i o 7,5% w relacji do 2010 r. W odniesieniu do średnich plonów w kraju były one wyższe zarówno w 2013 r., jak i 2010 r. odpowiednio o 11,7% i o 14,9%. W omawianym roku zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie oszacowano na 1508,6 tys. t, tj. odpowiednio o 1,0% i o 3,0% niż przed rokiem i w 2010 r.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2013 r. wyniosła 77,7 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 42,3%, a w stosunku do 2010 r. wzrosła o 6,0%. W omawianym roku plony tej uprawy wyniosły 24,0 dt z 1 ha i w porównaniu z plonami uzyskanymi rok wcześniej zmniejszyły się o 17,8%, a w odniesieniu do 2010 r. zwiększyły się o 5,3%. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie w omawianym okresie oszacowano na 186,3 tys. t i były wyższe o 16,8% od uzyskanych w 2012 r. oraz o 11,2% od notowanych w 2010 r.

Wyk. 36. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha**

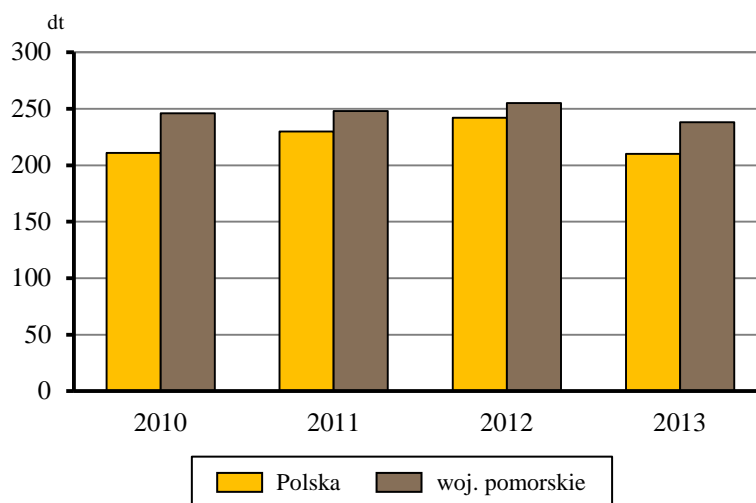

skanych w 2012 r. oraz o 11,2% od notowanych w 2010 r.

W 2013 r. powierzchnia uprawy ziemniaków wyniosła 20,0 tys. ha i uległa zmniejszeniu zarówno w stosunku do 2012 r. (o 14,5%), jak i do 2010 r. (o 4,8%). W omawianym roku z 1 ha zebrano 238 dt ziemniaków, czyli odpowiednio o 6,7% i o 3,3% mniej niż w 2012 r. i w 2010 r. W odniesieniu do średnich plonów ziemniaków w kraju

uzyskane plony w województwie pomorskim były wyższe o 13,3%. Produkcja ziemniaków w województwie pomorskim w 2013 r., przy zmniejszonej powierzchni uprawy, wyniosła 477,0 tys. t i była niższa o 20,3% w stosunku do 2012 r. i o 7,8% w porównaniu z 2010 r.

Wyk. 37. Plony ziemniaków z 1 ha

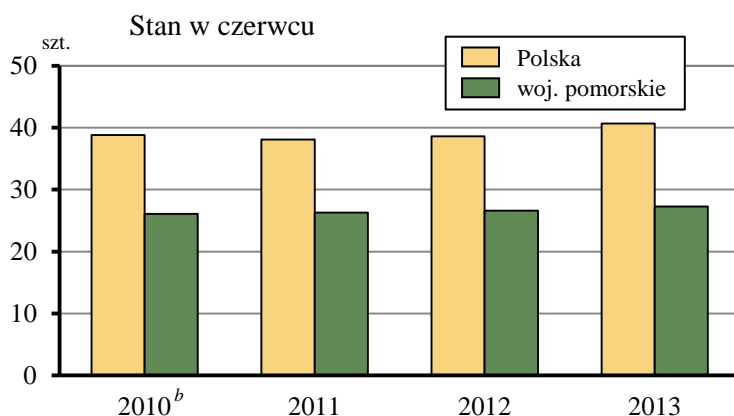

▪ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

W województwie pomorskim w 2013 r. w odniesieniu do roku poprzedniego odnotowano wzrost pogłowia bydła oraz spadek pogłowia trzody chlewnej, owiec i drobiu.

W czerwcu 2013 r. pogłowie bydła w województwie liczyło 199,2 tys. szt., co stanowiło 3,4% ogółu pogłowia bydła w kraju (8 miejsce w kraju). W stosunku do 2012 r. liczebność stada bydła zwiększyła się o 0,3% (w Polsce wzrost o 1,4%), natomiast w odniesieniu do 2010 r. odnotowano wzrost o 1,8% (w kraju – o 1,7%).

*Badania **pogłowia trzody chlewnej** i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w kwietniu według stanu w końcu marca, w sierpniu według stanu w końcu lipca i w grudniu według stanu w końcu listopada, a badania **pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej** – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.*

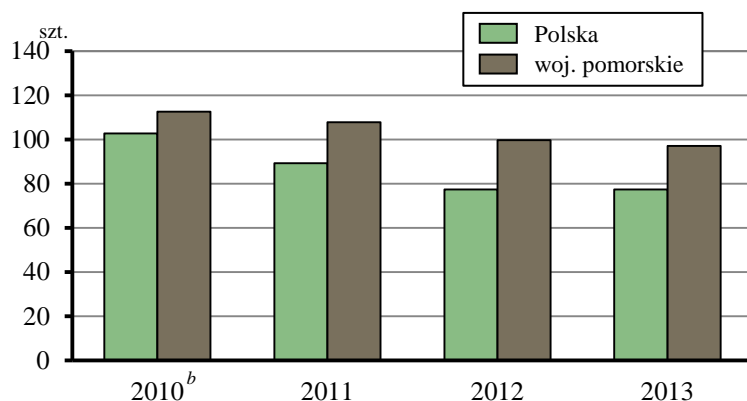
Wyk. 38. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych^a

^a Patrz uwagi ogólne ust. 11 na str. 11.

^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

W 2013 r. w pogłowie bydła ogółem 37,3% stanowiły krowy, wśród których udział krów mlecznych wyniósł 89,3% (dla Polski odpowiednio 43,2% i 93,3%). Duży udział krów mlecznych w stadzie bydła świadczy o ukierunkowaniu hodowli tego gatunku zwierząt na produkcję mleka.

Wyk. 39. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych^a**
Stan w końcu lipca

^a Patrz uwagi ogólne ust. 11 na str. 11.

^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.

zmniejszyła się o 4,9% (w Polsce zanotowano spadek o 3,6%), a w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. spadek pogłowia był wyraźnie większy i wyniósł 16,2% (w kraju – 26,9%).

W czerwcu 2013 r. stado owiec liczyło 14,2 tys. szt., co stanowiło 5,7% ogółu pogłowia w kraju (7 lokata w kraju). W porównaniu z poprzednim rokiem jego stan zmniejszył się o 17,3% (w Polsce odnotowano spadek o 6,5%), a w odniesieniu do 2010 r. pogłowie owiec w województwie zmniejszyło się o 18,6% (w kraju zmniejszyło się o 6,8%).

W czerwcu 2013 r. stado drobiu w województwie pomorskim ukształtowało się na poziomie 3994,8 tys. szt. i stanowiło 2,8% ogółu pogłowia drobiu w Polsce (15 miejsce w kraju). W porównaniu z rokiem poprzednim jego liczebność w województwie zmniejszyła się o 11,8% (w kraju wzrosła o 7,7%), a w stosunku do stanu notowanego w 2010 r. zarówno w województwie pomorskim, jak i w Polsce pogłowie drobiu było mniejsze odpowiednio o 48,5% i o 20,3%.

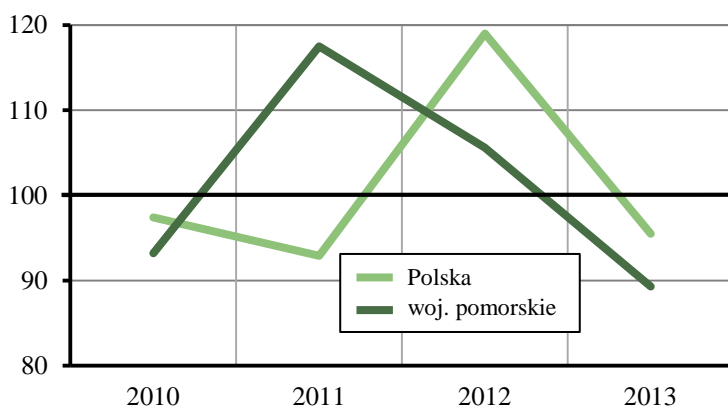
■ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W województwie pomorskim w 2013 r. w porównaniu z rokiem poprzednim obserwowano wzrost wielkości skupu ziarna żyta, żywca rzeźnego, mleka oraz ziemniaków ogółem. Natomiast mniejszy niż przed rokiem był skup ziarna pszenicy.

W 2013 r. skupiono 732,7 tys. t ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 9,2% skupu ogółem w kraju. W odniesieniu do roku poprzedniego skup omawianych ziaren zbóż był niższy o 10,4% (w kraju spadek o 4,5%). W 2013 r. w województwie pomorskim skupiono 467,4 tys. t pszenicy, tj. o 15,1% mniej niż w poprzednim roku. Skup żyta wyniósł 136,5 tys. t i zwiększył się o 18,3% w odniesieniu do 2012 r.

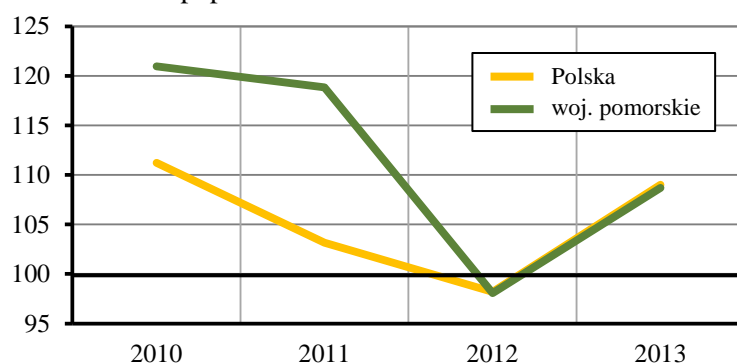
W końcu lipca 2013 r. pogłowie trzody chlewnej w województwie ukształtowało się na poziomie 708,4 tys. szt. (co stanowiło 6,3% ogółu pogłowia trzody chlewnej w kraju, osiągając tym samym 5 lokatę w kraju), w tym 72,6 tys. szt., tj. 10,2% stanowiły lochy (w kraju 8,9%). W odniesieniu do stanu w końcu lipca 2012 r. wielkość stada trzody chlewnej

Wyk. 40. **Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszkankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)**
rok poprzedni = 100

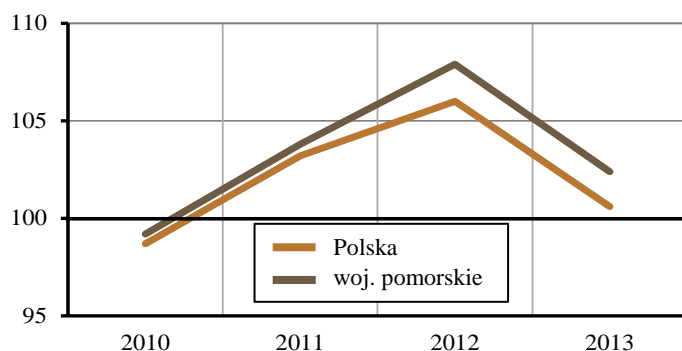
6,5% skupu ogólnokrajowego. W odniesieniu do 2012 r. skup żywca rzeźnego w wadze poubojowej ciepłej był wyższy o 7,8% (w kraju odpowiednio o 8,8%).

Wyk. 41. **Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)**
rok poprzedni = 100

żywca wieprzowego, o 3,4% mniej niż w roku poprzednim. Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 23,2 tys. t i był o 17,3% większy niż przed rokiem, a żywca drobiowego skupiono 116,5 tys. t, czyli o 30,9% więcej niż w 2012 r.

Wyk. 42. **Dynamika skupu mleka krowiego**
rok poprzedni = 100

Skup ziemniaków w 2013 r. ukształtował się na poziomie 234,8 tys. t, co stanowiło 17,0% skupu ziemniaków ogółem w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost skupu ziemniaków o 4,9% (w kraju odnotowano spadek o 8,6%).

W omawianym roku skupiono 226,3 tys. t żywca rzeźnego (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami) w wadze poubojowej ciepłej (wbc), co stanowiło

Od 2011 r. dane dotyczące skupu żywca rzeźnego są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę wskaźnika do przeliczeń bydła w wadze żywej.

W ciągu ostatniego roku skupiono 310,0 tys. t żywca rzeźnego w wadze żywej (co stanowiło 6,3% skupu żywca rzeźnego ogółem w kraju), tj. o 8,7% więcej niż w 2012 r.

W 2013 r. skupiono 170,0 tys. t

W 2013 r. skup mleka krowiego wyniósł 267,0 mln litrów (co stanowiło 2,8% wielkości skupu mleka ogółem w kraju), tj. o 2,4% więcej niż przed rokiem (w skali kraju zanotowano wzrost o 0,6%).

Tendencja wzrostowa skupu mleka utrzymuje się w województwie od 2010 r., ale w 2013 r. uległa wyhamowaniu.

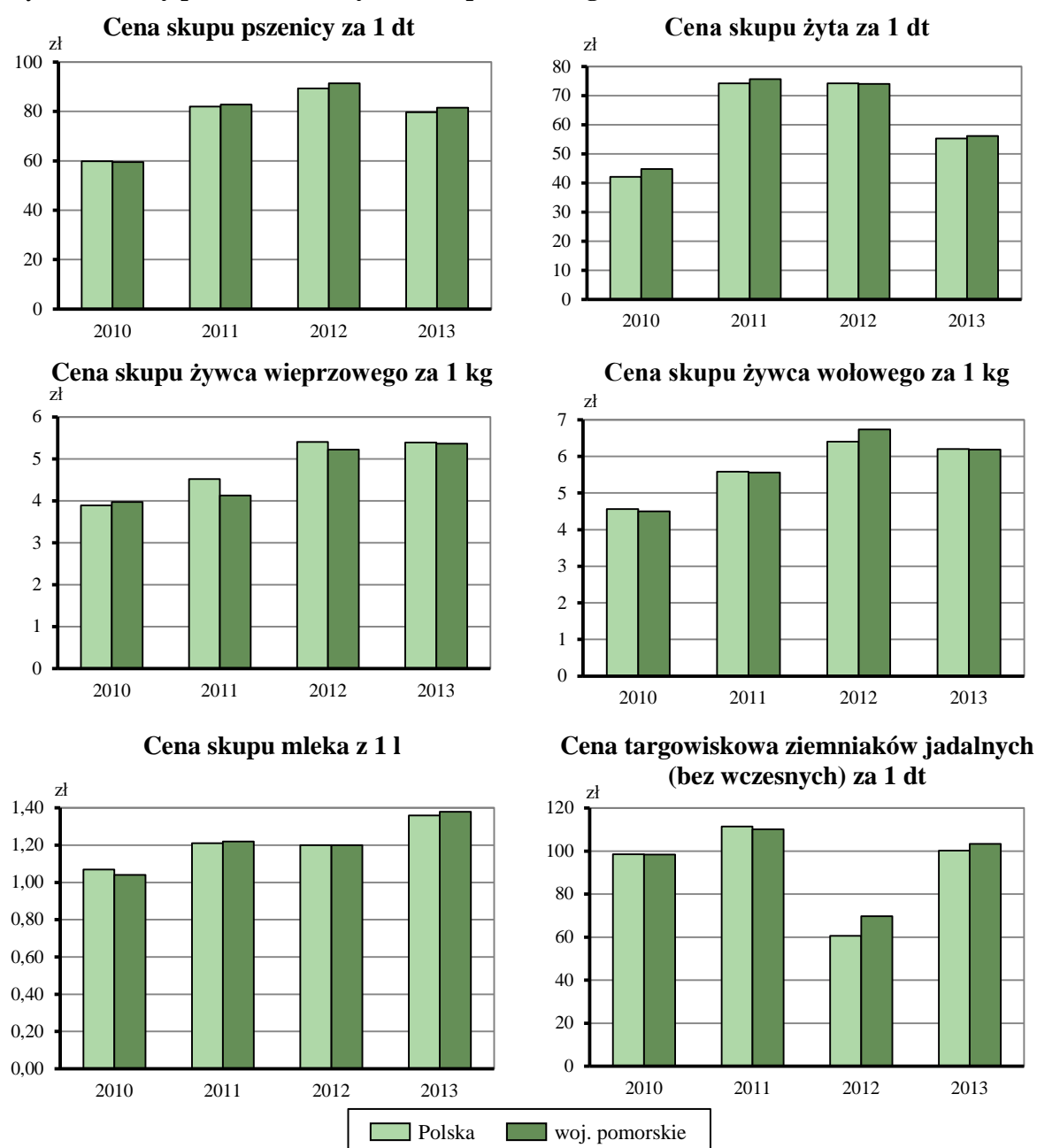
▪ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

W 2013 r. w odniesieniu do roku poprzedniego odnotowano wzrost cen żywca rzeźnego wieprzowego w skupie, ziarna pszenicy na targowiskach oraz ziemniaków jadalnych w skupie i na targowiskach. Natomiast niższe były ceny skupu pszenicy i żywca rzeźnego wołowego oraz żyta w skupie i na targowiskach.

Średnia cena skupu pszenicy w województwie pomorskim w 2013 r. wyniosła 81,50 zł za 1 dt (w kraju – 79,67 zł) i była niższa o 10,8% od zanotowanej przed rokiem. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 99,05 zł (w kraju – 97,50 zł), tj. o 0,5% więcej niż w 2012 r.

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Wyk. 43. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

W analizowanym roku cena żyta w skupie ukształtowała się na poziomie 56,16 zł za 1 dt (w kraju – 55,36 zł), o 24,2% niższym w odniesieniu do zanotowanego w 2012 r. W obrocie targowiskowym cena żyta zmniejszyła się w stosunku do poprzedniego roku o 18,4%, osiągając poziom 79,94 zł (w Polsce – 72,89 zł).

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

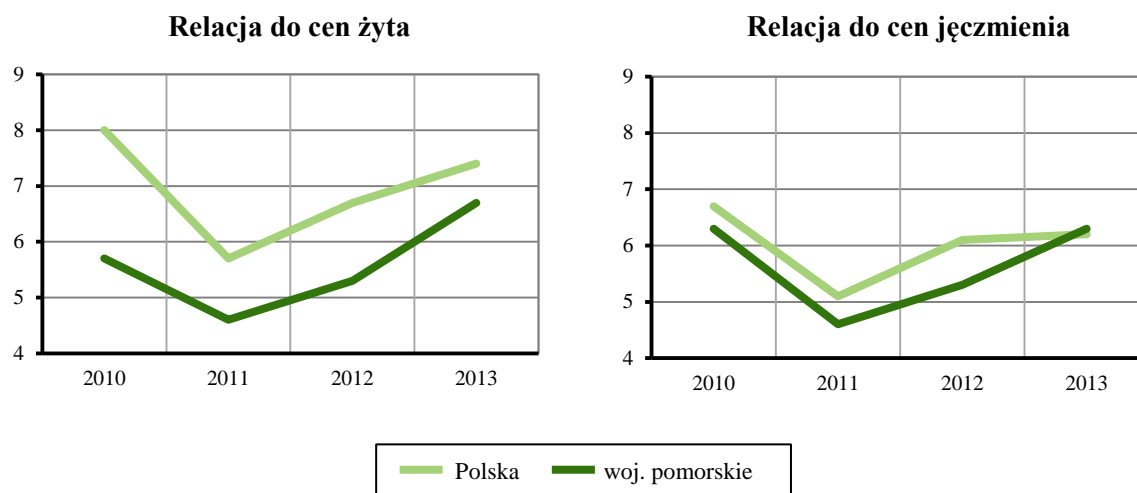
W 2013 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 55,76 zł za 1 dt (w kraju – 64,45 zł), o 24,0% więcej niż przed rokiem. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków (bez wczesnych) ukształtowała się na poziomie 103,33 zł za 1 dt (w Polsce – 100,22 zł), o 6,8% wyższym w stosunku do zanotowanego w 2012 r.

W omawianym roku cena skupu żywca wołowego wyniosła 6,19 zł za 1 kg (w kraju – 6,20 zł), co oznacza spadek o 8,2% w stosunku do 2012 r.

Cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 5,36 zł za 1 kg (w kraju – 5,39 zł), tj. wyższą o 2,7% od notowanej w 2012 r.

W 2013 r., w odniesieniu do roku poprzedniego znacznie polepszyła się relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i ukształtowała się na poziomie 6,6 (wobec 5,3 w 2012 r.). Natomiast w kraju relacja ta wyniosła 7,4 wobec 6,7 w 2012 r. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych jęczmienia w analizowanym okresie również uległa zwiększeniu i wyniosła 6,2 w 2013 r. wobec 5,3 w 2012 r. (w kraju odpowiednio – 6,2 i 6,1).

Wyk. 44. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia

W 2013 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 3,86 zł za 1 kg (w kraju – 4,22 zł) i była niższa o 4,2% od zanotowanej w poprzednim roku.

Za 1 l mleka w omawianym roku płacono 1,38 zł (w kraju – 1,36 zł), o 15,0% więcej niż przed rokiem.

▪ GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA

W województwie pomorskim w 2012 r. w odniesieniu do poprzedniego roku nastąpił wzrost globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zadecydowała wyższa wartość produkcji roślinnej. W produkcji końcowej i towarowej również odnotowano wzrost produkcji roślinnej, przy jednoczesnym spadku produkcji zwierzęcej.

W 2012 r. w porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost produkcji globalnej o 2,7%, o czym zadecydowała o 7,3% wyższa niż rok wcześniej produkcja roślinna (w tym czasie produkcja zwierzęca zmniejszyła się o 2,4%). W analizowanym roku udział województwa pomorskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 4,6% i w przypadku produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 4,7%, a zwierzęcej – 4,5%.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywcą rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W 2012 r. 53,5% wartości końcowej produkcji rolniczej w województwie pomorskim stanowiła produkcja zwierzęca. Wartość produkcji końcowej w 2012 r. w porównaniu z poprzednim rokiem była o 1,2% wyższa (na cołożył się wzrost produkcji roślinnej o 5,9% przy spadku produkcji zwierzęcej o 2,5%).

W analizowanym roku w towarowej produkcji rolniczej nastąpił

wzrost produkcji ogółem (o 2,9%), przy czym wartość produkcji roślinnej zwiększyła się (o 7,9%), a wartość produkcji zwierzęcej zmniejszyła się (o 1,0%).

W 2012 r. udział województwa w produkcji końcowej oraz towarowej ogółem w kraju zwiększył się i wyniósł odpowiednio 4,8% i 5,0%.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Rolnictwo w województwie pomorskim” – publikacja dostępna co roku (również w wersji książkowej),
- „Wynikowy szacunek produkcji ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

PRZEMYSŁ

W 2013 r. w województwie pomorskim w skali roku utrzymał się wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w cenach stałych, jednak był on wolniejszy od notowanego w 2012 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost wydajności pracy¹ w przemyśle, któremu towarzyszył jednoczesny spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2013 r. w województwie pomorskim osiągnęła (w cenach bieżących) wartość 77201,6 mln zł (piąte miejsce w kraju) i była wyższa (w cenach stałych) zarówno w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim, jak i w 2010 r. – odpowiednio o 2,0% i o 18,8%. W skali kraju w omawianym czasie produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) zwiększyła się odpowiednio o 2,9% i o 12,2%.

W 2013 r. wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w województwie w skali roku utrzymywał się na

zbliżonym poziomie w I kwartale oraz w okresie trzech kwartałów i w całym roku (wzrost odpowiednio o 2,4%, 2,5% i 2,0%), natomiast w I półroczu zaobserwowano spadek tempa wzrostu 0,3%.

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 17. Przemysł

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	945306,9	1138861,2	1148985,4
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	84,1	84,5
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2442,2	2470,5	2446,1
WOJ. POMORSKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	58388,9	79686,4	77201,6
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	89,5	91,0	90,8
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	135,4	128,3	128,2

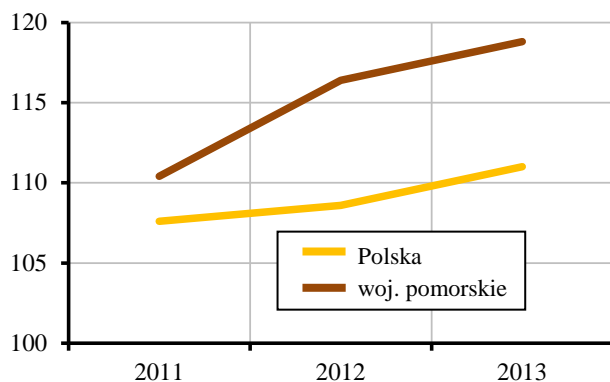
¹ Mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego.

Tabl. 17. Przemysł (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
M. GDAŃSK			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	30037,3	45788,5	41237,1
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	85,3	88,5	87,9
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	36,3	31,4	28,6

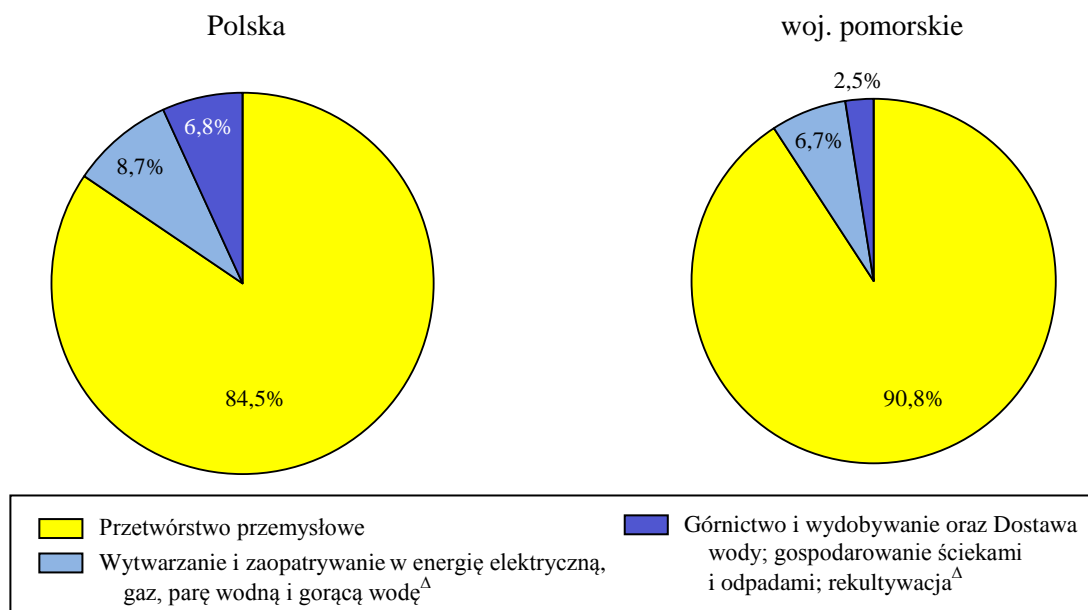
Wyk. 45. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu**
(ceny stałe)
2010 = 100

Znaczącą wartość w produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (w cenach bieżących) w 2013 r. w województwie pomorskim stanowiła produkcja w sekcjach:

- przetwórstwo przemysłowe – 70122,7 mln zł,
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 5137,6 mln zł.

Wyk. 46. **Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2013 r.**
(ceny bieżące)

W 2013 r. w województwie pomorskim produkcja sprzedana (w cenach stałych) w przetwórstwie przemysłowym w skali roku zwiększyła się o 2,3% przy jednoczesnym 90,8% udziale tej sekcji w wartości produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (w cenach bieżących), w kraju udział przetwórstwa przemysłowego wyniósł odpowiednio 84,5%. Wzrost produkcji sprzedanej w stosunku do 2012 r. odnotowano także w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę o 1,0%. Natomiast w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja zanotowano spadek o 3,8%.

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wyższa niż przed rokiem była produkcja sprzedana (w cenach stałych) m.in. w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 44,3%), poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 38,0%) oraz w produkcji: pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 18,0%), wyrobów z metali (o 13,8%) i wyrobów tekstylnych (o 13,0%). W analizowanym okresie spadek produkcji wystąpił m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 9,7%) oraz pozostałego sprzętu transportowego (o 7,9%).

*Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.*

Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim** (ceny stałe)

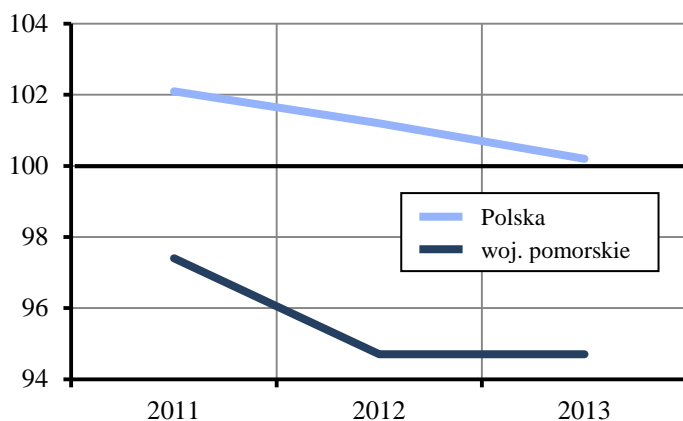
Sekcje i działy	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	105,3	108,9	106,2	105,4	102,4	99,7	102,5	102,0
Przetwórstwo przemysłowe	104,7	108,7	106,0	105,0	102,2	97,7	101,4	102,3
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	116,9	114,8	114,8	114,8	105,4	109,8	113,4	110,3
Produkcja wyrobów tekstylnych	95,9	115,4	114,4	106,2	117,3	106,8	116,8	113,0
Produkcja odzieży	104,1	87,9	98,2	107,8	129,8	132,3	117,3	111,5
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	104,3	102,0	105,2	103,8	132,6	135,8	138,3	144,3
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	104,4	102,5	104,0	102,7	104,9	104,5	105,6	106,8
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	119,4	136,9	152,6	148,8	180,5	169,9	147,7	138,0
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	123,1	130,3	129,0	128,7	99,5	104,5	103,4	104,8
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	119,2	118,1	117,6	112,9	100,6	105,6	107,4	108,1
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	108,9	102,2	98,9	94,6	94,9	105,1	108,9	111,0
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	113,5	108,1	104,1	110,5	124,2	124,7	116,9	113,8

Tabl. 18. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim (ceny stałe) (dok.)

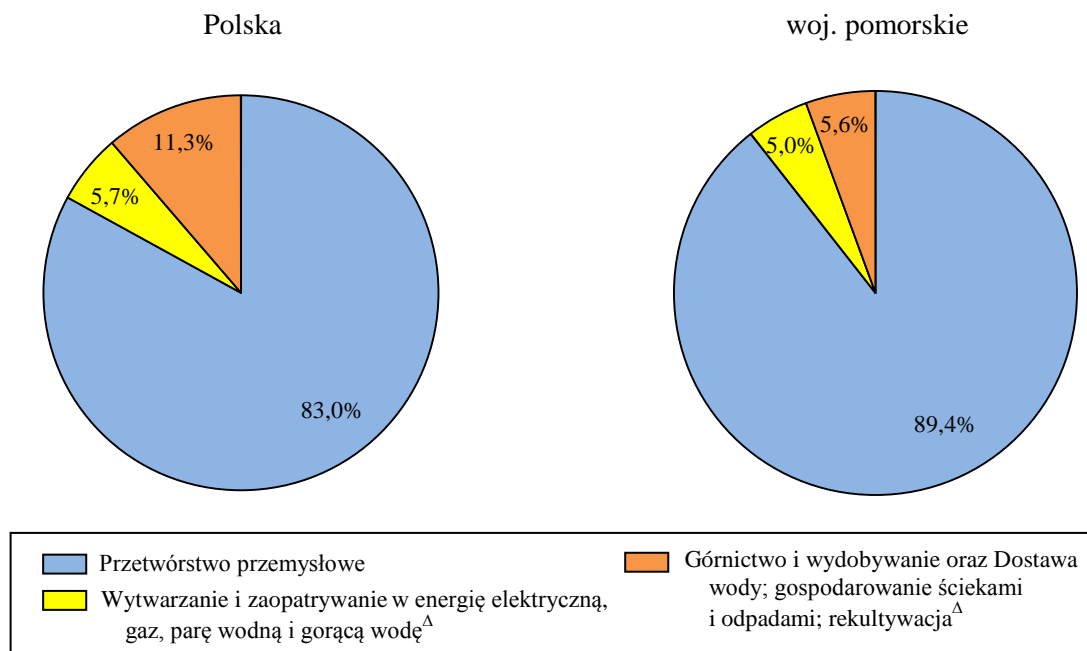
Seksje i działy	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Przetwórstwo przemysłowe (dok.):								
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	106,1	106,1	99,1	98,2	82,1	100,9	104,3	105,6
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	148,2	146,4	141,7	135,2	90,5	85,7	88,4	90,3
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	102,2	108,1	100,5	92,5	102,8	101,6	109,0	118,0
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	69,4	116,9	107,5	98,6	108,4	74,0	85,5	92,1
Produkcja mebli	90,2	93,0	89,0	90,0	102,5	107,0	108,1	108,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	102,6	106,9	105,6	108,6	107,7	125,5	120,9	101,0
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	117,9	117,3	114,1	111,4	99,6	101,6	97,9	96,2
w tym:								
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	96,4	85,8	101,7	99,3	99,9	101,7	98,0	98,7
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	100,4	99,8	101,3	100,6	100,7	103,3	103,3	101,9
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	141,6	142,2	129,4	124,4	98,7	100,2	93,5	91,0

Zwiększeniu produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim zarówno w skali roku, jak i w odniesieniu do 2010 r., towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle (odpowiednio o 0,1% i o 5,3%). W kraju natomiast w odniesieniu do roku poprzedniego zanotowano spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle (o 1,0%), a w porównaniu z 2010 r. wzrost (o 0,2%).

Wyk. 47. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle przeciętne 2010 = 100

W 2013 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie pomorskim ukształtowało się na poziomie 128,2 tys. osób i w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyło się m.in. w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 29,8%). Natomiast w sekcjach przetwórstwo przemysłowe oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja przeciętne zatrudnienie wzrosło odpowiednio o 2,2% i 2,3%.

Wyk. 48. **Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2013 r.**

W województwie pomorskim wydajność pracy w przemyśle w 2013 r. mierzona wartością produkcji sprzedanej w cenach stałych na 1 zatrudnionego wzrosła o 2,1% w stosunku do roku poprzedniego. W kraju wydajność pracy w przemyśle w omawianym okresie wzrosła o 3,2%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
  - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-

BUDOWNICTWO

W 2013 r. w województwie pomorskim zanotowano spadek produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego. Niższa niż przed rokiem była również wartość produkcji budowlano-montażowej. Równocześnie w omawianym okresie odnotowano zwiększenie wydajności pracy¹ w budownictwie, przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia w budownictwie.

W 2013 r. w województwie pomorskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 9463,9 mln zł (szóste miejsce w kraju) i zmniejszyła się o 2,7% w porównaniu z rokiem poprzednim (w skali kraju nastąpił spadek o 11,3%).

Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

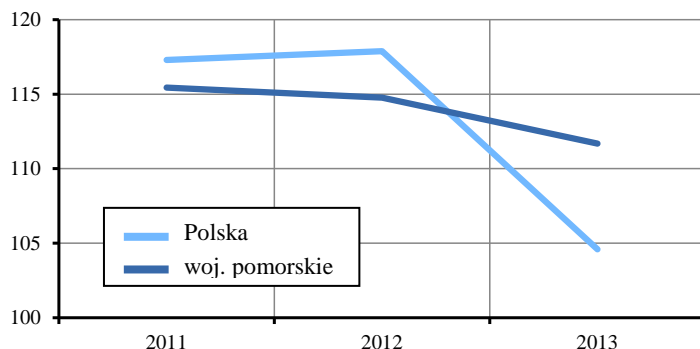
- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 19. Budownictwo

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	160403,9	189076,7	167771,8
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	51,5	50,8	49,4
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	442,8	486,3	444,2
WOJ. POMORSKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	8473,4	9724,2	9463,9
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	52,5	44,9	43,6
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	28,8	30,5	29,1
M. GDAŃSK			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	2799,7	3094,2	3021,8
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	57,0	49,9	49,5
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	8,4	9,0	8,8

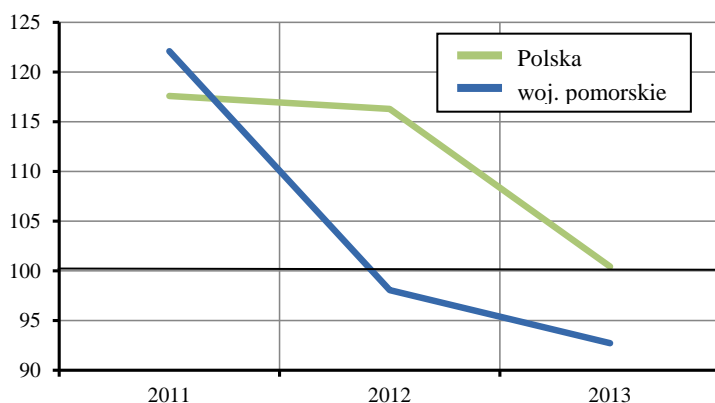
¹ Mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego.

Wyk. 49. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa**
(ceny bieżące)
2010 = 100

W województwie pomorskim produkcja budowlano-montażowa w analizowanym okresie wyniosła 4127,7 mln zł (43,6% wartości produkcji sprzedanej budownictwa ogółem) i zmniejszyła się o 5,5% w stosunku do zanotowanej w roku poprzednim. W kraju spadek produkcji budowlano-montażowej wyniósł 13,6%.

Wyk. 50. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej**
(ceny bieżące)
2010 = 100

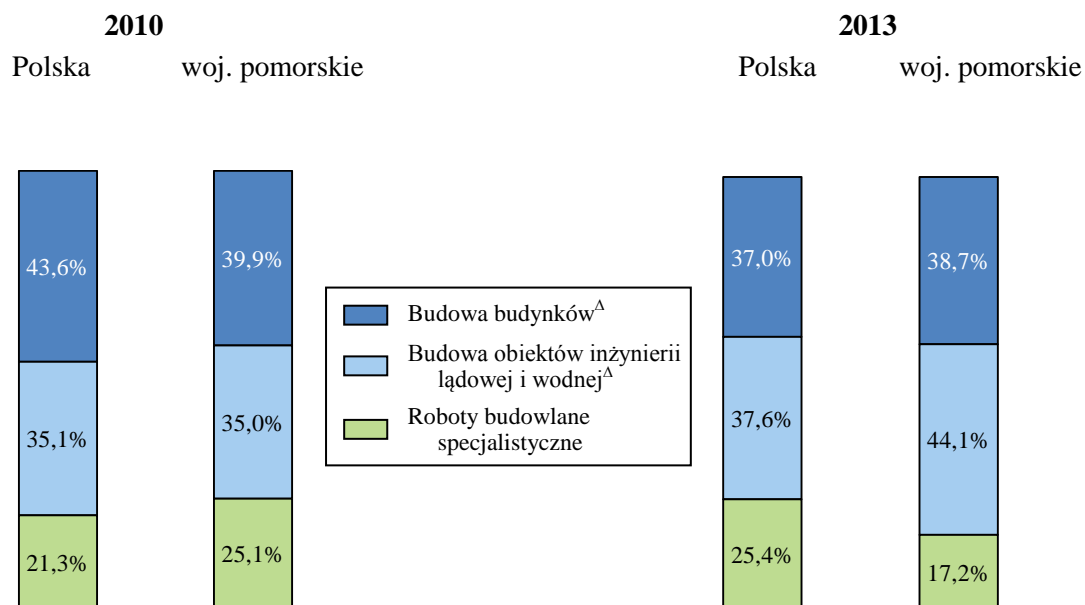

Tabl. 20. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie pomorskim** (ceny bieżące)

Działy	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	103,2	101,7	83,1	80,3	73,6	66,6	86,2	94,5
Budowa budynków ^Δ	124,1	144,5	93,4	87,9	76,6	55,8	85,6	94,9
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	89,2	76,5	78,7	87,6	77,2	77,7	88,1	92,7
Roboty budowlane specjalistyczne	92,1	80,6	74,5	56,2	61,1	78,3	83,6	98,8

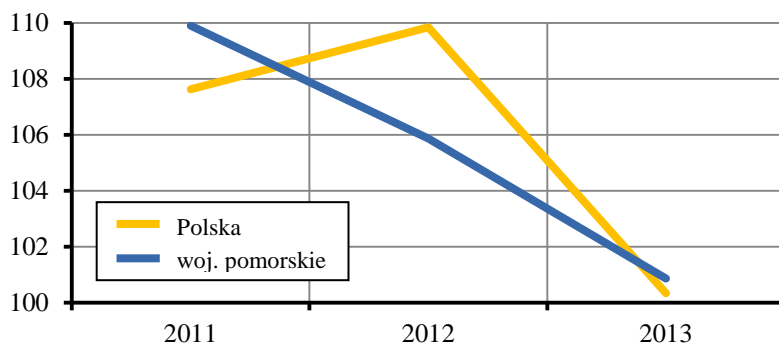
W produkcji budowlano-montażowej ogółem najwyższy udział miały podmioty, których podstawowym rodzajem działalności jest wykonywanie robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (44,1% wartości produkcji budowlano-montażowej w 2013 r.), a ich produkcja była o 7,3% niższa niż rok wcześniej. W przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie budynków (udział 38,7%) produkcja zmniejszyła się o 5,1%, a w jednostkach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (udział 17,2%) – odpowiednio o 1,2%.

Wyk. 51. **Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007**
(ceny bieżące)

W 2013 r. spadkowi produkcji sprzedanej budownictwa w województwie pomorskim towarzyszyło zmniejszenie w skali roku przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji o 4,7% (w skali kraju odpowiednio o 8,7%).

Wyk. 52. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie**
przeciętne 2010 = 100

W województwie pomorskim wydajność pracy w budownictwie w 2013 r. mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego wzrosła o 2,2% w stosunku do roku poprzedniego.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W 2013 r. w województwie pomorskim zmniejszyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania, przy jednoczesnym wzroście przeciętnej powierzchni użytkowej 1 mieszkania oddanego do użytkowania. W stosunku do 2012 r. zmniejszyła się także liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto oraz liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia.

W 2013 r. w województwie pomorskim oddano do użytkowania 11903 mieszkania, co stanowiło 8,2% ogólnej ich liczby w kraju. W porównaniu z 2012 r. liczba mieszkań oddanych do użytkowania zmniejszyła się o 16,1% (w kraju spadek o 4,9%) i wzrosła o 0,7% w odniesieniu do 2010 r. (w kraju wzrost o 7,0%).

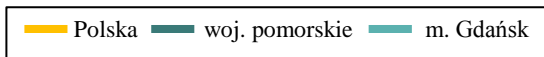
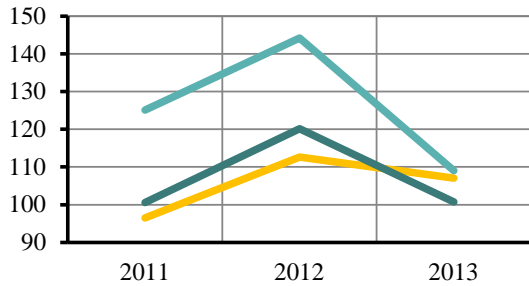
*Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.*

Tabl. 21. **Budownictwo mieszkaniowe**

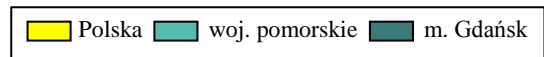
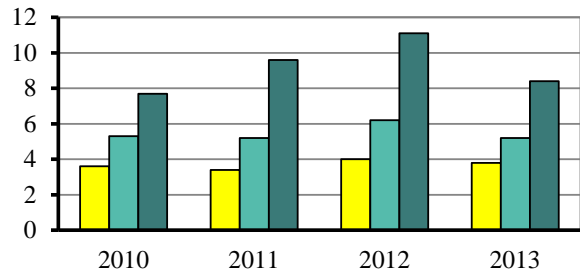
Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,5	4,0	3,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	106,1	102,4	104,6
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	4,5	4,3	3,6
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,1	3,7	3,3
WOJ. POMORSKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	5,2	6,2	5,2
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	97,0	90,3	95,1
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	5,5	5,7	4,6
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	5,8	4,9	4,4
M. GDAŃSK			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	7,7	11,1	8,4
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	72,9	65,5	65,1
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	7,4	9,3	7,4
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	10,3	8,4	9,8

Wyk. 53. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**
2010 = 100

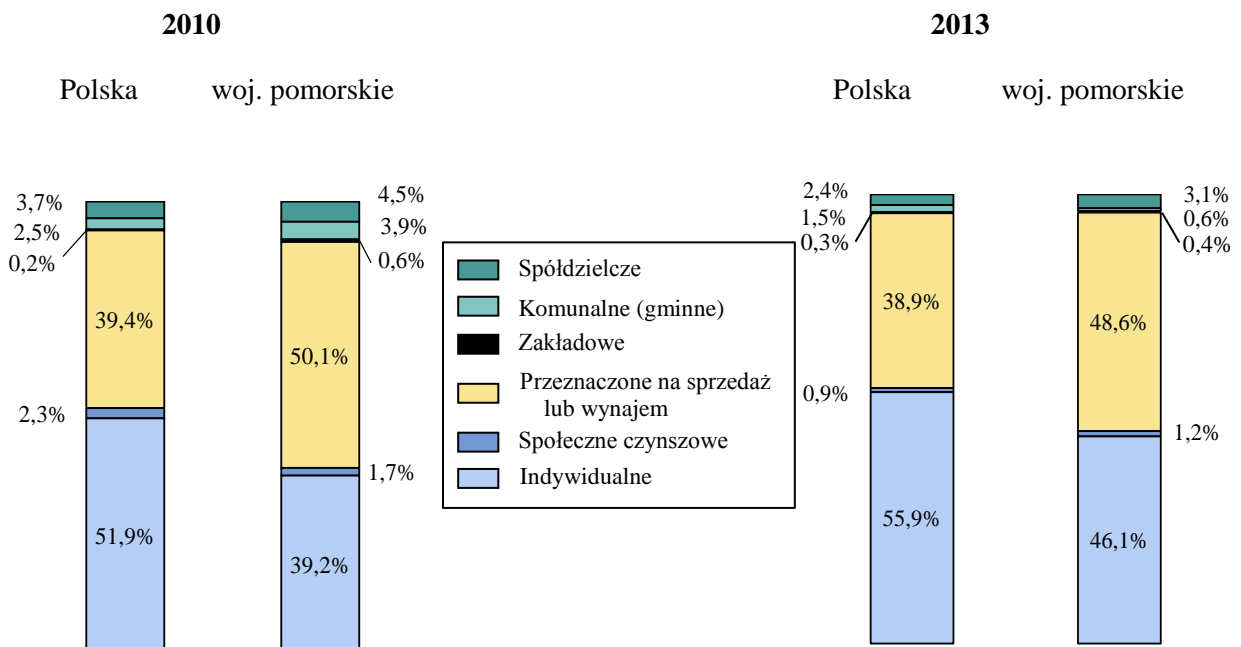

Wyk. 54. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

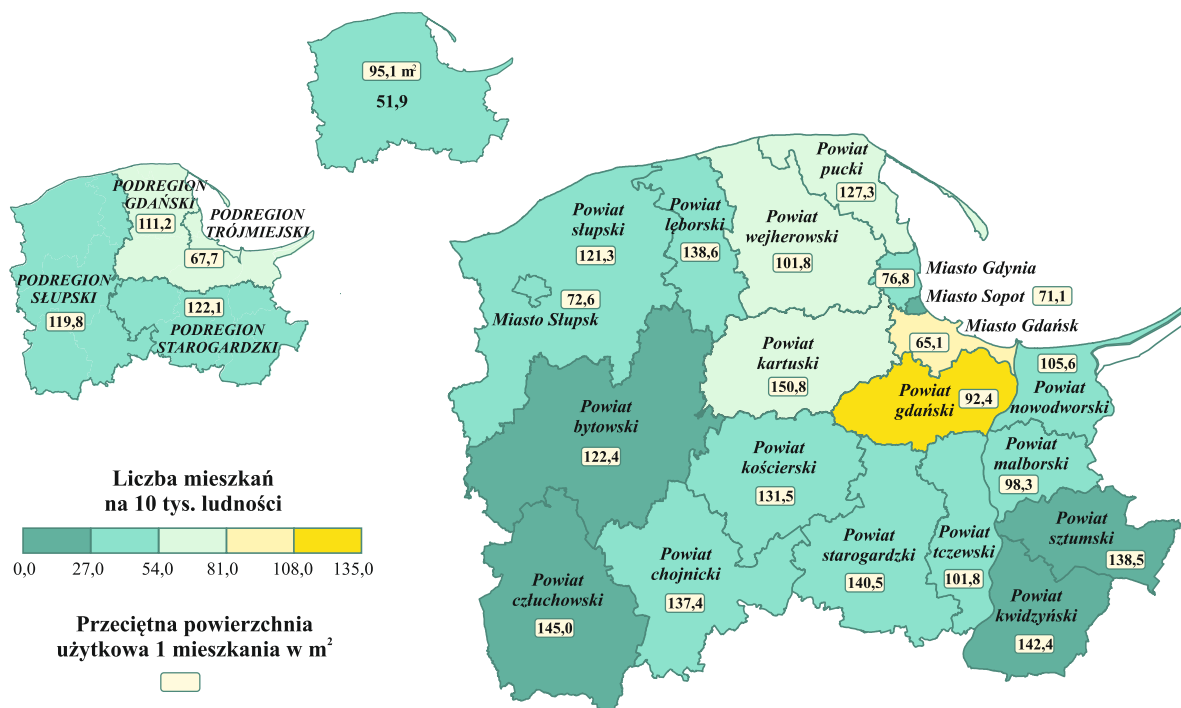

W skali roku w województwie pomorskim wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania zanotowano jedynie w budownictwie zakładowym i komunalnym. Nadal, podobnie jak w kraju, największy udział miało budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem (odpowiednio 48,6% – województwo pomorskie i 38,9% – Polska).

Wyk. 55. **Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa**

Wyk. 56. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie pomorskim według podregionów i powiatów w 2013 r.

Tabl. 22. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie pomorskim

Formy budownictwa	2012				2013			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2011 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2012 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	14194	100,0	119,4	90,3	11903	100,0	83,9	95,1
Spółdzielcze	539	3,8	200,4	55,8	367	3,1	68,1	60,0
Komunalne (gminne)	64	0,5	64,6	43,4	75	0,6	117,2	39,1
Zakładowe	2	0,0	100,0	187,5	44	0,4	2200,0	55,1
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	7424	52,3	116,2	60,7	5788	48,6	78,0	59,1
Spółeczne czynszowe	178	1,2	110,6	50,0	137	1,2	77,0	49,9
Indywidualne	5987	42,2	120,6	131,8	5492	46,1	91,7	137,7

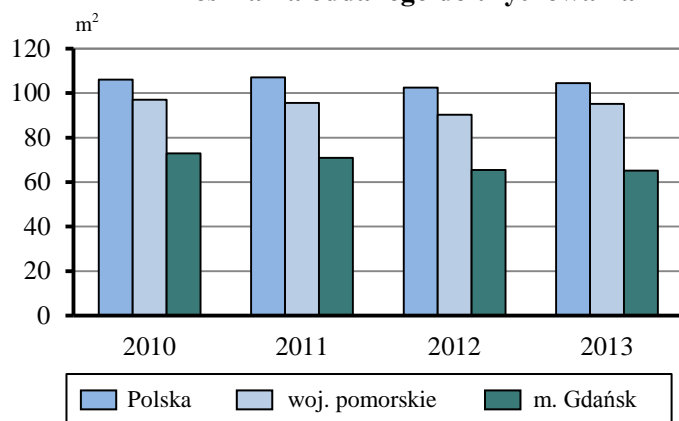
Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

W 2013 r. przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie pomorskim wyniosła 95,1 m² (104,6 m² w kraju). W stosunku do roku poprzedniego odnotowano zwiększenie przeciętnej powierzchni użytkowej 1 mieszkania o 4,8 m² (w kraju o 2,2 m²). W porównaniu z 2010 r. zmniejszyła się przeciętna powierzchnia 1 mieszkania odpowiednio o 1,9 m² w województwie i o 1,5 m² w kraju.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w budownictwie indywidualnym wyniosła 137,7 m², a najmniejszą powierzchnią użytkową charakteryzowały się mieszkania komunalne (39,1 m²).

W województwie pomorskim w 2013 r. największe mieszkania budowano

Wyk. 57. **Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania**

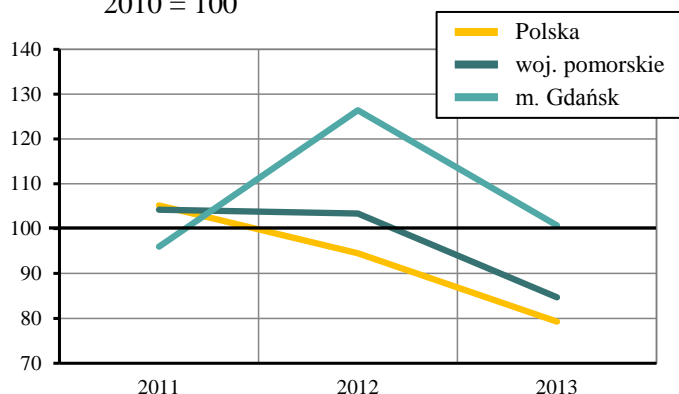

w powiatach: kartuskim (przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania – 150,8 m²) i człuchowskim (145,0 m²), a najmniejsze – m.in. w Gdańsku (65,1 m²), Sopocie (71,1 m²) oraz Gdyni (76,8 m²).

W 2013 r. wydano pozwolenia na budowę 10632 mieszkań, tj. o 18,1% mniej niż rok wcześniej i o 15,3% mniej niż w 2010 r. (w skali kraju odpowiednio spadek o 16,1% i o 20,7%).

W województwie pomorskim najwięcej pozwoleń na budowę mieszkań wydano deweloperom

Wyk. 58. **Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań**
2010 = 100

(55,5% ogólnej liczby wydanych pozwoleń) oraz inwestorom indywidualnym (42,4%). Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia zwiększyła się w skali roku jedynie w budownictwie zakładowym, natomiast w pozostałych formach budownictwa odnotowano spadek, przy czym największy w budownictwie spółdzielczym (o 52,2%).

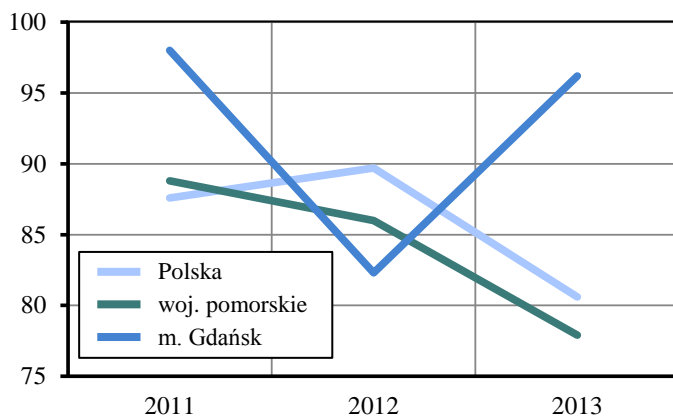
Tabl. 23. Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie pomorskim

Formy budownictwa	2012			2013		
	w liczbach biewzględn- nych	w odset- kach	2011 = = 100	w liczbach biewzględn- nych	w odset- kach	2012 = = 100
O g ó ł e m	12974	100,0	99,5	10632	100,0	81,9
Spółdzielcze	69	0,6	34,8	33	0,3	47,8
Komunalne (gminne)	219	1,7	187,2	187	1,8	85,4
Zakładowe	1	0,0	x	4	0,0	400,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	7880	60,7	102,1	5896	55,5	74,8
Społeczne czynszowe	-	x	x	-	x	x
Indywidualne	4805	37,0	96,0	4512	42,4	93,9

Większą niż przed rokiem liczbę mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia zanotowano w sześciu powiatach województwa pomorskiego, przy czym najwyższy wzrost zanotowano w powiecie gdańskim (o 16,4%), powiecie tczewskim (o 13,4%) oraz powiecie kartuskim (o 10,2%), natomiast wyraźny spadek zaobserwowano w Gdyni (o 67,3%) i powiecie starogardzkim (o 36,9%).

W 2013 r. liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto wyniosła 10187, o 9,4% mniej niż w 2012 r. (w skali kraju spadek wyniósł 10,2%) i o 22,1% mniej w porównaniu z 2010 r. (w kraju spadek o 10,3%).

Wyk. 59. **Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto**
2010 = 100

Największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (5584 mieszkania, o 3,3% więcej niż w 2012 r.) oraz w budownictwie indywidualnym (4339 mieszkań, odpowiednio o 16,9% mniej).

W województwie pomorskim w odniesieniu do 2012 r. wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w sześciu powiatach – najwyższy w Sopocie (o 286,7%) oraz powiecie lęborskim (o 78,1%). Natomiast spadek zanotowano m.in. w powiecie malborskim (o 68,3%) i w Gdyni (o 50,7%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

RYNEK WEWNĘTRZNY

W 2013 r. w województwie pomorskim, w odniesieniu do roku poprzedniego, zanotowano wzrost zarówno sprzedaży detalicznej, jak i hurtowej.

Sprzedaż detaliczna (w cenach bieżących), zrealizowana przez jednostki handlowe i niehandlowe z województwa pomorskiego w 2013 r., zwiększyła się o 9,6% w odniesieniu do poprzedniego roku (w kraju odnotowano wzrost o 2,3%).

Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (ceny bieżące)

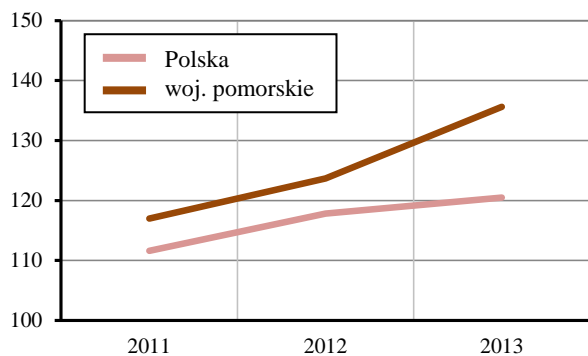
Wyszczególnienie	2010	2012	2013
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	105,5	105,6	102,3
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	107,9	103,3	110,8
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	109,1	93,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	101,2	104,4	102,6
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	113,6	113,2	109,9
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	117,2	106,9	109,7
Włókno, odzież, obuwie	113,1	104,4	107,9
Meble, RTV, AGD	123,0	117,5	105,6
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	83,6	87,6	100,7
Pozostałe	95,9	101,3	96,8
WOJ. POMORSKIE			
O g ó ł e m	112,4	105,7	109,6
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	113,0	119,2	163,7
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	118,7	119,7	103,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	108,4	86,6	86,8
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	103,6	92,1	104,0

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwa do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a (ceny bieżące) (dok.)**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
	rok poprzedni = 100		
WOJ. POMORSKIE (dok.)			
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	138,5	110,9	101,0
Włókno, odzież, obuwie	118,0	114,5	113,3
Meble, RTV, AGD	114,3	101,9	100,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	98,4	107,4	83,6
Pozostałe	96,3	97,5	111,0

^a Patrz notka a na str. 77.

Wyk. 60. **Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)**
2010 = 100

W województwie pomorskim w kolejnych kwartalnych okresach narastających 2013 r. dynamika sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) towarów ogółem w skali roku kształtowała się na zbliżonym poziomie. Wzrost sprzedaży detalicznej w odniesieniu do 2012 r. obserwowano m.in. w przedsiębiorstwach zajmujących się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli i części (o 63,7%), włókna, odzieży, obuwia (o 13,3%), pozostałych (o 11,0%), pozostałej

sprzedaży detalicznej w niewyspecjalizowanych sklepach (o 4,0%), sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 3,8%), farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego (o 1,0%) oraz mebli, RTV, AGD (o 0,9%). Poziomu sprzedaży z 2012 r. nie uzyskano w grupach: prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (spadek o 16,4%) oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 13,2%).

W 2013 r. w sprzedaży detalicznej ogółem największy udział miały m.in. przedsiębiorstwa zajmujące się sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (23,2%), sprzedażą włókna, odzieży, obuwia (17,9%) oraz sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli, części (17,1%).

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie pomorskim (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	116,9	112,0	109,4	105,7	110,2	108,5	108,7	109,6
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	122,9	117,1	115,0	119,2	207,8	181,5	162,9	163,7
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe ...	131,6	125,7	123,3	119,7	100,4	101,5	103,5	103,8

^a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 77.

Tabl. 25. Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie pomorskim (ceny bieżące) (dok.)

Wyszczególnienie	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	99,1	95,0	91,1	86,6	83,4	82,4	85,7	86,8
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	106,3	104,6	95,6	92,1	98,5	102,6	103,1	104,0
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	124,3	120,0	113,8	110,9	98,9	101,1	102,1	101,0
Włókno, odzież, obuwie	125,3	121,4	121,4	114,5	104,3	109,2	111,3	113,3
Meble, RTV, AGD	104,7	100,7	100,9	101,9	90,2	100,4	101,0	100,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	107,2	114,5	113,8	107,4	90,6	84,2	84,6	83,6
Pozostałe	117,2	105,7	102,0	97,5	107,8	103,0	108,5	111,0

^a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 77.

W 2013 r. w województwie pomorskim **sprzedaż hurtowa** towarów (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych wzrosła o 0,5% w stosunku do roku poprzedniego, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych wzrost wyniósł 1,3% (w kraju zanotowano wzrost odpowiednio o 3,5% i o 1,3%). W skali roku największy wzrost sprzedaży hurtowej w przedsiębiorstwach hurtowych odnotowano m.in. w sprzedaży hurtowej produktów rolnych i żywych zwierząt (o 224,3%), wyrobów włókienniczych, odzieży i obuwia (o 42,4%), a także w sprzedaży narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej, maszyn, sprzętu i dodatkowego wyposażenia (o 20,9%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał.

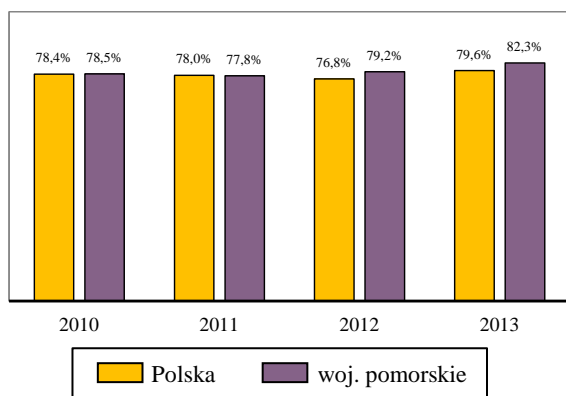
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH

W 2013 r. w porównaniu z 2012 r. w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych województwa pomorskiego odnotowano poprawę wskaźnika poziomu kosztów, wzrost wskaźnika rentowności obrotu brutto i netto oraz wzrost udziału przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw niefinansowych. Zmniejszył się natomiast wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz wskaźniki płynności I i II stopnia.

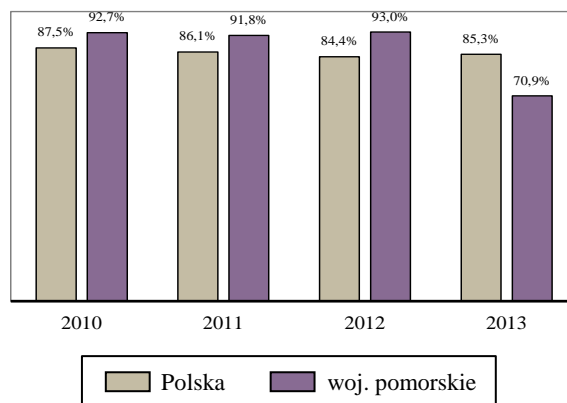
Badane przedsiębiorstwa niefinansowe w 2013 r. w porównaniu zarówno z 2012 r., jak i 2010 r. osiągnęły korzystniejsze wyniki finansowe (za wyjątkiem wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w porównaniu z 2012 r.). Również w kraju w analizowanym okresie uzyskane wyniki finansowe były korzystniejsze (za wyjątkiem wyniku na operacjach finansowych i wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w porównaniu z 2010 r.).

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2013, poz. 330).

Wyk. 61. **Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów**

Wyk. 62. **Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności**

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszty własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

W 2013 r. zysk netto wykazało 82,3% badanych przedsiębiorstw (co uplasowało województwo pomorskie na czwartej pozycji w kraju) wobec 79,2% w 2012 r., natomiast ich udział w przychodach ogółem zmniejszył się z 93,0% w 2012 r. do 70,9% w 2013 r.

Przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 153335,6 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku były

o 1,7% niższe. Natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 146134,5 mln zł i zmniejszyły się o 2,2%.

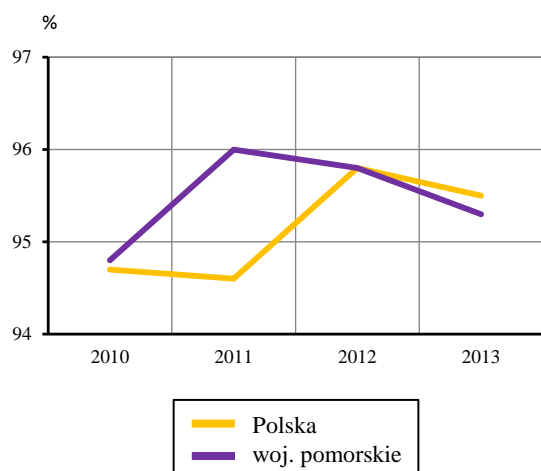
Wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na poprawę wskaźnika poziomu kosztów w skali roku – o 0,5 p.proc. do 95,3% (w kraju wskaźnik ten również się poprawił). W omawianym okresie poprawił się również wynik na działalności gospodarczej oraz wynik finansowy brutto i netto.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2013 r. w województwie pomorskim osiągnęły wartość 149026,2 mln zł (spadek o 1,7% w stosunku do roku poprzedniego, ale wzrost o 36,3% w stosunku do 2010 r.), a koszty ich uzyskania wyniosły 142340,1 mln zł (spadek odpowiednio o 1,6%, ale wzrost o 37,1% w stosunku do 2010 r.). Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtował się na poziomie 6686,1 mln zł i był o 3,1% niższy niż przed rokiem, ale wyższy o 20,7% w stosunku do 2010 r. Poprawie uległ wynik na pozostałej działalności operacyjnej – wzrost z 247,9 mln zł w 2012 r. do 402,2 mln zł w 2013 r. Natomiast wynik na operacjach finansowych wyniósł 112,8 mln zł wobec minus 577,2 mln zł w 2012 r. W rezultacie wynik finansowy na działalności gospodarczej był o 9,5% wyższy od zanotowanego w roku poprzednim i wyniósł 7201,1 mln zł. Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 7203,4 mln zł, tj. o 9,5% większą niż w 2012 r., a po odliczeniu podatku dochodowego, wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 6170,7 mln zł, co oznacza wzrost o 14,8% w stosunku do uzyskanego przed rokiem (wskaźnik ten uplasował województwo pomorskie na ósmej pozycji w kraju).

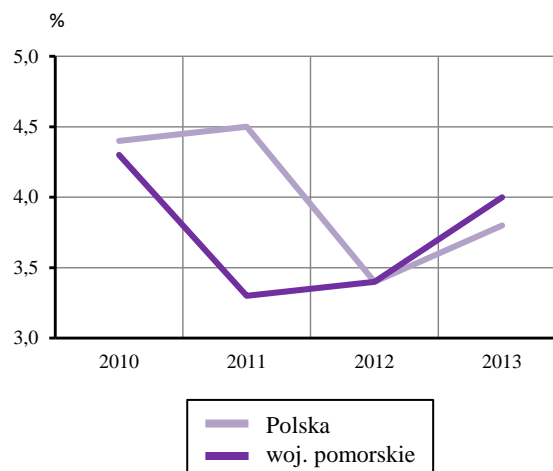
Wyniki finansowe:

- *wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;*
- *obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, do 2009 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;*
- *wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.*

Wyk. 63. Wskaźnik poziomu kosztów

Wyk. 64. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

W 2013 r. wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów pogorszył się w stosunku do roku poprzedniego, oraz 2010 r. i wyniósł 4,5%. W 2013 r. wzrosły wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto – wyniosły odpowiednio 4,7% i 4,0% wobec 4,2% i 3,4% w 2012 r. Pogorszyły się natomiast wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio z 36,4% do 32,5% oraz ze 102,6% do 99,4%). Pod względem wielkości wskaźnika płynności finansowej I stopnia województwo pomorskie znalazło się w 2013 r. na siódmej pozycji w kraju.

W kraju odnotowano poprawę podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych badanych przedsiębiorstw w odniesieniu do 2012 r., natomiast w stosunku do 2010 r. uległy one pogorszeniu. Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów pozostał w 2013 r. na tym samym poziomie co przed rokiem (4,3%), a wskaźnik płynności II stopnia obniżył się z 97,4% w 2012 r. do 96,8% w 2013 r.

Tabl. 26. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,7	95,8	95,5
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,2	4,3	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,3	4,2	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,4	3,4	3,8
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	39,7	34,1	35,0
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	105,5	97,4	96,8
WOJ. POMORSKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,8	95,8	95,3
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,1	4,6	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,2	4,2	4,7
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,3	3,4	4,0
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	30,5	36,4	32,5
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	98,2	102,6	99,4

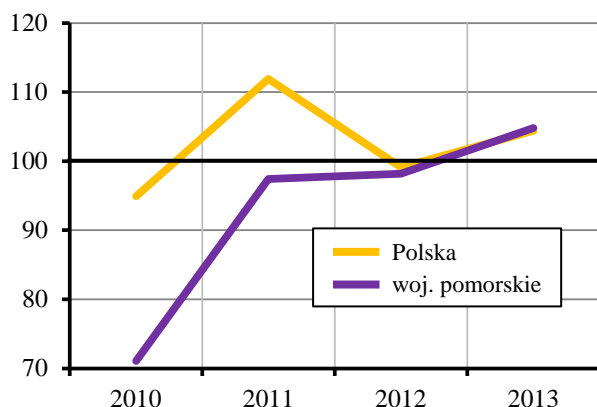
Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

NAKLADY INWESTYCYJNE

W 2013 r. w porównaniu z 2012 r. odnotowano wzrost nakładów inwestycyjnych poniesionych przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa pomorskiego. W ujęciu rocznym wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych zmniejszyła się, odnotowano natomiast wzrost liczby nowych inwestycji.

Wyk. 65. **Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem**
(ceny bieżące)
rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2013 r. przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa pomorskiego, wyniosły 5284,8 mln zł (5,1% wartości krajowej) i były wyższe o 4,8% od poniesionych rok wcześniej. W kraju w 2013 r. wartość nakładów inwestycyjnych w odniesieniu do zrealizowanych w 2012 r. zwiększyła się o 4,4 %.

*Prezentowany podział **nakładów inwestycyjnych**, obejmujących nakłady na nowe środki trwałe i (lub) ulepszenie (rozbudowę, przebudowę, rekonstrukcję, modernizację) istniejących obiektów majątku trwałego, opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.*

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
O g ó ł e m w mln zł	89236,8	99719,0	104061,4
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	42,1	40,6	41,3
Zakupy	56,8	58,5	57,9
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	45,5	47,4	46,6
środków transportu	11,3	11,1	11,3

Tabl. 27. Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
WOJ. POMORSKIE			
O g ó ł e m w mln zł	5271,1	5043,0	5284,8
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	43,4	52,1	49,6
Zakupy	54,2	47,0	49,2
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	42,2	36,7	38,6
środków transportu	12,0	10,3	10,6

W 2013 r. w województwie pomorskim z wartości nakładów inwestycyjnych ogółem na budynki i budowle wydatkowano 2622,9 mln zł (o 0,1% mniej niż rok wcześniej), na zakup maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi – 2040,9 mln zł (wzrost odpowiednio o 10,3%), a na zakup środków transportu

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.*

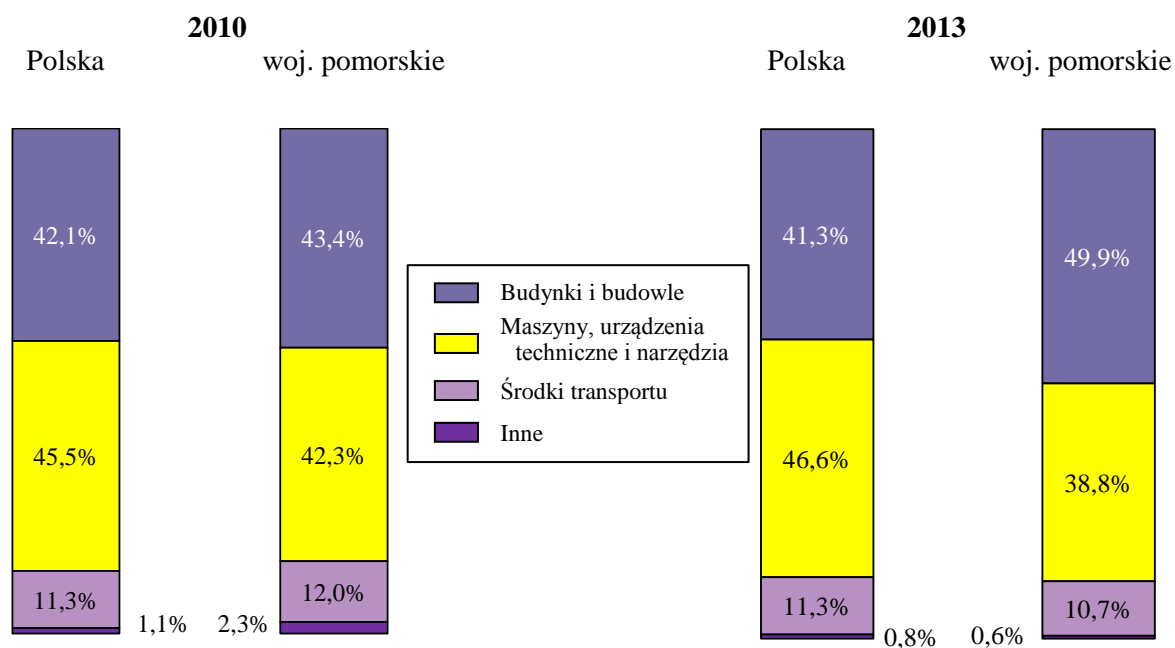
Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

– 560,1 mln zł (o 7,3% więcej). Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła 2601,0 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 9,7%, a udział tych zakupów w nakładach inwestycyjnych ogółem zwiększył się w skali roku o 2,2 p.proc.

Wzrost nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2012 r. odnotowano m.in. w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (o 173,2%), przetwórstwo przemysłowe (o 34,2%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 23,5%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 15,9%) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 7,0%).

Natomiast spadek nakładów inwestycyjnych w porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano m.in. w sekcjach: budownictwo (o 54,0%), transport i gospodarka magazynowa (o 20,4%), informacja i komunikacja (o 13,4%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 7,2%).

W 2013 r. inwestorzy rozpoczęli realizację 10816 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 2410,5 mln zł (w roku poprzednim odpowiednio 8095 inwestycji i 2497,8 mln zł). W kraju w omawianym okresie zwiększyła się liczba rozpoczętych inwestycji (o 15,2%) oraz ich wartość kosztorysowa (o 13,0%).

Wyk. 66. **Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące)**

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie pomorskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

GOSPODARKA MORSKA

W 2013 r. obroty ładunkowe w portach województwa pomorskiego były większe od zanotowanych w roku poprzednim, przede wszystkim ze względu na zwiększenie obrotu portowego kontenerami.

W 2013 r. obroty ładunkowe w portach morskich województwa pomorskiego wyniosły 42,2 mln t i były większe w stosunku do roku poprzedniego o 12,4%, a w odniesieniu do 2010 r. – o 8,9% (w kraju zanotowano odpowiednio wzrost o 9,0% i 7,7%).

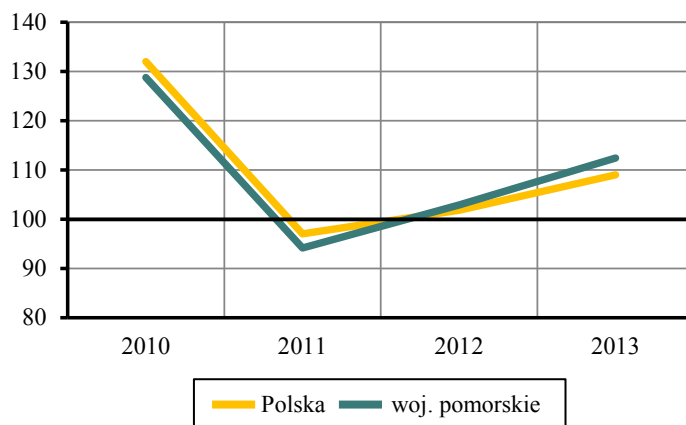
Obroty ładunkowe w portach morskich województwa pomorskiego w 2013 r. stanowiły 65,9% obrotów ładunkowych w kraju, co oznacza wzrost o 2,0 p.proc. w porównaniu z rokiem poprzednim oraz o 0,7 p.proc. w stosunku do 2010 r.

W obrotach ładunków w portach morskich województwa obserwuje się systematyczny wzrost znaczenia kontenerów, których przeładunek zwiększył się w 2013 r. o 21,4% w stosunku do 2012 r. i o 70,8% do 2010 r.

Udział przeładunku kontenerów w obrotach ładunkowych ogółem wyniósł: 29,8% w 2013 r., 27,5% w 2012 r. i 19,0% w 2010 r. W stosunku do 2012 r. odnotowano również zwiększenie przeładunków pozostałych ładunków, za wyjątkiem ładunków z grupy „pozostałe ładunki drobnicowe”, gdzie zanotowano spadek o 8,6%.

Informacje o obrotach ładunkowych pochodzą od przedstawicieli statków zawijających do portów morskich i są pozyskiwane za pośrednictwem urzędów morskich – kapitanatów, bosmanatów w zakresie wymaganym Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/42/WE z dnia 6 maja 2009 r. – DZ. U. WE L 141 z 6 czerwca 2009 r.) w sprawie sprawozdań statystycznych w odniesieniu do przewozu rzeczy i osób drogą morską. Dane te nie uwzględniają: statków o pojemności brutto (GT) mniejszej niż 100; załadunku bunkru (tj. paliwa dla statków); obrotu wewnątrz krajowego, z wyjątkiem kabotażu, tj. ładunków przewożonych drogą morską pomiędzy polskimi portami morskimi; wagi własnej załadowanych i wyladowanych kontenerów i jednostek ro-ro służących do transportu towarów.

Wyk. 67. **Dynamika obrotów ładunkowych w portach morskich**
rok poprzedni = 100

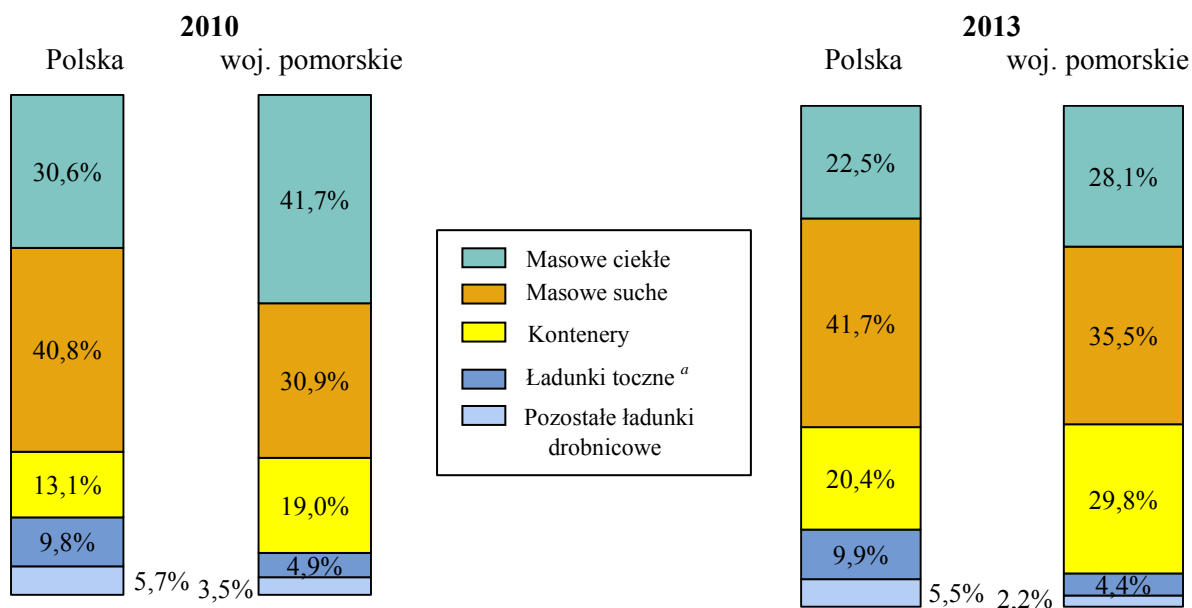

Tabl. 28. **Obroty ładunkowe w portach morskich według grup ładunkowych**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013	
	w tys. t			2012 = 100
POLSKA				
OGÓŁEM	59506,5	58825,2*	64104,2	109,0
Masowe ciekłe	18179,6	14008,7*	14446,3	103,1
w tym ropa naftowa ^a	16644,5	12322,3*	12757,9	103,5
Masowe suche	24255,2	24153,5*	26739,9	110,7
w tym węgiel i koks	11833,9	8476,4	11789,1	139,1
Kontenery	7827,9	10781,4	13042,3	121,0
Ładunki toczne ^b	5852,5	6233,5	6372,8	102,2
Pozostałe ładunki drobnicowe	3391,2	3648,1*	3502,9	96,0
WOJ. POMORSKIE				
OGÓŁEM	38782,4	37590,9	42243,3	112,4
Masowe ciekłe	16191,4	11754,8*	11871,1	101,0
w tym ropa naftowa ^a	15246,4	10771,6*	11051,5	102,6
Masowe suche	11986,2	12604,7*	15000,2	119,0
w tym węgiel i koks	4962,4	4248,6	7730,4	182,0
Kontenery	7363,8	10357,4	12575,8	121,4
Ładunki toczne ^b	1899,8	1830,1	1842,7	100,7
Pozostałe ładunki drobnicowe	1341,2	1043,9	953,7	91,4
M. GDAŃSK				
OGÓŁEM	26421,2	24379,4	27170,6	111,4
Masowe ciekłe	14778,4	11030,9*	11304,4	102,5
w tym ropa naftowa ^a	14283,5	10526,7*	10952,8	104,0
Masowe suche	6664,0	6958,6*	8234,5	118,3
w tym węgiel i koks	3355,4	1919,3	4467,0	232,7
Kontenery	3927,8	5600,4	7186,8	128,3
Ładunki toczne ^b	360,6	294,5	133,0	45,1
Pozostałe ładunki drobnicowe	690,4	495,0	311,9	63,0

^a Łącznie z produktami ropy naftowej. ^b Np. pojazdy drogowe, wagony kolejowe.

Wyk. 68. Struktura obrotów ładunkowych w portach morskich według grup ładunkowych

^a Np. pojazdy drogowe, wagony kolejowe.

Spośród portów morskich województwa w 2013 r. największe obroty odnotowano w portach Gdańska – 27,2 mln t, co oznacza wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 11,4% oraz o 2,8% w odniesieniu do 2010 r.

Obroty ładunkowe portów w Gdańsku stanowiły 64,3% obrotów województwa pomorskiego ogółem. Największy udział w obrotach ładunkowych ogółem w gdańskich portach miały przeładunki z grupy „masowe ciekłe”, których przeładowano 11,3 mln t (41,6%) oraz „masowe suche” – odpowiednio 8,2 mln t (30,3%).

Dane dotyczące obrotów ładunkowych w portach morskich województwa pomorskiego znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
  - „Biuletyn statystyczny województwa pomorskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
  - „Transport i gospodarka morska w województwie pomorskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku,
  - „Gospodarka morska w województwie pomorskim” – publikacja dostępna co 3 lata (również na CD-ROM).
-

ANEKS *APPENDIX*

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM *SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP*

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Specification
Ludność ^a w tys.	2199	2204	2211	2220	2230	2275 ^b	2284 ^b	2290 ^b	2296 ^b	Population ^a in thous.
Na 1000 ludności:										Per 1000 population:
małżeństwa zawarte	5,51	6,34	7,04	7,24	6,90	5,99	5,42	5,28	4,68	marriages contracted
urodzenia żywe	10,69	11,04	11,56	12,40	12,31	11,84	10,99	10,96	10,44	live births
zgony	8,44	8,54	8,88	8,85	8,85	8,51	8,48	8,95	8,76	deaths
przyrost naturalny	2,25	2,50	2,68	3,55	3,46	3,33	2,51	2,00	1,68	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	0,49	-0,43	0,56	0,60	1,25	1,17	1,00	0,85	0,81	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^c w tys.	243,9	253,4	267,2	277,9	270,0	277,8	284,6	282,3	277,8	Average paid employment in the enterprise sector ^c in thous.
rok poprzedni = 100	.	103,9	105,4	104,0	97,1	102,9	102,4	99,2	98,4	previous year = 100
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	159,9	126,0	86,9	67,8	100,3	104,7	106,7	114,6	114,1	Registered unemployed persons ^a in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	19,2	15,3	10,7	8,4	11,9	12,3	12,5	13,4	13,3	Registered unemployment rate ^a in %
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a w %	83,5	83,4	82,0	76,6	75,8	79,9	80,3	80,8	84,0	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a in %
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	137	79	22	32	65	63	93	102	69	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^d w %	53,6	52,8	53,1	52,7	52,4	55,5*	54,5*	55,5	55,8	Activity rate by the LFS ^d in %
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^d w %	43,5	45,6	48,1	49,8	49,0	50,3*	49,8*	50,2	50,2	Employment rate by the LFS ^d in %
Stopa bezrobocia według BAEL ^d w %	18,9	13,5	9,5	5,5	6,4	9,3	8,5*	9,6	10,1	Unemployment rate by the LFS ^d in %

^a Stan w końcu roku. ^b Dane opracowano na podstawie wyników NSP 2011. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^d Przeciętne w roku. Dla lat 2010-2013 dane nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z poprzednich lat, z powodu zmian metodologii i nowej podstawy uogólniania danych.

^a As of the end of the year. ^b Data were compiled on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^d Annual average. For 2010-2013 data are not fully comparable with the results of the surveys for previous years due to methodological changes and a new base for generalization of the results.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	2522,01	2662,08	3013,84	3236,06	3303,84	3388,40	3569,44	3680,51	3814,94	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a in zł
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	•	448,5	452,5	457,4	461,3	455,6	453,3	452,9	449,4	Average monthly number of retirees and pensioners in thous.
rok poprzedni = 100	•	x	100,9	101,1	100,9	98,8	99,5	99,9	99,2	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	•	1210,28	1245,63	1364,96	1480,70	1580,15	1660,58	1746,98	1840,80	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS in zł
rok poprzedni = 100	•	x	102,9	109,6	108,5	106,7	105,1	105,2	105,4	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	•	801,38	812,17	859,04	911,17	955,08	986,42	1053,39	1126,00	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers in zł
rok poprzedni = 100	•	x	101,3	105,8	106,1	104,8	103,3	106,8	106,9	previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):										Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
ogółem	101,7	100,7	102,3	103,9	102,4	102,6	104,1	103,4	100,9	total
żywność i napoje bezalkoholowe	102,2	100,8	105,7	106,3	103,5	103,5	105,5	104,6	101,8	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	90,7	88,9	89,1	89,9	83,9	90,7	93,6	92,6	93,9	clothing and footwear
mieszkanie	103,2	103,1	103,6	107,6	105,2	103,6	105,9	105,0	102,4	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	32,6	30,0	35,2	32,0	36,2	37,3	35,5	37,2	40,1	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych ^b w szt.:										Farm animals stock per 100 ha agricultural land ^b in heads:
bydło ^c	24,3	24,8	25,7	26,1	23,3	26,1 ^d	26,3	26,6	27,3	cattle ^c
trzoda chlewna ^e	134,8	130,1	130,9	117,0	111,5	112,7 ^d	107,9	99,7	97,1	pigs ^e

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne ust. 11 na str. 11. ^c Stan w czerwcu. ^d Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. ^e Stan w końcu lipca.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b See general notes item 11 on page 11. ^c As of June. ^d Data of Agricultural Census as of 30 VI. ^e As of the end of July.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):										<i>Price indices of procurement (previous year = 100):</i>
ziarna zbóż (bez siewnego)	81,2	117,1	161,7	87,8	76,5	123,5	117,7	107,5	85,7	<i>cereal grain (excluding sowing seed)</i>
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	121,8	97,7	100,0	97,2	109,3	109,2	123,6	121,2	91,8	<i>cattle for slaughter (excluding calves)</i>
żywca rzeźnego wieprzowego	89,4	95,3	98,1	112,6	122,4	80,9	104,0	126,4	102,7	<i>pigs for slaughter</i>
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:										<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:</i>
1 kg żyta	9,2	7,7	5,3	5,7	8,0	5,7	4,6	5,3	6,7	<i>per kg of rye</i>
1 kg jęczmienia	8,3	7,1	5,0	4,9	8,6	6,3	4,6	5,3	6,3	<i>per kg of barley</i>
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	•	116,1	105,8	105,4	97,3	114,3	110,4	105,4	102,0	<i>Sold production of industry^b (previous year = 100; constant prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b										<i>Average paid employment in industry^b</i>
w tys.	134,5	139,3	144,3	146,3	137,4	135,4	131,9	128,3	128,2	<i>in thous.</i>
rok poprzedni = 100	•	103,6	103,6	101,4	93,9	98,6	97,4	97,3	99,9	<i>previous year = 100</i>
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	•	117,0	126,5	123,9	101,5	103,0	115,4	99,4	97,3	<i>Sold production of construction^b (previous year = 100; current prices)</i>
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	•	120,6	130,0	136,4	92,3	102,2	122,1	80,3	94,5	<i>Construction and assembly production^b (previous year = 100; current prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b										<i>Average paid employment in construction^b</i>
w tys.	17,8	19,8	22,4	25,1	25,8	28,8	31,7	30,5	29,1	<i>in thous.</i>
rok poprzedni = 100	•	111,0	112,9	112,1	103,0	111,7	109,9	96,3	95,3	<i>previous year = 100</i>

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (dok.)

SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	9841	10018	11670	14367	14375	11815	11887	14194	11903	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	115,3	101,8	11,5	123,1	100,1	82,2	100,6	119,4	83,9	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	4,5	4,6	5,3	6,5	6,5	5,3	5,2	6,2	5,2	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	96,9	90,9	94,1	93,3	93,1	97,0	95,4	90,3	95,1	<i>average usable floor space of dwelling in m²</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	·	113,8	120,0	115,4	101,4	112,4	117,0	105,7	109,6	<i>Retail sale of goods^a (previous year = 100; current prices)</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	226421	229010	232806	240496	249262	260202	258197	265033	271784	<i>Entities of the national economy^b</i>
rok poprzedni = 100	101,5	101,1	101,7	103,3	103,6	104,4	99,2	102,6	102,5	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	17724	18522	19321	20016	20929	22027	23051	24565	26431	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	103,9	104,5	104,3	103,6	104,6	105,2	104,6	106,6	107,6	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	3492	3664	3794	3928	4065	4151	4225	4382	4555	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	104,7	104,9	103,5	103,5	103,5	102,1	101,8	103,7	103,9	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przed- siębiorstwach niefinansowych ^c w % ...	·	·	94,5	96,5	94,8	94,8	96,0	95,8	95,3	<i>Cost level indicator in non-financial enterprises^c in %</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przed- siębiorstwach niefinansowych ^c w %:										<i>Turnover profitability rate in non-finan- cial enterprises^c in %:</i>
brutto	·	·	5,5	3,5	5,2	5,2	4,0	4,2	4,7	<i>gross</i>
netto	·	·	4,6	2,9	4,3	4,3	3,3	3,4	4,0	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsięw- iastwach ^c w mln zł (ceny bieżące)	2998,1	3295,3	4112,2	5752,6	7413,2	5271,1	5134,0	5043,0	5284,8	<i>Investment outlays in enterprises^c in mln zł (current prices)</i>
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	·	109,9	124,8	139,9	128,9	71,1	97,4	98,2	104,8	<i>previous year = 100 (current prices)</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY
SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2012													
B – 2013													
Ludność ^a (w tys.)	A	•	•	2284,8	•	•	2286,7	•	•	2289,2	•	•	2290,1
Population ^a (in thous.)	B	•	•	2291,0	•	•	2292,5	•	•	2294,7	•	•	2295,8
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b w tys.	A	283,9	282,8	283,0	282,0	280,2	280,0	280,3	279,7	279,4	280,0	278,7	277,7
Average paid employment in the enterprise sector ^b in thous.	B	279,4	278,1	277,8	277,7	278,1	278,3	276,6	276,7	276,7	276,0	276,4	276,1
poprzedni miesiąc = 100	A	101,7	99,6	100,1	99,7	99,4	99,9	100,1	99,8	99,9	100,2	99,6	99,6
previous month = 100	B	100,6	99,5	99,9	99,9	100,2	100,1	99,4	100,0	100,1	99,7	100,2	99,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	101,4	100,8	101,0	100,5	100,4	99,7	100,1	100,0	100,0	99,9	100,0	99,5
corresponding month of previous year = 100	B	98,4	98,3	98,2	98,4	99,3	99,4	98,7	98,9	99,0	98,6	99,2	99,4
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	A	114,5	117,1	115,4	110,9	107,4	104,3	102,7	103,8	105,9	107,2	110,5	114,6
Registered unemployed persons ^a in thous.	B	124,2	126,9	126,5	122,9	118,0	112,9	110,9	109,7	111,0	110,6	112,0	114,1
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	A	13,3	13,5	13,4	12,9	12,6	12,3	12,1	12,2	12,4	12,6	12,9	13,4
Registered unemployment rate ^a in %	B	14,3	14,6	14,6	14,2	13,7	13,2	13,0	12,8	13,0	12,9	13,1	13,3
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	3126	4128	5999	4841	5034	4373	4884	6176	5259	4452	3296	2394
Job offers declared during a month	B	3748	4814	4762	5615	5063	4988	4948	4408	4223	4511	3839	2986
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	73	53	55	43	39	46	44	30	42	50	53	102
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	72	59	59	43	36	37	36	41	43	41	46	69
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sek- torze przedsiębiorstw ^b w zł	A	3723,78	3580,48	3661,09	3733,21	3644,59	3622,33	3642,19	3691,75	3645,93	3694,59	3663,73	3870,37
Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b in zł	B	3716,19	3641,70	3928,52	3893,68	3727,01	3777,09	3841,70	3792,38	3800,93	3823,50	3779,40	4040,07
poprzedni miesiąc = 100	A	96,7	96,2	102,3	102,0	97,6	99,4	100,5	101,4	98,8	101,3	99,2	105,6
previous month = 100	B	96,0	98,0	107,9	99,1	95,7	101,3	101,7	98,7	100,2	100,6	98,8	106,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	109,4	107,3	105,6	99,7	103,9	102,9	100,6	102,7	101,9	103,1	101,5	100,6
corresponding month of previous year = 100	B	99,8	101,7	107,3	104,2	102,3	104,3	105,5	102,7	104,3	103,5	103,2	104,4

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2012													
B – 2013													
Wskaźnik cen: Price indices of:													
towarów i usług konsumpcyjnych: consumer goods and services:													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 A	•	•	103,7 ^a	•	•	103,7 ^b	•	•	103,7 ^c	•	•	102,6 ^d	
corresponding period of previous year = 100 B	•	•	101,3 ^a	•	•	100,6 ^b	•	•	101,1 ^c	•	•	100,8 ^d	
skupu ziarna zbóż: procurement of cereal grain:													
poprzedni miesiąc = 100 ..... A	101,7	101,4	103,0	112,5	98,5	96,4	101,4	92,3	108,3	98,8	100,1	109,1	
previous month = 100 B	100,6	98,3	97,5	97,4	98,4	90,7	95,4	79,2	107,8	103,5	103,7	101,4	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	90,1	88,9	93,3	106,3	102,8	97,9	103,8	110,1	118,0	119,7	116,4	125,9	
corresponding month of previous year = 100 B	126,4	120,8	114,3	99,0	98,9	93,1	87,5	75,1	74,7	77,1	79,9	74,3	
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):													
poprzedni miesiąc = 100 ..... A	96,4	87,6	117,9	94,6	98,3	106,7	101,8	97,4	100,3	103,0	97,3	101,6	
previous month = 100 B	98,9	104,9	97,2	96,1	96,3	95,8	100,9	90,5	109,1	105,3	94,0	102,9	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	126,9	105,9	117,9	109,2	111,5	114,9	116,3	105,8	106,3	109,7	103,8	100,0	
corresponding month of previous year = 100 B	102,5	122,8	101,3	102,9	100,9	90,6	89,8	83,4	90,8	92,8	89,6	90,8	
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:													
poprzedni miesiąc = 100 ..... A	91,8	99,6	99,0	100,6	100,6	105,9	97,8	102,7	104,3	100,9	97,3	92,9	
previous month = 100 B	96,3	100,6	99,6	101,8	98,8	104,4	105,2	103,3	100,2	95,0	96,5	91,9	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	135,9	129,2	119,0	112,3	113,7	117,5	111,3	113,3	114,3	111,4	108,3	92,8	
corresponding month of previous year = 100 B	97,2	98,2	98,8	100,0	98,2	96,8	104,2	104,8	100,7	94,9	89,6	93,0	

a-d Dane dotyczą okresów (miesiące): a I-III, b IV-VI, c VII-IX, d X-XII.

a-d Data concern periods (months): a I-III, b IV-VI, c VII-IX, d X-XII.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2012													
B – 2013													
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta	A	x	x	x	5,4	5,1	5,5	5,6	x	6,2	5,3	5,5	5,0
<i>Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>	B	x	x	x	4,9	6,9	6,1	6,0	7,4	8,5	7,7	x	6,3
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry ^b (constant prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	89,0	98,8	113,0	95,7	106,9	97,1	99,4	98,2	102,4	109,5	92,8	94,1
<i>previous month = 100</i>	B	97,4	97,6	112,9	83,6	115,1	107,4	102,2	97,0	104,3	107,7	95,6	85,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	115,4	103,7	99,2	110,0	114,6	109,6	113,5	93,3	93,9	113,0	103,1	94,7
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	103,6	102,4	102,4	89,4	96,3	106,5	109,5	108,1	109,7	107,9	111,1	101,0
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production ^b (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	31,0	89,7	132,3	102,9	215,0	60,0	86,5	117,1	101,9	119,9	86,6	138,6
<i>previous month = 100</i>	B	37,0	92,9	88,7	137,2	110,5	113,8	128,5	96,8	114,0	100,6	105,4	128,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	128,9	94,0	92,1	90,1	139,6	74,2	66,1	73,0	71,7	79,4	78,0	72,4
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	86,4	89,5	60,0	80,0	41,1	78,0	116,0	95,9	107,4	90,1	109,7	102,1
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	1020	2038	3087	3838	4559	5567	6591	8025	9019	10790	12269	14194
<i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>	B	906	1973	2947	3557	4409	5315	6618	7301	8494	9829	10983	11903
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	144,3	168,0	153,3	137,4	123,9	127,1	129,8	127,7	121,8	125,8	120,1	119,4
<i>corresponding period of previous year = 100</i>	B	88,8	96,8	95,5	92,7	96,7	95,9	100,4	91,0	94,2	91,1	89,5	83,9

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)

SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
A – 2012														
B – 2013														
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): <i>Retail sale of goods ^a (current prices):</i>														
poprzedni miesiąc = 100		A	76,3	94,6	117,9	97,2	99,7	102,2	103,9	99,9	100,4	105,0	92,3	114,1
<i>previous month = 100</i>		B	86,5	92,7	129,6	88,0	103,9	100,8	106,4	99,4	101,1	104,4	92,5	114,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100		A	119,9	115,0	114,7	110,3	109,7	108,6	105,3	105,4	104,5	103,9	103,2	96,6
<i>corresponding month of previous year = 100</i>		B	109,5	107,3	117,8	107,4	111,9	110,3	112,9	112,4	113,2	112,5	112,8	113,3
Podmioty gospodarki narodowej ^b		A	257078	257392	258099	258831	259770	261041	261939	262263	262650	263538	264748	265033
<i>Entities of the national economy ^b</i>		B	264783	265130	265623	266216	267176	268618	269942	270744	270747	270893	271523	271784
w tym spółki handlowe		A	23172	23272	23403	23517	23644	23758	23868	23999	24122	24252	24388	24565
<i>of which commercial companies</i>		B	24748	24863	25015	25164	25330	25461	25660	25794	25927	26109	26252	26431
w tym z udziałem kapitału zagranicznego		A	4247	4255	4275	4293	4311	4321	4329	4331	4341	4353	4364	4382
<i>of which with foreign capital participation</i>		B	4397	4408	4417	4436	4450	4472	4484	4497	4514	4531	4538	4555
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c : <i>Profitability rate of turnover in non-financial enterprises ^c:</i>														
brutto w %		A	.	.	5,8	.	.	4,9	.	.	4,7	.	.	4,2
<i>gross in %</i>		B	.	.	4,0	.	.	4,3	.	.	4,6	.	.	4,7
netto w %		A	.	.	4,7	.	.	4,1	.	.	3,9	.	.	3,4
<i>net in %</i>		B	.	.	3,3	.	.	3,6	.	.	3,9	.	.	4,0
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c w mln zł (ceny bieżące)		A	.	.	907,9	.	.	2106,7	.	.	3290,8	.	.	5043,0
<i>Investment outlays in non-financial enterprises ^c in mln zł (current prices)</i>		B	.	.	893,8	.	.	2179,9	.	.	3374,1	.	.	5284,8
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)		A	.	.	113,9	.	.	116,4	.	.	99,2	.	.	98,2
<i>corresponding period of previous year = 100 (current prices)</i>		B	.	.	98,5	.	.	103,5	.	.	102,5	.	.	104,8

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.
^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period.
^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.